

**2021-2023
TARİH VAKFI
FAALİYET RAPORU**

TARİH VAKFI

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	i
TARİH VAKFI 15. OLAĞAN GENEL KURULU DAVET MEKTUBU VE PROGRAM	ix
2017-2023 DÖNEMİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET Ö. ALKAN'IN VEDA MEKTUBU	xi
MALİ DURUM	1
PROJELER	11
ETKİNLİKLER	25
KİTAPLAR	97
DERGİLER	127
BİLGİ VE BELGE MERKEZİ	143
TARİH VAKFI YÖNETİM KURULU ve ÇALIŞMA EKİBİ	147

Değerli Mütevellimiz,

Yorucu fakat dolu dolu geçen iki yılın ardından faaliyet raporumuzu paylaşmak ayrı bir gurur veriyor. Yine bütün mali zorluklara, Türkiye'nin belirsizliklerle dolu siyasal ve ekonomik ortamına ve koşullarına rağmen, ilkelerimizden ödün vermeden, hiçbir devlet kurumuna veya özel sektöre veya yerel yönetimlere yaslanmadan tamamen kendi ürettiğimiz kaynaklarla ayakta kaldık ve faaliyetlerimizi yürüttük. Her zaman iddia ettiğimiz gibi, olanaklarıyla orantılı olarak bütün devlet ve vakıf üniversiteleri dahil, bütün sivil toplum kurumları dahil en verimli en enerjik ve en yoğun ve en çok çeşitte etkinlik yapan Türkiye'nin birinci vakfıyız. Bunun en önemli nedeni ve kaynağı karşılıksız katkıda bulunmanın paha biçilmez tadına varmış gönüllü Yönetim Kurulumuz, mütevellilerimiz ve tarih dostlarımızdır. 2021-2023 dönemi de böyle yaşadık. Bu özgüvenle her türlü konuyu özgürce ele aldık, farklı görüşlere yer verdik ve işledik. Eleştirel tarih anlayışımızdan hiçbir zaman taviz vermedik.

Tarih Vakfı'nın önemli faaliyet alanlarından biri olan **projeler** alanında tüm olumsuz koşullara rağmen çalışmalarımızı ve arayışlarımızı yoğun bir şekilde bu dönemde de yürüttük. Projeler Vakfımızı ayakta tutmaya devam etti. Bir kısmı tamamlanan bir kısmı sürmekte olan projeler Vakfımızın gelir kaynağı açısından birinci sırada yer aldı. **"100. Yılında İş Bankası"**, **"150. Yılında Alman Lisesi"**, **"TEB (Türk Ekonomi Bankası A.Ş.) Kurum Tarihi Projesi"**, **"Gençler Tarih Yazıyor: 20. Yüzyılın On Yılları ve Kültür Tarihi"**, **"Öğretmen Eğitimi Atölyeleri"** **"Büyükada Rum Yetimhanesi Arşivi Oluşturma Projesi"**, **"Hafıza, Kültür, Miras: Rum, Ermeni ve Musevi Cemaat Müzikleri"**, **"SHELL'in Türkiye'de 100. Yılı Belgeseli"** yaptık.

Adana Büyükşehir Belediyesi ile **"Kurtuluş Savaşında Adana ve Adana'nın Kurtuluşu Projesi"** tamamlandı ve İki cilt kitap olarak yayınlandı. **Eskişehir Tepebaşı Belediyesi** ile imzaladığımız **"Millî Mücadele'de Eskişehir ve 100. Yılında Eskişehir'in Kurtuluşu Projesi"** de tamamlandı. Toplam beş kitap, bir sergi ve bir belgesel yedi ayrı ürün şeklinde yayınlandı. **"Cumhuriyetin 100. Kuruluş Yıldönümü: Prestij Kitap Projesi-Türkiye Müteahhitler Birliği"** devam ediyor. Ayrıca **İstanbul Büyükşehir Belediyesi** ile 15 Ciltlik **"Cumhuriyet'in 100 Yılı Projesi"** de kimi aksamalarla devam ediyor.

Konuşma, seminer, konferans, panel şeklindeki etkinliklerimiz de artarak devam etti. Değerli müteveffa dostumuz **Vangelis Kechriotis**'in anısına düzenlenen perşembe konuşmalarını düzenli

bir şekilde yaptık. 2021-2022 döneminde Başkan Yardımcımız **Nurşen Gürboğa**'nın koordinatörlüğünde “**Millî Mücadelenin Sosyal Tarihi**” başlığı ile 7 etkinlik yapıldı. 2022-2023 döneminde Yönetim Kurulu Üyemiz **Nazlı İpek Hüner**'in koordinatörlüğünde “**Tarih ve Edebiyat**” başlığıyla 5 etkinlik gerçekleştirdik.

Ayrıca **Nurşen Gürboğa** ve mütevellimiz **Gülây Yılmaz**'ın koordinatörlüğünde **AKLI-I KISSA SALI KONUŞMALARI** adıyla bir seminer dizisine başladık. Yalnızca kadın tarihçilerin katıldığı bu seminer dizisinde kadın tarihçilerin çalışmaları, yayınları, araştırma gündemleri ve tarih disiplinine katkılarının görünür kılınması ve muhafazakâr ve erkek egemen tarih disiplininde verdikleri varlık mücadelesine dikkat çekilmesi amaçlanan 13 konuşma yapıldı.

Yine **Nurşen Gürboğa**'nın koordinatörlüğünde **CUMHURİYET'İN 100 YILI KONUŞMALARI** başlığı altında 15 günde bir düzenlenen panellerle 100 yıllık Cumhuriyet tarihinin kapsayıcı bir değerlendirmesini sunduk. Cumhuriyet'in 100 Yılı Konuşmaları içinde Cumhuriyet döneminin siyasi, iktisadi, sosyal, düşünsel ve kültürel tarihi tartışılmış; yanı sıra toplumsal hareketlerden emeğe, azınlıklardan toplumsal cinsiyete, kentleşmeden eğitime ve gündelik hayata uzanan bir çeşitlilikte Cumhuriyet'in 100 yıllık birikimi ele alan 8 konuşma gerçekleştirilmiştir.

İstanbul merkezli bilimsel etkinliklerimiz çerçevesinde **Koç Üniversitesi**'ne bağlı **Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED)** Kütüphanesi ile daha önce yaptığımız protokolle ve mütevellimiz **Ayşe Ozil**'in koordinasyonu ile yürüttüğümüz **KÜTÜPHANE KONUŞMALARI** adıyla düzenli toplantılara devam ettik ve 6 konuşma düzenledik.

Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi (İPM) ile **MİNERVA KONUŞMALARI: TARİHTE İSTANBUL** başlığıyla mütevellilerimiz **Ayşe Ozil** ve **Ayşe Köse Badur**'un koordinatörlüğündeki konuşma dizisinde Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti tarihinde, farklı yüzyılları ve dönemleri kapsayacak biçimde İstanbul'un siyasi, ekonomik, toplumsal ve kentsel varlığı ele alınan 8 konuşma yapıldı.

Bahçeşehir Üniversitesi (BAU) İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Tarih Vakfı ve BAU Medeniyet Araştırmaları Merkezi ortaklaşa **99. YILINDA CUMHURİYET'İN KURUCU DEĞERLERİ PANELİ**'ni **Zafer Toprak** ve **Mehmet Ö. Alkan**'ın katılımıyla 7 KASIM 2022 gerçekleştirdik.

Şişli Belediyesi ile imzaladığımız protokol uyarınca **TEMEL SEVİYE SOSYAL BİLİMLER OKULU** adıyla uluslararası ilişkiler, Türkiye Siyasi Tarihi, Ekonomi ve Medya ve Siyaset konularının toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde, ihtiyaç duyulan bilgiye doğru kaynaklardan erişimin sağlanması için hayata geçirildi. **İsmet Akça, Erhan Keleşoğlu ve Sırrı Emrah Üçer**'in dersleri üstlendikleri ve 32 hafta süren bir program oluşturulmuştur. Her konu başlığı sekizer hafta süreyle saat 13:00–16:00 arasında 3 saatlik dersler olarak işlendi. 15–17 yaş aralığındaki gençlere hitap eden olan program, Şişli Belediyesinin Açık Ev Hizmet Biriminde iki dönem halinde dört ders üzerinden gerçekleştirildi.

Bu dönemde **seminerlerimiz** de çeşitlendi. Tarih Vakfı, hedeflerine uygun olarak Türkiye tarihi üzerine yeni bir ücretli İngilizce seminer dizisi başlattı. **HISTORY SEMINARS** adıyla Yönetim Kurulu üyemiz **Nazlı İpek Hüner**, Başkan Yardımcımız **Y. Tolga Cora** ve **İsmet Akça** koordinatörlüğünde çevrimiçi hazırlanan, Türkiye'nin siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel tarihine ilişkin çok çeşitli konuları kapsayan bir dizi konferans olarak planlandı. Türkiye'nin güncel sorunlarını anlamada, tarihsel bir arka plan sağlayarak İmparatorluk mirasının rolünü de vurgulamayı amaçlayan İngilizce 10 konuşma yapıldı.

Başkan Yardımcımız **Y. Tolga Cora**'nın Koordinatörlüğünde Türkiye'nin sosyal ve kültürel tarihine odaklanan yeni bir seminer serisi ile günümüz Türkiye'sinin kültürel hayatı ve imparatorluk mirasının rolünün incelenmesi amaçlanan **KÜLTÜR TARİHİ SEMİNERLERİ** başlığıyla yine çevrimiçi 10 konuşma gerçekleşti.

Derya Gürses koordinatörlüğünde **BİLİM VE DÜŞÜNCE TARİHİ SEMİNERLERİ** başlığıyla ilkini gerçekleştirdik ve sonbahardan itibaren devam edecek.

İstanbul dışında gurur kaynağımız **Tarih Vakfı Ankara**'da **OSMANLICA SEMİNERLERİ** düzenledik. Ayrıca **Şenol Gündoğdu**'nun moderatörlüğünde 6–27 Mayıs 2023 tarihleri arasında **YEMEK TARİHİ SEMİNERLERİ** adıyla dört farklı konu başlığı altında gerçekleşen seminerlerde katılımcılar, konuları alanın uzmanlarından dinlemek ve sorularını doğrudan bu uzmanlara yöneltmek şansına sahip oldu. Tüm seminere eksiksiz katılanlar seminer serisinin sonunda katılım belgesi aldılar.

Tarih Vakfı Ankara tarafından düzenlenen **ANKARA TARTIŞMALARI** döneme çevrimiçi olarak başlarken 22 Ekim 2021 tarihinden itibaren Tarih Vakfı Ankara'nın yeni bürosunda yüz yüze yapılmaya başlandı ve toplam 15 konuşma gerçekleştirdik.

Eskişehir, etkinliklerimizin yoğunlaştığı bir diğer şehrimizdi. **Eskişehir Tepebaşı Belediyesi** Başkanı **Dnt. Ahmet Ataç** ile protokolümüz gereği "**TARİHKONUŞMALARI**" başlığıyla mütevellimiz **Kemal Yakut**'un koordinatörlüğünde 3 konuşma yapıldı.

Ayrıca **Eskişehir'de MİLLİ MÜCADELE'DE ESKİŞEHİR VE 100. YILINDA ESKİŞEHİR'İN KURTULUŞU PROJE TANITIMI**'ni (17-18 MART 2023) gerçekleştirdik. Proje tanıtımı kapsamında, hazırlanan beş kitap okuyucuyla buluştu.

Eskişehir'de **MİLLİ MÜCADELEDE ESKİŞEHİR VE 100. YILINDA ESKİŞEHİR'İN KURTULUŞU TARİH PANELİ**'ne (14 MAYIS 2023)'de **Kemal Yakut, Emel Akal, Nursen Gürboğa, Zafer Toprak ve Mehmet Ö. Alkan**'ın konuşmacı olarak katıldılar.

Yine Eskişehir'de **Tarih Vakfı ve Tepebaşı Belediyesi** işbirliğiyle **Tevfik Fikret Uçar**'ın Grafik Tasarımı, **Kemal Yakut**'un danışmanlığı ve **Mehmet Ö. Alkan**'ın Genel Koordinatörlüğünde **MİLLİ MÜCADELE'DE ESKİŞEHİR VE 100. YILINDA ESKİŞEHİR'İN KURTULUŞU SERGİSİ** açıldı.

Adana Büyükşehir Belediyesi ile imzaladığımız protokole bağlı olarak "**KURTULUŞ SAVAŞINDA ADANA VE ADANA'NIN KURTULUŞU PROJESİ**" tamamlandı. Proje kapsamında yayınlanan Ali Suavi'nin **ADANA MİLLİ MÜCADELESİ** ve **Mehmet Ö Alkan**'ın hazırladığı **KURTULUŞ SAVAŞINDA ADANA VE ADANA'NIN KURTULUŞU** adlı eserler bu bağlamda 5 Ocak 2022 tarihinde düzenlenen bir etkinlikle tanıtıldı.

Bursa Nilüfer Belediyesi Kütüphane Müdürlüğü iş birliğiyle de "**TARİH BULUŞMALARI**" başlığıyla **Tanıl Bora ve Şafak Pala** koordinatörlüğünde 2 Konuşma yapıldı.

Tarih Vakfı ve Adalar Müzesi iş birliğiyle Başkan yardımcımız **Y.Tolga Cora**'nın koordinatörlüğünde **ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI** serisi 9 Temmuz–1 Ekim tarihleri arasında her pazar günü saat 18:00'de Adalar Müzesi'nde gerçekleşmesi için protokol yapılmıştır. 11 hafta sürecek olan seminer serisinde her hafta farklı konuşmacılar farklı konularla birlikte Adalar'ın tarihine odaklanacaklardır. Şimdiye kadar 7 konuşma yapılmıştır.

VESTEL Genel Müdürü Ergül Güler'in öncülüğünde **VESTEL TARİH SEMİNERLERİ** adı altında 6 seminer gerçekleştirdik.

Bu dönemde döneminde iki **uluslararası sempozyum** düzenledik.

İlki **Alp Eren Topal** ve **Şeyma Afacan**'ın koordinatörlüğünde **19. YÜZYIL OSMANLI DÜŞÜNCE TARİHİNİ YENİDEN DÜŞÜNMEK ULUSLARARASI SEMPOZYUMU (14-16 EKİM)** 14-16 Ekim tarihleri arasında **Ali Eşki** ve **Helen Holidays** sponsorluğunda İstanbul – Eyüpsultan, Vialand Palace Otel'de gerçekleştirildi.

İkincisi ise Tarih Vakfı'nın yeni süreli yayını **Toplumsal Tarih Akademi: Osmanlı-Türkiye Çalışmaları Dergisi** olarak **İstanbul Bilgi Üniversitesi** ile gerçekleştirdiğimiz **CUMHURİYET TARİHYAZIMININ 100 YILI KONFERANSI (5-7 MAYIS 2023)** İstanbul Bilgi Üniversitesi Santral İstanbul Kampüsünde **Cihangir Gündoğdu, Gülhan Balsoy, Cangül Örnek, Ali Sipahi, Murat Dağlı, Nursen Gürboğa** ve **Y. Tolga Cora**'nın koordinatörlüklerinde düzenledik.

LOZAN ÇALIŞTAYI, Lozan Projesi, (The Lausanne Project) ile birlikte, 1922-23 olaylarını ve bunların tartışmalı mirasını araştırmak için 2017 yılında kurulmuş bir forumdur. Olağan akademik yayınların yanı sıra, podcastimiz, yakında çıkacak bir çizgi romanımız ve lise tarih öğretmenleriyle yaptığımız çalışmalar aracılığıyla konuyla ilgili son bulguları daha geniş kamuoyuyla paylaşmaya çalışıyoruz.

İstanbul Büyük Şehir Belediyesi ile işbirliği halinde **LOZAN 1923/ YÜZYIL ÖNCEKİ BAŞLANGIÇ SERGİSİ** açıldı. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecindeki en önemli aşamalardan biri olan Lozan Barış Konferansı sürecini konu alan "Lozan 1923/Yüz- yıl Önceki Başlangıç" adlı sergisi, İBB'nin de Demokrasi Yüzyılı etkinlikleri kapsamında 24 Temmuz'da Casa Botter Sanat ve Tasarım Merkezi'nde açıldı. Sergini Küratörlüğünü **İzzeddin Çalışlar**, danışmanlığını İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyasî Tarih Anabilim Dalı Başkanı ve Tarih Vakfı Başkanı **Mehmet Ö. Alkan**, tasarımını ise **Tetrazon** yaptı. Sergi 30 Ekim tarihine kadar gezilebilmektedir.

Mete Tunçay hocamızın yönetiminde yayın hayatına başlayan ve 29 yılı geride bırakan **TOPLUMSAL TARİH** dergimiz alanında ve türünde en uzun süre ve aralıksız yayınlanan dergi olma özelliğini koruyor. **Erhan Keleşoğlu**'nun yürüttüğü yayın yönetmenliği, tasarımından dağıtım kanallarına, kapak ve iç sayfa düzenine kadar gerçekleştirdik. Özellikle Türkiye tarihi açısından önemli olan 100. yıllar ve dönüm yıldönümlerini ıskalanmadan her biri çok değerli

editörlerin hazırladıkları özel sayılar yayınladık: “Teşkilât-ı Esasiye Kanunu (1921 Anayasası) Yüz Yaşında”, “1821 Yunan İhtilali. İhtilalin 200. yıldönümü: Tarih Yazımı ve Yeni Yaklaşımlar”, “50. Yılında 12 Mart’ı Hatırlamak”, “150. Yıldönümünde Paris Komünü”, “100. Yılında Sakarya Savaşı”, “Adana’nın Kurtuluşu 5 Ocak 1922”, “100. Yıl Dönümünde Büyük Taarruz”, “Türk İç Savaşı 1919- 1922”, “1922 Rum Göçü ve Savaşa İnsani Açıdan Bakmak”, “100. Yılında Mübadeleyi Hatırlamak”, “100. Yıldönümünde Türkiye İktisat Kongresi”, “100. Yılında Lozan Barış Antlaşması”... Ayrıca gündemle alakalı “Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde seçimler”, “Kadın Kadına Tarih Konferansları”, “İtalya’da Faşizmin İktidara Gelişi”, “Orta Doğu ve Kuzey Afrika’da Kadınlar, Toplumsal Cinsiyet ve Tıp” gibi dosyalarımız ilgi çekiciydi.

Toplumsal Tarih’e elektronik ortamda Google Play ve Kobo platformları üzerinden ulaşabilirsiniz. Dergimizin geçmiş sayılarını e-dergi biçiminde dijital platformlardan sunma hazırlıklarımız da devam ediyor. Benzer şekilde önümüzdeki Yurt Yayınları kitaplarımızı da e-kitap olarak da yayınlamayı hedeflemekteyiz.

Toplumsal Tarih dergisinin yanı sıra, Türkiye’de uzun zamandır bir ihtiyaç olan akademik, hakemli bir tarih dergisini de çıkarma başardık. İki sayısı yayınlanan **TOPLUMSAL TARİH AKADEMİ: OSMANLI-TÜRKİYE ÇALIŞMALARI DERGİSİ** yayınlandığı andan itibaren ciddi bir ilgiye mazhar oldu. İlk kez üniversiteler ve şirketler dışında bir sivil toplum kurumu hakemli bir akademik dergi çıkarıyor. Çok değerli bir yayın kuruluna sahip ve gönüllü çalışmalarıyla ciddi katkılar yapıyorlar. **Y. Tolga Cora ve Nursen Gürboğa**’nın editörlüğünde ve **Firuzan Melike Sümertaş** ve **Cengiz Yolcu**’nun editör yardımcılıklarında **Toplumsal Tarih Akademi**’nin ilk sayısını **“Özne ve Toplum: Oto/Biyografik Anlatılar”** olarak adlandırdık. Yayın Kurulumuz Derginin ikinci sayısını **“Altyapı”** olarak belirledi ve yayımlandı. Üçüncü sayımız **Cumhuriyet’in Tarihyazımı** üzerine olacak.

Ayrıca İletişim Yayınları ile ortaklaşa, **Y. Doğan Çetinkaya** ve **Kerem Ünüvar**’ın yayın yönetmenliğinde **Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar** Dergisi’nin 2 sayısını çıkarttık.

TARİH VAKFI YURT YAYINLARI’nı **Y. Doğan Çetinkaya**’dan devralan **Cengiz Yolcu**’nun Yayın Yönetmenliğinde değerli kitaplar basmaya devam etti. 2021-2023 döneminde de düşünce dünyamıza kalıcı katkılar bırakacak eserler kazandırma gayreti içinde olduk. Bu dönemde 25’i yeni, 7’si de tekrar baskı olmak üzere toplam 32 kitap yayınladık. Şimdi Yurt Yayınları Yayın Yönetmenliğini **Y. Tolga Cora**

üstlendi ve çocuklar için tarih kitapları dahil yeni yayınlar açısından ciddi bir hazırlık yapıyor.

Vakıf arşivlerindeki koleksiyonların dijitalleştirilmesi programını takip etmek, dijitalleştirme için fon sağlamak, bu amaca yönelik projeler geliştirmek amacıyla 7 Ekim 2021'de Tarih Vakfı Arşiv Komisyonu (TVAK) kuruldu. **Çağatay Anadol, Esra Danacıoğlu, Gülay Kayacan, Muazzez Pervan, Enis Rıza Sakızlı, Ebru Bedriye Şeremetli, Orhan Silier, Bülend Tuna, Gürel Tüzün**'den oluşan TVAK, Vakıf arşivlerinin dijitalleştirilmesi için önemli atımlarda bulundular. TVAK'ın pilot proje olarak hazırladığı TSİP Arşivi'nin Dijitalleştirilmesi Projesi başarıyla tamamlandı. TVAK ayrıca Ocak 2022'de Tarih Vakfı Arşivlerinin mevcut durumu, sorun alanları ve çözümlere ilişkin ayrıntılı bir rapor hazırladı. TVAK'ın Ocak 2022'de arşiv komisyonu çalışma ilkeleri, yöntemi ve karar alma mekanizması kapsamında da bir Yönerge hazırladı. Böylece Vakıf arşivlerinin dijitalizasyonuna yönelik kapsamlı bir çerçeve ve yol haritası oluşturuldu. TVAK üyeleri **Çağatay Anadol, Esra Danacıoğlu, Gülay Kayacan, Muazzez Pervan, Enis Rıza Sakızlı, Ebru Bedriye Şeremetli, Orhan Silier, Bülend Tuna, Gürel Tüzün**'e katkıları için teşekkür ederiz.

Gökhan Pahlı, Toplumsal Tarih dergimizde olduğu gibi **Toplumsal Tarih Akademi: Osmanlı Türkiye Çalışmaları** dergilerimizin de logo, kapak ve sayfa tasarımlarını üstlendi. Ayrıca etkinlik afişlerimizin efsane tasarımcısı olmaya devam etti. Etkinliklerimiz için tasarladığı afişlerle ulusal ve uluslararası ödüller aldı. Bu süreçte **Şerifcan Onursal** ve **Mir Amed Orhan**'ın da katkılarını aldık. Şimdi **Atakan Aslan** da aramıza katıldı, harika afişlerle tasarlıyorlar. Kendilerine teşekkür ediyoruz.

Tarih Vakfı olarak bir süredir gündemimizde olan mekân sorunumuz bu dönemde bir kriz olarak önümüze geldi. Malumunuz Eminönü'ndeki binamız İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin 9 Haziran 1992 tarihli Encümen kararı ile 30 yıllığına kullanımımıza tahsis edilmişti. Ancak Vakıflar Genel Müdürlüğü Ağustos 2019'da bir ecrimisil tebligatı yollayarak binanın kendilerine geçtiğini ve Kasım 2018'den başlayarak 2018 için aylık 16.000 TL, 2019 için aylık 20.000 TL kira bedeli talep ettiğini bildirdi. Bunun üzerine mütevellimiz, denetim kurulu üyemiz ve gönüllü avukatımız sayın **Ahmet Dindar**'ın her zamanki gibi gönüllü ve yoğun çabaları sayesinde yaptığımız itiraz ve açtığımız dava sürecinde önce yürütmeyi durdurma, ardından ecrimisilin iptaline karar verildi. Tahsis süremizin dolduğu sırada

Haziran 2022 itibariyle İBB Vakıflar Bölge Müdürlüğü'ne karşı açtığı davayı kazanarak binayı geri aldı. Şu anda binamız İBB'nin malıdır ve kendileriyle bir protokol imzalayacağız. Bu süreçteki katkılarından dolayı **Ekrem İmamoğlu** ve **Mahir Polat**'a teşekkür ederiz.

Bu dönemde bizi en çok üzen olaylardan biri Vakfımızın kurucularından ve desteğini hiçbir zaman esirgememiş olan hocamız ve yakın dostum **Zafer Toprak**'ı kaybedişimizdi. Ona sağlığında çıkardığımız ve geçen yıl 29 Nisan doğum gününde takdim ettiğimiz **OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİM: ZAFER TOPRAK ARMAĞANI** tek tesellimizdir. **Zafer Toprak**'ı her zaman hatırlayacağız.

Tarih Vakıf yönetimi olarak, hiçbir hukuki temel ve mahkeme kararı olmaksızın işlerinden atılan, mesleklerini yapamaz hale getirilen KHK'lı akademisyenlere, önceki dönemde olduğu gibi, hem etkinliklerimizde konuşmacı olarak yer vermeye özen gösterdik hem de onlar için imkânlarımız dahilinde doğrudan ya da dolaylı olarak uzmanlıkları doğrultusunda iş fırsatları sunduk.

Geçen Genel Kurul için de yazdığım gibi, Türkiye'nin bütün zorluklarına ve kimi zaman olanaksızlıklara rağmen kurucularımızla, Yönetim Kurulu ve çalışanlarımızla, sergilediğimiz duruşumuzla, düzenlediğimiz etkinliklerimiz ve ürettiklerimizle arkamızda gurur duyacağımız bir dönem daha bıraktık.

Tarih Vakfı'nın kuruluşundan bu yana bizi yalnız bırakmayan, zor günlerimizde hiçbir karşılık beklemeden yanımızda olan mütevellilerimize ve Tarih Dostları'na, takipçilerimize, gönüllü destekçilerimize ve başta Genel Koordinatörümüz **Ali Eryüzlü**, **Toplumsal Tarih** Dergisi Yayın Yönetmeni **Erhan Keleşoğlu**, Teknik Danışman ve Uygulama Sorumlusu **Aşkın Seçkin Yücel**, İdari Koordinatör **Levent Oktar**, İdari Asistan **Tamer Mertan**, Mali Müşavir ve Muhasebe Sorumlumuz **Meral Çağlayan** ve **Toplumsal Tarih** Dergisi dizgisini yapan **Hilal Rakıcı**'ya bu dönemki özverili çalışmaları için içtenlikle teşekkür ederiz.

Daha özgür, demokratik ve mutlu bir Türkiye için...

Saygı ve sevgilerimle

Prof. Dr. Mehmet Ö. Alkan

Tarih Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

1 AĞUSTOS 2023

TARİH VAKFI 15. OLAĞAN GENEL KURULU İÇİN ÇAĞRI

Değerli Mütevellimiz,

Tarih Vakfı'nın 15. Olağan Genel Kurulu, 12 AĞUSTOS 2023 tarihinde, bu toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde 19 AĞUSTOS 2023 Cumartesi günü 13:30-18:00 saatleri arasında çoğunluk aranmaksızın ekteki gündemle Tarih Vakfı'nda toplanacaktır. Değerli mütevellilerimizin, bugüne kadarki temayülleri göz önüne alarak Genel Kurul tarihini 19 AĞUSTOS 2023 olarak dikkate almalarını rica ediyor ve aşağıdaki birkaç noktayı dikkatlerine sunuyoruz:

1. Genel Kurul gündemine geçilmeden önce:

Prof. Dr. Selçuk ESENBEL, **“Batı'nın İki Yüzü: Japonya, Çin ve Türkiye’de Modernlik Arayışına Küresel Bakışlar ya da Hukuki Dönüşüm ile Çağdaş Uygarlık ve Egemenlik İlişkisi”** başlıklı bir konferans verecektir.

2. İki yıllık dönemin Faaliyet Raporu dahil tüm Genel Kurul belgeleri elektronik posta adreslerinize yollanacaktır. Ayrıca tüm belgeler Tarih Vakfı'nın web sayfasında paylaşılacak: (<https://tarikhvakfi.org.tr/tarikhvakfi/2023-genel-kurulu/>) ve 3 Temmuz 2021 tarihinden bugüne geçen süre raporlamaları incelemenize sunulacaktır.

3. Genel Kurul'a katılmayacak mütevellilerimiz, eğer isterlerse, örneği ekte ve web sayfamızda bulunan imzalı bir vekaletname ile başka bir mütevelliye vekil tayin etmek suretiyle Genel Kurul'da temsil edilebilirler

Genel Kurul'a katılmanızı diliyor, gerekli hazırlıklar için katılım durumunuzu 0212 522 02 02 numaralı telefona veya tarikhvakfi@tarikhvakfi.org.tr adresine bildirmenizi rica ediyoruz.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Mehmet Ö. Alkan

Tarih Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

TARİH VAKFI 15. OLAĞAN GENEL KURULU PROGRAMI

13:00-13:45 **KONFERANS**

Prof. Dr. Selçuk ESENBEL:

“Batı'nın İki Yüzü: Japonya, Çin ve Türkiye'de
Modernlik Arayışına Küresel Bakışlar ya da
Hukuki Dönüşüm ile Çağdaş Uygarlık
ve Egemenlik İlişkisi”

13:45-14:00 Soru-cevap, tartışma

14:00-14:30 Ara

14:30-18:00 **TARİH VAKFI 15. OLAĞAN GENEL KURULU**

Gündem:

1. Toplantının açılması, iki genel kurul arasında kaybettiğimiz mütevelli ve tarih dostlarımız için saygı duruşu ve başkanlık divanı seçimi,
2. Yönetim Kurulu çalışma raporunun sunulması ve tartışılması,
3. Mali rapor ve Denetim Kurulu raporunun sunulması, tartışılması ve aklama,
4. Gelecek dönem çalışma planı ve bütçe taslağının sunulması, görüşülmesi ve onaylanması,
5. Tarih Vakfı olarak önümüzdeki dönem ana gündem konularımızın değerlendirilmesi.
 - a) Bina ve mekân sorunumuz
 - b) Mütevellinin Tarih Dostu kılınması
6. Mütevelliler Kurulu boş üyeliklerin tamamlanması ve yeni adayların tanıtılması ve seçim,
7. Yönetim Kurulu değişecek üyelikler ve Denetim Kurulu için seçim,
8. Görüş ve Öneriler

2017-2023 DÖNEMİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET Ö. ALKAN'IN VEDA MEKTUBU

Kişisel Bir Vedâ...

Değerli Mütevellimiz, Değerli Tarih Dostumuz,

2017 yılından beri onurla ve sorumlulukla yaklaşık yedi yıldır yürüttüğüm Tarih Vakfı Yönetim Kurulu üyeliği ve başkanlığından bu Genel Kurul itibariyle kendi isteğimle ve bayrağı genç arkadaşlarıma devretmek üzere ayrılmış oluyorum. Bu vesile ile bu süreçte katkısı olanlara teşekkür ve minnettarlığı ifade etmeme izin veriniz. Zira Tarih Vakfı'nın son yedi yılı da -öncesinde olduğu gibi- içten, kolektif, ortak, imece usulü ve çoğunlukla karşılıksız emeklerle işlenmiştir.

Bu süreçte bütün faaliyetlerimizi hiçbir devlet kurumuna, yerel yönetime veya özel sektöre sırtımızı dayamadan ve destek görmeden, tamamen kendi olanaklarımızla bulduğumuz kaynaklara dayalı olarak yürüttük. Bu özgüvenle her türlü konuyu özgürce ele aldık ve işledik. Eleştirel tarih anlayışımızdan hiçbir zaman taviz vermedik.

Eski Başkanımız **İhan Tekeli** ve yönetim kurulu üyelerimiz **Mete Tunçay**, **Şevket Pamuk** ve yakın zamanda kaybettiğimiz **Zafer Toprak**'a her ne zaman danışsak yol gösterdiler.

Doğrusunu söylemek gerekirse, başkanlığa geldiğimde Tarih Vakfı'nın çalışanlarına, devlete ve piyasaya olan borçlarını bilmiyordum ve tasfiye etmek yaklaşık 1,5 yılımızı alan ilk ve çok zor yorucu bir görev oldu ve fakat başardık. Bugünün parasıyla 8.000.000 (sekiz milyon) TL'den fazla bir meblağ yapmaktadır. (Buna ayrıca aylık olarak personelin maaşları ve günlük giderler dahil değildir. Onlar dahil edildiğinde rakam 10.000.000 lirayı geçmektedir.)

Tarih Vakfı için kaynak yaratma arayışında projelerin her zaman özel bir yeri oldu. Türkiye'nin ekonomik ve siyasal bütün olumsuz koşullarına rağmen başta "İş Bankası Kurum Tarihi Projesi" olmak üzere, "Türkiye Ekonomi Bankası Kurum Tarihi Projesi", "150. Yılında Alman Lisesi Kurum Tarihi Projesi" gibi kurum tarihi projelerin yanı sıra Adana Büyükşehir Belediyesi ile "Kurtuluş Savaşında Adana ve Adana'nın Kurtuluşu", Eskişehir Tepebaşı Belediyesi ile "100. Yılında Eskişehir'in Kurtuluşu ve Milli Mücadelede Eskişehir", İstanbul Büyükşehir Belediyesi "100. Yılında Cumhuriyet" gibi yerel yönetimlerle yaptığımız projeler Vakfın devamını sağlama açısından hayati bir öneme sahip oldu.

Ayrıca “Yukarı Dicle Vadisi - Somut Olmayan Kültürel Mirasını Koruma ve farkındalık Yaratma Projesi”, “Ermenistan ve Türkiye’de Tarih Eğitimi de Alternatif Öğretim Modüllerinin Geliştirilmesi”, “Kredi Kayıt Bürosu Çekin Tarihi”, “Mardin: Aşiret, Cemaat, Devlet Kitabının Güncellenmesi Projesi” “Endüstriyel Alanların Yeniden Kullanımı: Mekânsal ve Ekolojik Dönüşümler Açısından Kocaeli-SEKA Fabrikası Örneği”, “Türk Siyasal Hayatından Portreler”, “Gençler Tarih Yazıyor”, “Büyükada Rum Yetimhanesi Arşivi Oluşturma Projesi” ve “SHELL’in Türkiye’de 100. Yılı Belgeseli” projelerini yürüttük.

İş Bankası ile yürüttüğümüz kurum tarihi tamamlandı. Adana Büyükşehir Belediyesi ile “Kurtuluş Savaşında Adana ve Adana’nın Kurtuluşu Projesi” tamamlandı ve iki cilt kitap olarak yayınlandı. Eskişehir Tepebaşı Belediyesi ile imzaladığımız “Millî Mücadele’de Eskişehir ve 100. Yılında Eskişehir’in Kurtuluşu Projesi” de tamamlandı. Toplam beş kitap, bir sergi ve bir belgesel olmak üzere yedi ayrı ürün şeklinde yayınlandı. Şişli Belediyesi ile imzaladığımız protokol uyarınca “Temel Seviye Sosyal Bilimler Okulu” adıyla uluslararası ilişkiler, Türkiye siyasi tarihi, ekonomi ve medya ve siyaset konularının toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde, ihtiyaç duyulan bilgiye doğru kaynaklardan erişimin sağlanması için hayata geçirildi. “Cumhuriyetin 100. Kuruluş Yıldönümü: Prestij Kitap Projesi-Türkiye Mütahhitler Birliği” ve ayrıca İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile 15 Ciltlik “Cumhuriyet’in 100 Yılı Projesi” devam ediyor.

Vakfın kendini az çok idare edecek bir gelire sahip olması sayesinde, Yönetim Kurulu üyelerimizin ve dostlarımızın özverili çalışmalarıyla daha önceki dönemlerde görünmeyen çeşitte, zenginlikte ve sayıda etkinlikleri yapmamız mümkün oldu.

Yönetime geldiğimiz andan itibaren İstanbul ve Ankara dışında ve İzmir’de var olana ek olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi ve APİKAM ile işbirliği, ayrıca Adana Seyhan Belediyesi, Adana Büyükşehir Belediyesi, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, Çanakkale Belediyesi, Bursa Nilüfer Belediyesi ve Şişli Belediyesi ile protokoller imzalayarak etkinliklerimizi arttırdık. Bu, Tarih Vakfı’nın görünürlüğü açısından çok önemli oldu. Bu süreçte Eskişehir’de **Kemal Yakut**, Adana’da **Türkan Eşli**, İzmir’de **Serhan Kemal Saygı** ve **Erkan Serçe**, Bursa Nilüfer’de **Şafak Pala** ve Ankara’da **Haydar Temur**, **Şenol Gündoğdu** ve **Nalan Mumcu** karşılıksız bir çabayla katkıda bulundular.

Mete Tunçay hocamızın yönetiminde yayın hayatına başlayan ve 29 yılı geride bırakan **Toplumsal Tarih** dergimiz alanında en uzun süre ve aralıksız yayınlanan dergi olma özelliğini koruyor. Yayın hayatına devam etmesi için elimizden geleni yaptık. Yayın Yönetmenliğini **Nihal Boztekın**'den devralan **Barış Alp Özden** başarıyla sürdürdü ve sonra eski öğrencim, çok değerli meslektaşım **Erhan Keleşoğlu**'na devretti. **Erhan Keleşoğlu**'nun büyük bir maharetle yönettiği dergimize bu süreçte **Zeynep Büyükpalta**, eski öğrencilerim **Melike Turan** ve **Ahmet Berk Boz** da yardımlarını esirgemedi. Türkiye genelinde dağıtım başladı, ancak artan baskı, kâğıt ve dağıtım maliyetleri yeni önlemler almamızı gerektirecek. Derginin mali açıdan sıkıntılı dönemlerinde Başta **İrvin Cemil Schick** olmak üzere, **Cemal Kafadar**, **Gülru Necipoğlu**, **Carter V. Findley**-**Lucia Findley**, **Özgen Felek**'in katkıları unutulmaz.

Hilal Rakıcı geçirdiği sıkıntılara rağmen **Toplumsal Tarih** ve **Toplumsal Tarih Akademi: Osmanlı Türkiye Çalışmaları**'nin kapak, sayfa tasarımı/uygulamasını hiç aksatmadan yaptı.

Ömer Durmaz görsel arşivi ve önerileriyle yeni dönemde dergimizin şekillenmesinde çok önemi bir rol oynadı ve kendisinin önerisiyle **Gökhan Pahlı** aramıza katıldı. Hiçbir karşılık beklemeden hem **Toplumsal Tarih** hem de **Toplumsal Tarih Akademi: Osmanlı Türkiye Çalışmaları** dergilerimizin logo, kapak ve sayfa tasarımlarını üstlendi. Ayrıca etkinlik afişlerimizin efsane tasarımcısı oldu. Âni ve sıkışık zamanlara aldırmandan elinden gelenin en iyisini yaptı ve etkinliklerimiz için tasarladığı afişlerle ulusal ve uluslararası ödüller aldı. Tasarladığı iki afiş **Ekvator Poster Bienali**'nde, iki afiş **Uluslararası Budapeşte Poster Festivali**'nde, iki afiş **Uluslararası Shenzhen Poster Festivali**'nde, bir afiş **Uluslararası Lublin Poster Bienali**'nde sergileme aldı. Bir afiş **Grafik Tasarım Ödülleri**'nde **En İyi Hareketli Görüntü Tasarımı Özel Ödülü**, bir afiş de **Grafik Tasarım Ödülleri**'nde hem **İhap Hulusi Afiş Özel Ödülü** hem de **Kültürel/Sosyal Afiş Kategorisi**'nde **Başarı Ödülü** aldı. Özet olarak; uluslararası tasarım bienallerinde 7 sergileme, 3 de ulusal ödülü var. **Şerifcan Onursal** ve **Mir Amed Orhan**'ın da afiş tasarımı katkılarını aldık. Şimdi **Atakan Aslan** ile de çalışıyoruz, harika afişlerle devam ediyoruz.

Başlıca hayallerimizden biri olan hakemli ve uluslararası taranır olmaya aday **Toplumsal Tarih Akademi: Osmanlı Türkiye Çalışmaları** adlı dergimiz yayın hayatına başladı ve daha şimdiden çok güzel geri dönüşler aldığımız gibi rağbet de görmeye başladık. Yayın kurumuzu oluşturan genç ve dinamik tarihçi dostlarımız yeni dergimizle birlikte

Vakfa da dahil olmaya başladılar. İlk sayısı “**Özne ve Toplum: Oto/Biyografik Anlatılar**” olarak belirlendi. Dergimizin ikinci sayısı “**Altyapı**” olarak belirlendi ve yayınlandı. Üçüncü sayımız **Cumhuriyet’in Tarih-yazımı** üzerine olacak.

Ancak bu süreçte beni hem kişisel hem de bir akademisyen olarak en çok gururlandıran, adeta bir “medeni ölü” haline getirilmeye çalışılan KHK’lı arkadaşlarımıza elimizden geldiği kadar elbette profesyonel katkılarını alarak destek olmaya çalışmak oldu. Türkiye’nin içinden geçtiği süreç açısından bu çok zor ve bir o kadar riskli bir karardı. Sayıları 30’u aşan arkadaşımıza, Vakıf düzenli çalışanı olarak ve/veya projelerimizde yer verdik. Geriye dönüp baktığımda yaptığımız en değerli işlerin başında geldiğini söylemeliyim.

Yönetim Kurulumuzda yönetime geldiğimizde **Esra Ekşi Balcı, Ömer Turan, Nilgün Toker Kılınç, Z. Füsün Üstel’in** üyelikleri ve katkıları devam ederken, zaman içinde başta **Mete Tunçay** olmak üzere, Yönetim Kurulu üyeliği teklifini götürdüğüm **Gökhan Çetinsaya, Tanıl Bora, Silvyo Ovadya, Pandeli Laki Vingas, Elmon Hançer, Ayşe Ozil, Nursen Gürboğa, Nazlı İpek Hüner, Başak Tuğsavul, Bağış Erten, Özgün Akduran, Yaşar Tolga Cora, Saadet Özen ve Buket Kitapçı Bayrı** bütün isimler hiç tereddüt etmeden Yönetim Kurulu üyemiz olmayı kabul ettiler.

Bu süreçteki mali ve idari işleri tereddüt etmeden bana devretmek konusunda güven duydular. Hiç kuşkusuz önemli kararlarımızdan biri bütün yönetim kademelerimizde, etkinliklerimizde ve işlerimizde cinsiyet dengesini büyük bir hassasiyetle önde tutmak oldu. Eski öğrencim **Başak Tuğsavul** hem STK mantığını bize anlatmaya çalıştı ve hem de onun öncülüğünde **Toplumsal Cinsiyet Politika Belgesi**’ni hazırladık ve yayınladık.

Yönetim kurulu üyelerimizden **Tanıl Bora** gerçek anlamda karşılıksız ve paha biçilmez katkılar yaptı. Başkanlığı üstlendikten sonra Yönetim Kurulu’na davet ettiğim kadim dostum, İstanbul dışına açılmak, bilgi ve birikimimizi herhangi bir karşılık beklemeden yerel yönetimlerle paylaşmak fikrimi benimsedi. Yönetim Kurulumuza katıldığı andan itibaren -yoğun ve ertelenemez işlerine rağmen- fikirleri, önerileri ve kurduğu bağlantılarla ufkumuzu açtı, üzerine aldığı her işi büyük bir heyecan, sorumluluk ve hiçbir karşılık beklemeden eksiksiz olarak yerine getirdi. Bu süreçte, Adana Seyhan Belediyesi, Adana Büyükşehir Belediyesi, Bursa Nilüfer Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Eski-

şehir Tepebaşı Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Çanakkale Belediyesi ile iş birliği protokolleri imzaladık ve aylık konferanslar yürüttük.

Z. Füsun Üstel Hocamız Yönetim Kurulu üyemizken Barış İmzacısı olması nedeniyle yargılandı ve 1 yıl 3 aylık ceza aldı ve Füsun Hoca yargılandığı davada geri adım atmadı ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasını kabul etmediği için de hapse atıldı. Eskişehir’de hapishaneye teslim olmadan önce Tarih Vakfı’nın bu konuda radara girmemesi ve KHK’lı çalıştırdığı da gündem olmasın diye büyük bir hassasiyet göstererek Yönetim Kurulu üyeliğinden ayrıldı.

Gökhan Çetinsaya her zaman büyük bir sükûnet ve sorumlulukla ve Yönetim Kurulumuzda yaptığı önerilerle bize alternatifler sundu ve yol gösterdi.

Saadet Özen, aynı zamanda profesyonel bir rehber olarak hiçbir ücret alamadan mümkün olduğu zamanlarda geziler düzenleyerek maddi katkılar sundu.

Nurşen Gürboğa, Ayşe Ozil, Nazlı İpek Hüner ile eski öğrencilerim şimdi meslektaşlarım **Yusuf Doğan Çetinkaya, Ayşe Köse Badur, Engin Kılıç** değerli müteveffa dostumuz Yönetim Kurulu üyemiz başta **Vangelis Kechriotis**’in anısına düzenlenen perşembe konuşmaları olmak üzere, **Koç Üniversitesi’ne bağlı Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED) Kütüphanesi** ve **Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi (İPM)** ortaklaşa ve oldukça rağbet gören toplantılar düzenlediler.

Eğitim Komisyonumuz Nalan Balcı, Fırat Güllü ve Zeynep Adıgüzel’in öncülüğünde Tarih Vakfı’nın en değerli çalışmalarından birini yaptılar. Orta öğrenim öğretmenlerimiz ve öğrencilerimizle bir yıla yayılan atölyelerle **Z. Füsun Üstel** ve **Erol Köroğlu** hocalarımızın danışmanlıklarıyla öğretmen ve öğrenciler için çok değerli programlar hazırladılar. Eğitim Komisyonumuz “Gençler Tarih Yazıyor” üst-başlığı ile “Tarih Eğitimi ve Barışın Dili: Gençler Tarihi Olayları Farklı Perspektiflerden Tartışıyor ve Yazıyor”, “Toplumsal Tarihe Bireylerin Yaşamlarından Bakmak: Tarihi Eleştirel Olarak Anlama ve Yazmada Yaşam Yazınının Önemi”, “Tarih Eğitimi ve Barışın Dili Toplumsal Tarihe Kadınların Yaşamlarından Bakmak”, “20. Yüzyılın On Yılları ve Kültür Tarihi ve Öğretmen Eğitimi Atölyeleri” gibi Vakfa maddi katkı yapan projeleri hiç bir karşılık beklemeden ve almadan hayata geçirdiler.

Vakıf mütevellilerimiz **Ülkü Özen, Selçuk Esenbel, Engin Deniz Akarlı, Esra Ekşi Balcı, Gülay Kayacan, Büşra Ersanlı, Halim Bulutoğlu, Erol Üyepazarıcı, Oktay Özel, Suavi Aydın, Engin Kılıç**, yine yakın zamanda kaybettiğimiz **Adalet Ağaoğlu** ve **Tarhan Erdem** desteklerini hiç esirgemediler. Çeşitli dönemler Vakfımıza değerli katkılar yapmış olan **Adalet Ağaoğlu**'na sağlığında **Erol Köroğlu**'nun öncülüğünde kendisinin çok memnun kaldığı toplantı düzenleyebilmek de tesellimiz oldu.

Vakıf Genel Müdürlerimiz **Özkan Bulut, İsmet Akça** ve Genel Koordinatörümüz eski öğrencim **Ali Eryüzlü** her zaman ellerinden gelenin en iyisini yaptılar. Son dönemde **Ali Eryüzlü**, kendisi için yeni bir alanda, STK deneyimini kullanarak ilk kez karşılaştığı konuları hızla öğrenmek ve çözmek konusunda samimiyetle gayret etti.

Ancak **İsmet Akça** ile profesyonel bir ilişkinin ötesinde kardeşlik ve yoldaşlık ilişkisi içinde, kendisinin iç ve iş disiplini, pragmatik ve pratik yöntemleri sayesinde Tarih Vakfı güvenle yol aldı. İsmet Akça, KHK'lı olarak şanssızlık yaşarken Tarih Vakfı için tam anlamıyla bir şans oldu. Fransızcaya ve İngilizceye hakimiyeti kadar üzerine yıllarca emek harcadığı akademik disipliniyle de temayüz etmiş ve -hiç abartmıyorum- evrensel olarak dünyanın hangi üniversitesine gitse ders verebilecek seviye ve birikimde bir bilim insanı olmasına rağmen, Türkiye'de önu kesildi. Kendi hayatı açısından onurla yaşadığı talihsizlik, benim ve Tarih Vakfı açısından tam anlamıyla bir şanstı. Bir başka deyişle, Türkiye'nin kahrolası koşullarında bizim şansımız oldu. Tarih Vakfı kendisine çok şey borçludur. Profesyonel olarak çalışmakla birlikte, ayrıldıktan sonra bile karşılıksız sunduğu, zamanı ve enerjisiyle Vakfımızın bel kemiği oldu. Kendisine hem meslektaşlığı hem dostluğu ve yoldaşlığı hem de profesyonel yöneticiliği için gerçek anlamda borçluyuz.

Sefa Arslan yönetime geldiğimiz ilk dönemde Vakfın yönetilmesi ve koordinasyonu açısından çok değerli katkılarda bulundu. Vakıf İdari Koordinatörü **Levent Oktar** dergilerimizin ve kitapların basımından dağıtımına, ISBN alınmasından mütevellî kayıtlarına kadar her işle ilgilendi. Son dönemde kendisine yardımcı olan idari asistanımız **Tamer Mertan** ve öncesinde de **Ahmet Berk Boz, Nazlı Deniz Dinçer** ve **Melike Turan** her zaman canla başla yardımcı oldu. **Aşkın Y. Seçkin** başta kitapların dizgisi olmak üzere, web sitesi, dijital platformalar açısından çeşitli alanlarda katkı sundu. Kısa süreli bizimle olan **Başak Emir** proje bulmaya çalıştı. Salgın döneminde kısa çalışma ödeneği için Beyoğlu İŞKUR'dan **Bahadır Kaptan**'ın yardımları gördük.

Bu süreçte kitap yayınlarımız durmadı. Özellikle kitapların sponsorluklarla basılması Vakıf için bir başka gelir kaynağı oluşturdu. Eski öğrencim ve meslektaşım **Yusuf Doğan Çetinkaya** hem başkan yardımcımız olarak hem de **Tarih Vakfı Yurt Yayınları Yönetmeni** olarak değerli katkılar sundu. Görevi devralan yine eski öğrencim **Cengiz Yolcu**'nun Yayın Yönetmenliğinde **Tarih Vakfı Yurt Yayınları** olarak, yedi yıllık dönemde de düşünce dünyamıza kalıcı katkılar bırakacak eserler kazandırma gayreti içinde olduk. Bu kapsamda 60'ı aşkın kitap yayınladık. Şimdi "çocuklar için tarih kitapları" dahil tazelenmiş bir vizyonla Yayın Yönetmenliği **Yaşar Tolga Cora**'ya emanet.

İlk dönemimizde Yeminli Mali Müşavir **Yusuf Ay** katkı sundu. Vakfın gelir giderinin düzenlenmesi, denetlenmesi ve yürütülmesi için **Sami Yılmaz** her zaman destek oldu. Kendisi hem yeni mali müşavirlerin bulunmasında hem de gelir ve giderimizin en iyi şekilde kaydı için katkıda bulundu. **Sami Yılmaz** sayesinde kendimizi hep güvende hissettik ve kendisinin dostluğuyla gelen Mali Müşavirlerimiz **Alper Sezgün**, sonra bu işi üstlenen **Meral Çağlayan** ve Yeminli Mali Müşavirimiz **Mehmet Efendi** bütün kayıtlarımızı büyük bir titizlikle tuttular.

Avukatımız **Ahmet Dindar**, her ne zaman başımız sıkışsa hemen yardımımıza koştu. Kendisinin uzlaşmacı ve yapıcı yaklaşımı, profesyonelliği bize hem güç verdi hem de sorunlarımızı çözdü.

Bina açısından çok sıkıntılı ve zor bir süreç yaşadık. Mekân sorunumuz bu dönemde bir kriz olarak önümüze geldi. Eminönü binamız İBB'nin 9 Haziran 1992 tarihli Encümen kararı ile 30 yıllığına kullanımımıza tahsis edilmişti. Ancak 2019 yerel seçimler öncesi İBB'nin binamızı Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne aceleyle devretmek zorunda kaldığı Ağustos 2019'da bir ecrimisil tebligatı yolladıklarında anladık. Vakıflar Genel Müdürlüğü kendilerine geçen binanın Kasım 2018'den başlayarak 2018 için aylık 16.000 TL, 2019 için aylık 20.000 TL kira bedeli talep ettiler. Bunun üzerine mütevellimiz, denetim kurulu üyemiz ve gönüllü avukatımız sayın **Ahmet Dindar**'ın her zamanki gibi yoğun çabaları sayesinde yaptığımız itiraz ve açtığımız dava sürecinde önce yürütmeyi durdurma, ardından ecrimisilin iptaline karar verildi. Tahsis süremizin dolduğu sırada Haziran 2022 itibarıyla İBB, Vakıflar Bölge Müdürlüğü'ne karşı açtığı davayı kazanarak binayı geri aldı. Şu anda binamız İBB'nin malıdır ve kendileriyle bir protokol imzalayacağız. Bu süreçteki katkılarlarından ve binayı kullanmaya devam etmemizi sağlamasından dolayı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı **Ekrem İmamoğlu** ve eski Yönetim Kurulu üyemiz şimdi İBB Genel Sekreter Yardımcısı **Mahir Polat**'a teşekkür ederiz.

Maalesef bu süreçte Bilgi Belge Merkezimizi dijitalleştiremedik. Başkanlık sürem boyunca çok arzu ederek, bu amaçla iki ulusal banka ve bir holding ile temas ettiğim halde sonuç alamadım. Yalnızca mütevellimiz **Çağatay Anadolu** kendi planlaması ve sponsorluğuyla, Vakfımıza kendisinin armağan ettiği **TSİP** arşivinin dijitalize edilmesini ve **TÜS-TAV** ile ortak olarak erişime açılmasını sağladı. Ayrıca bu çalışmada mütevellimiz ve eski çalışanımız **Gülây Kayacan** kurulan komisyonun tüm koordinasyonunu üstlendiği gibi ne zaman ihtiyaç duysak bize destek oldu. Umarım yeni yönetimimiz bu işi öncelikli olarak gündemine alacaktır.

Mütevellilerimiz her ne zaman bütçe açısından sıkışıklık yaşasak yaptığımız çağrılara içtenlikle cevap verdiler, ellerinden geleni yaptılar ve manevi desteklerini de hiçbir zaman esirgemediler. **Yusuf İzzettin Silier, Şevket Pamuk, İlhan Tekeli, Ruf Doğan Tekeli, Ali Eşki, Ali Osman Bayramoğlu, Tarık Ziya Ekinci, Sıdıka Türkan Ekinci, Doğan Özgüden, İnci Tuğsavul, Irvin Cemil Schick, Yiğit Ali Ekmekçi, Can Müslüm Cemgil, Ayşe Seher Karamustafa-Türksoy Sadık Karamustafa, Erdal Akalın, Sami Harun Tekin, Nilgün Toker Kılınç, İbrahim Bülent Atamer, Turgut İlaçları, Zafer Üskül, Zeynep Aktüre, Poyraz Film, S. Altınsay-İ. Altınsay, Nilgün Sonkan Gündüz, Jülide Gaye Boralıoğlu, Carter V. Findley, Lucia B. Findley, Eda Özel, Cemal Kafadar, Gülru Necipoğlu, Adile Aylın Özman Erkman, Ahmet Müfit Özdeş, Ahmet Yüksel, Ali Osman Bayramoğlu, Çağatay Anadolu, Armada Uluslararası Otelcilik ve İşletmecilik San. Tic. A.Ş. Ayşe Durakbaşa, Ayşe Erzan, Orhan Silier, Ayşe Filiz Yenişehirlioğlu, Ayşe Şule Kut, Ayşegün Soysal, Bayram Balcı, Berna Özpınar Gümrükçüoğlu, Besim Can Zırh, Bige Bediz Kınıklı, Cevat Erder, Çağlar Keyder, Danyal Oral Çalışlar, Demir Türkay, Demir Gökhan, Deniz Aslı Davaz, Engin Öncüoğlu, Ercan Bilginoğulları, Erol Köroğlu, Erol Ülker, Ersin Arıoğlu, Esra Balcı, Esra Danacıoğlu Tamur, Ethica Sigorta Anonim Şirketi, Fatmagül Berktaş, Hanedan Turizm, Hasan Cevat Özdil, Hasan Taner Turhanlı, Hatice Günay Göksu Özdoğan, Hüsamettin Önanç, İclal Sema Dinçer, İsmail Rauf Kösemen, Kerem Bülent Sürmen-Alev Soysal Sürmen, Korhan Gümüş, Lorans İzabel Baruh, Mahmut Şevket Boynudelik, Maurus ve Ljiljana Reinkowski, Mehmet Osman Erk, Murat Canpolat, Murat Güvenç, Musa Çadırcı, Nuh Tolga Yarman, Özgen Felek, Semih Bilgen, Uğur Tanyeli, Yiğit Gülöksüz, Zeynep Ayşe Kınran, Zübeyde Füsün Üstel'e ayrı ayrı Tarih Vakfı adına çok teşekkür ediyorum.**

Ayrıca belirtmek isterim ki Yönetim Kurulu başkanı olarak hiçbir isim altında vakıftan para almadığım gibi istisnasız bütün masraflarımı (yolculuk ve konaklama dahil) hiçbir isim altında vakıftan almadım. Tamamını kendi cebimden karşıladım. Vakıf'tan yayınlanan bütün -proje kitapları dahil- eserlerimin telif haklarını da Vakfımıza bağışladım. Varsa tek masrafımın parayla satılmayan, genel kurullarımızda mütevellimize sunduğumuz Yönetim Kurulu Faaliyet Raporlarını bastırtmak olduğunu belirtmek isterim ki onlar da yeni projeler almak konusunda Vakfımızın kimlik kartı gibi oldular. Basılı faaliyet raporumuz sayesinde yaptığımız geniş ve çeşitli yayın ve etkinlikleri gören kurum ve şirketlerden reklam ve proje almak konusunda kendimizi tekrar tekrar anlatmak zorunda kalmadık. Ayrıca benim gibi Yönetim Kurulu üyelerimiz de hiçbir isim altında ücret almadılar ve hiçbir masraf talep etmediler.

Eski öğrencim, yakın dostum, yoldaşım **Ali Eşki** bir müteveli olmaktan öte her ne zaman kitap basımı, uçak bileti, konaklama dahil olmak üzere ihtiyacımız olsa imdadımıza yetişti.

Bu dönemde bizi en çok üzen olaylardan biri Vakfımızın kurucularından ve desteğini hiçbir zaman esirgememiş olan hocamız ve yakın dostum **Zafer Toprak**'ı kaybedişimizdi. Ona sağlığında çıkardığımız ve geçen yıl 29 Nisan doğum gününde takdim ettiğimiz **Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Süreklilik ve Değişim: Zafer Toprak Armağanı** tek tesellimizdir. Zafer Toprak'ı her zaman hatırlayacağız.

Şimdi piyasaya, devlete ve personele herhangi bir borcumuz olmamakla birlikte kaynaklar tükenmek üzeredir. Benim görüşmelerini yürüttüğüm İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden hak ettiğimiz alacaklar tahsil edilemez ve İzmir Büyükşehir Belediyesi'nden de almak üzere olduğumuz proje alınamazsa Vakıf ciddi bir mali kriz içine girebilir.

Elbette bu süreçte, mali açıdan olduğu kadar yönetim açısından ve Türkiye'nin içinden geçtiği sürecin acımasız yansımaları nedeniyle gerilediğim ve çekilmez olduğum dönemler oldu. Bizim dışımızdaki ve bazen geceleri uyutmayan, hatta günlerce uyutmayan Türkiye'nin ekonomik ve siyasal koşullarından kaynaklanan ve ödeme güçlükleri sırasındaki gerginliklerim sırasında, -bilerek ve isteyerek yapmasam da-, herhangi bir mazeretle açıklanamayacak olan kabalıklarım nedeniyle başta eski Genel Müdürümüz dostum **İsmet Akça** ve eski başkan yardımcımız **Yusuf Doğan Çetinkaya** olmak üzere serzenişlerimi olgunlukla ve dostça göğüsleyen, kırdığım, üzdüğüm başta Vakıf çalışanlarımız, mütevellilerimiz ve ailem olmak üzere herkesten içtenlikle özür dilerim.

Büyük bir sorumluluğun ve yükün omuzlarımda olduğu bütün bu süreçte her ne kadar istemesem de bir türlü beceremeyip işin doğası gereği eve taşıdığım sorunlardan ve onlara ayıramadığım zamanlardan dolayı Kafiye ve Şiir'den özür dilemek de yetmeyecek, biliyorum.

Elbette benim de kırıldığım zamanlar oldu. Ama kamusal sorumluluğun verdiği hassasiyetle duymazdan ve görmezden geldimse de bir kısmı yüreğimde iz bırakmadı desem yalan olur. İnsanız...

Son yedi aydır Vakfın bütün yönetimini üstlenen Başkan Yardımcılarımız **Nurşen Gürboğa** ve **Yaşar Tolga Cora**'nın yine genç bir ekiple yönetimi benden devralıp bayrağı çok daha ileriye taşıyacaklarına hiç kuşku yok. Sizlerin de eskiden olduğu gibi şimdi de yeni yönetimimize desteğinizi esirgemeyeceğinizi biliyorum. Geriye dönüp baktığımda hayatımın yedi yılını verdiğim ve kurucusu ve yöneticisi olmaktan onur duyduğum Türkiye'nin en değerli STK'larından biri olan Tarih Vakfı için çalışmaya devam edeceğim.

Değerli Mütevellilerimiz ve Değerli Tarih dostlarımız, Vakıf emekçilerimiz ve her türlü etkinliklerimizde büyük bir özveriyle katkıda bulunan başta İstanbul Siyasal öğrencileri olmak üzere çok sayıda genç gönüllümüze, kısaca hepinize bu süreçte eksik etmediğiniz desteğiniz, katkılarınız, sabrınız ve hoş görünüz için teşekkürlerimi sunmama ve minnettarlığımı ifade etmeme izin veriniz. (Zikretmeyi unuttuğum herkesten de özür dilerim.)

Sonuçta 32. yılına giren bir kurumun yedi yıla ulaşan ve büyük bir gurur ve kıvançla yürüttüğüm Tarih Vakfı başkanlığından, yine aynı gurur ve kıvançla ayrılıyorum. Türkiye'nin bu zor günlerinde, Türkiye'nin gerçekten önemli ve gerçek anlamda bir sivil toplum kurumu olan Tarih Vakfı'nın başkanı olmak çok değerliydi. Her zaman söylerim dünyanın en paha biçilmez duygusu, karşılıksız ve hiçbir şey beklemeden bir iş veya katkı yapmanın lezzeti ve hazzıdır.

Tarih Vakfımızın ve hepinizin ömrüne bereket.

Saygı ve sevgilerimle

Prof. Dr. Mehmet Ö. Alkan

MALİ DURUM

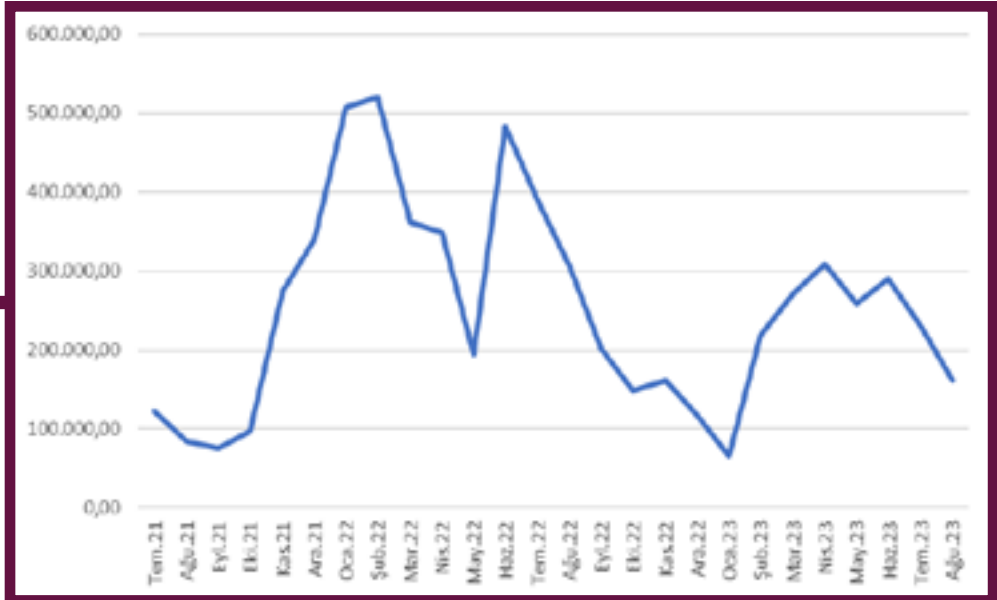
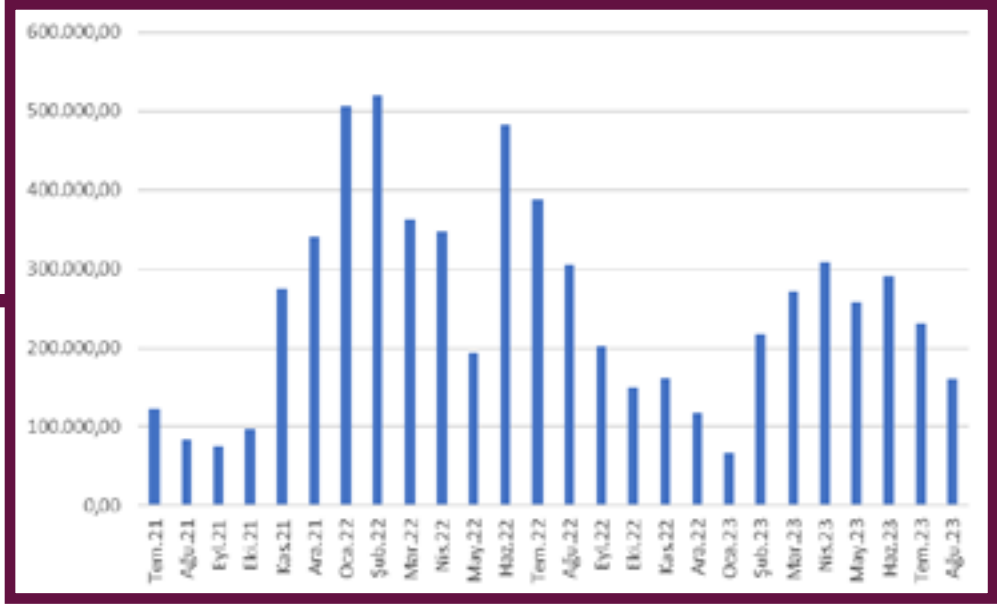

MALİ DURUM

2021-2022 yönetim dönemine ait sizlere sunulan Sayman Raporu ve Ekleri ile Denetim Kurulu Raporu resmi ve ayrıntılı mali verilerimizi içermekte olup, Genel Kurul gündemi gereği değerlendirme ve oylarınıza sunulacaktır. Faaliyet Raporumuzun Mali Durum başlıklı bu bölümünde ise 2 yıllık dönem zarfında mali durumumuz açısından daha sade, anlaşılır ve açıklayıcı olan nakit durumumuza göre bir değerlendirme yapılmıştır. Aşağıda Grafik 1 ve 2'de Temmuz 2021 – Temmuz 2023 arası dönemde proje hesapları hariç aybaşı nakit (TL) durumumuz görülmektedir. Proje hesaplarının Vakıf payları dışındaki meblağları projelerin kendi harcamalarına hasredilmesi gereken meblağlardır. Dolayısıyla, Vakfın ve bağlı iktisadi işletmemizin diğer tüm giderlerini karşılamak üzere kullanılan gelirlerimizi/nakdimizi bu hesaplar hariç nakit durumumuz üzerinden değerlendirmek daha gerçekçidir.

2021 -2022 döneminde hem birikmiş tüm borçlarımız ödenmiş hem de zamanı gelen tüm ödemelerimiz düzenli yapılabilir hale gelmiştir. Örneğin, yapılandırılmış vergi ve sosyal sigorta borçlarımızın 202.668 TL'lik kısmı 2018-2019 döneminde ödendikten sonra, 2019-2021 döneminde de 84.731 TL'lik borç daha ödenmiş ve geriye kalan 31 Temmuz 2021 tarihli 1.256,25 TL'lik son bir ödememiz de yapılmıştır.

Aşağıdaki grafiklerden de görüleceği üzere son iki yıllık dönemde projeler dışı nakit kasamızda konjonktürel ve kısmi iniş ve çıkışlar olmakla birlikte 2021 sonu ve 2022 başı kayda değer bir yükselme söz konusudur. Nakit kasamızdaki bu artış esasen Aralık 2021 – Şubat 2022 döneminde gerçekleşmiştir. 2022 yılı başında kasamızda kullanılabilir 117.330,81 TL nakit ile yıla başlanmıştır. Özellikle son bir yıldır giderek derinleşmekte olan iktisadi krize rağmen 2023 yılının ilk 7 ayında proje bütçelerinden vakfımıza kalan kurum payları sayesinde temel giderlerimiz olan kira, fatura, personel maaşları gibi gider kalemleri karşılanabilmiştir. 2023 yılı Ağustos ayı itibariyle ay başı kullanılabilir nakit kasamız 160.781,58 TL'dir (bkz. Grafik 1 ve 2).

**GRAFİK 1 VE 2: PROJE HESAPLARI HARİÇ AYBAŞI NAKİT TL
TEMMUZ 2021 - AĞUSTOS 2023**

2021-2023 arası dönemde devreye sokulan ve belirleyici olan bazı faktörlere değinecek olursak:

Öncelikle mütevellilerimiz Vakıf'a destek olmaya davet ettik. Mütevellimiz her zamanki gibi katkılarını esirgemedi ve toplam 106.804 TL **mütevelli bağışı** gerçekleşti (Tarih Dostu bağışları hariç tek seferlik bağışlar)

Piyasadan alacak tahsillerimizi sıkı bir şekilde takip ettik. Ancak son aylarda alacaklı olduğumuz firmalar ekonomik kriz yüzünden ödemelerini çoğunlukla erteliyor.

Aşağıda ayrıntılı bilgilerini verdiğimiz gibi **online ücretli seminerler** gerçekleştirdik. Bu sayede toplam 86.836 TL gelir elde ettik (Yemek Tarihi Seminerleri, Kültür Tarihi Seminerleri, History Seminars). Gençler Tarih Yazıyor ve Öğretmen Eğitimi atölyeleri ile de 141.600 TL gelir elde ettik.

Proje gelirleri ise meblağ olarak önemli katkılar sağlayan kalemlerimiz oldu: Adana Belediyesi projesi kurum payı (vergiler dahil 52.443 TL), Eskişehir Tepebaşı Belediyesi proje kurum payı (vergiler 559.456 TL) ve Shell'in Türkiye'deki 100. Yılı proje kurum payı (342.000 TL).

Tüm hesaplarımızdaki **nakdimizi sürekli ve düzenli olarak dövizde tutarak** sadece TL olarak mali varlıklarımızın erimesine engel olmadık aynı zamanda kurdaki hareketlilik sonucu önemli kambiyo kazanımımız da oldu.

Tüm bunların yanında **yükümlü olduğumuz ödemeleri** son tarihlerine kadar beklettik ama **mutlaka ödedik**. Tarih Vakfı olarak 2021'de olduğu gibi 2022 ve 2023'de de piyasaya vadesi geçen hiçbir borcumuz bulunmamakta.

Bununla birlikte tüm çabalarımıza rağmen tüm faaliyet giderlerinin yüksek enflasyon yüzünden hızlı bir şekilde artması, bunun yanında aktif olarak yürüttüğümüz proje sayılarının azalması sebebiyle nakit kasamızdaki **düşme eğilimini** henüz durduramadık. Şubat 2023’de 218.119,11 TL olan nakit kasamız Ağustos 2023 itibariyle 160.781,58 TL’ye geriledi.

Tüm bu koşullar altında Tarih Vakfı olarak **sabit giderlerimizi** (şu an itibariyle 166.990 TL’si personel giderleri, 12.750 TL’si diğer sabit genel giderler üzere toplam 179.740 TL) **karşılacak düzenli sabit bir gelirimiz** (aşağıda sunduğumuz gibi sabit gelirimiz olan Tarih Dostu bağışlarının aylık ortalaması 43.500 TL’dir) **bulunmamaktadır**.

Tarih Dostu gelirlerimiz (aylık ortalama 43.500 TL civarı) Vakfımızın sabit ve düzenli gelir kalemidir. Vakfın mali öz yeterliliğinin ve sürekliliğinin sağlanması açısından tarih dostlarının sayısını ve gelirini arttırmak merkezi önem arz ediyor.

Aşağıda Tablo 1 ve Grafik 3’te görüleceği üzere ayrılanlar ve yeni katılanlar sonrasında Haziran 2021’de 344 olan Tarih Dostu sayımız Temmuz 2023’de 392’ye çıkarken, Tarih Dostu bağışlarından elde edilen gelir aynı dönemde 17.946 TL’den 44.460 TL’ye çıkabilmiştir.

Mayıs 2022 itibariyle hem bağışçı listeleri güncellendi, hem de yeni Tarih Dostları kazanmak için aramalar yapıldı. Hem Haziran 2022, hem de Ocak 2023 tarihinden itibaren düzenli ödeme yapmayanlar listelerden çıkarıldı ve listeler daha kullanışlı bir hale getirildi. Böylece hem aktif Tarih Dostları sayılarının net rakamları çıkarılmış oldu ve kağıt üzerindeki ve ödeme yapan sayıları büyük oranda aynı hale getirildi.

Tarih Dostu ödemelerinin otomatik ve düzenli yapılabilmesi için birçok STK’nın kullandığı ve uygun teknik altyapıya ve aynı zamanda yüksek güvenliğe sahip Fonzip üyeliği kullanımına devam edildi (<https://fonzip.com/tarihvakfi/tarih-dostu>) ; web sitemizden de Tarih Dostu Olun, Bağış Yapın ve Abone Olun butonları doğrudan Fonzip’e yönlendirmektedir.).

TARİH DOSTLARI

Tarih Dostu sayısını arttırmak için Türkiye'deki üniversiteler bünyesinde yer alan 120 tarih bölümüne özel mektup yollandı. Tarih Dostluğu paketlerimizde öğrenci paketinin yanı sıra akademisyen paketi, premium paket ve kurumsal tarih dostluğu gibi ekler yaparak çeşitlilik sağlanmaya çalışıldı.

Tüm çabalarımıza rağmen mütevellilerimizi Tarih Dostu yaparak düzenli bağış vermelerini sağlama konusunda oldukça zayıf kaldık. **Mayıs 2021'de 617 mütevellimizin sadece 93'ü Tarih Dostu** bağış ödemesi gerçekleşmiştir.

Yukarıda zikrettiğimiz **sabit giderlerimizi sabit ve düzenli gelirlerimizle karşılar hale gelmemiz, dolayısıyla da mali bağımsızlığımızı sağlayabilmemiz için aylık Tarih Dostu bağış gelirlerimizi en az 4 katına çıkarmamız, bunun içinde de mütevellilerimizin Tarih Dostu olmasını sağlamamız elzemdir.**

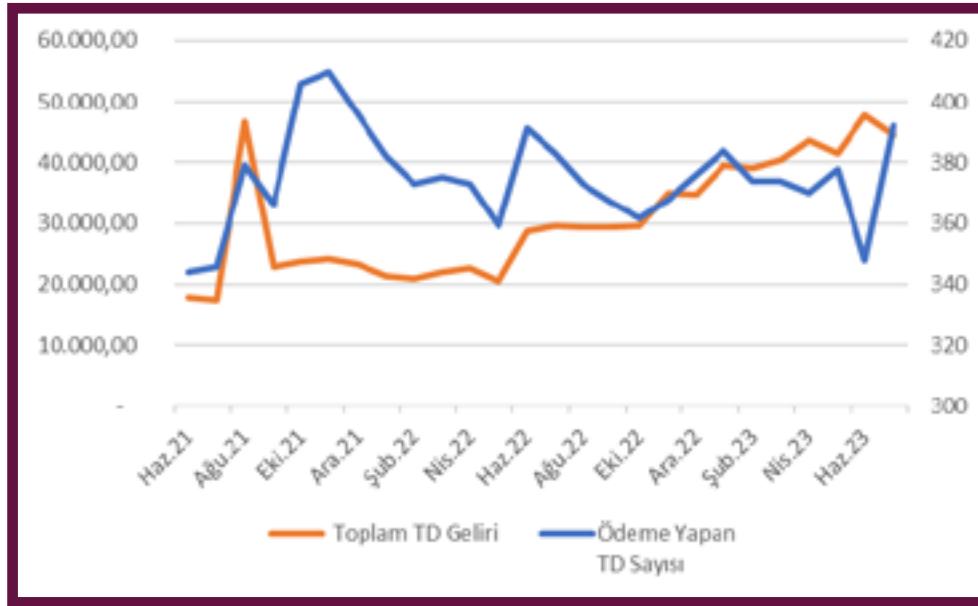
Tüm çabalarımıza rağmen mütevellilerimizi Tarih Dostu yaparak düzenli bağış vermelerini sağlama konusunda oldukça zayıf kaldık. **Temmuz 2023'de 691 mütevellimizin sadece 90'ı Tarih Dostu** bağış ödemesi gerçekleşmiştir.

Yukarıda zikrettiğimiz **sabit giderlerimizi sabit ve düzenli gelirlerimizle karşılar hale gelmemiz, dolayısıyla da mali bağımsızlığımızı sağlayabilmemiz için aylık Tarih Dostu bağış gelirlerimizi en az 5 katına çıkarmamız, bunun içinde de mütevellilerimizin Tarih Dostu olmasını sağlamamız elzemdir.**

TABLO 1: TARİH DOSTLARI 2019-2021

Tarih	Ödeme Yapan TD sayısı	Toplam TD Geliri
Haz.21	344	17.946,80
Tem.21	346	17.526,50
Ağu.21	379	46.663,70
Eyl.21	366	22.970,00
Eki.21	406	23.835,00
Kas.21	410	24.095,00
Ara.21	396	23.235,00
Oca.22	382	21.290,00
Şub.22	373	20.855,00
Mar.22	375	21.965,00
Nis.22	373	22.765,00
May.22	359	20.595,00
Haz.22	391	28.690,00
Tem.22	383	29.650,00
Ağu.22	373	29.465,00
Eyl.22	367	29.370,00
Eki.22	362	29.560,00
Kas.22	368	34.900,00
Ara.22	376	34.825,00
Oca.23	384	39.500,00
Şub.23	374	39.060,00
Mar.23	374	40.350,00
Nis.23	370	43.750,00
May.23	378	41.495,00
Haz.23	382	47.805,00
Tem.23	392	44.460,00

GRAFİK 3: TARİH DOSTU ÖDEMELERİ

Vakfın ve etkinliklerinin görünürlüğünün artması adına sosyal medya hesaplarımızı aktif olarak kullanarak sık sık yeni etkinlikler ve yeni yayınlarımız hakkında paylaşımlar yaptık. Bunun yanı sıra tüm etkinliklerimizin kayıtlarını YouTube ve Spotify'da video ve ses kaydı olarak yayınlamaya devam ettik. Geriye yönelik etkinliklerimizin yüklenmesi çalışmaları da devam etmekte.

PROJELER

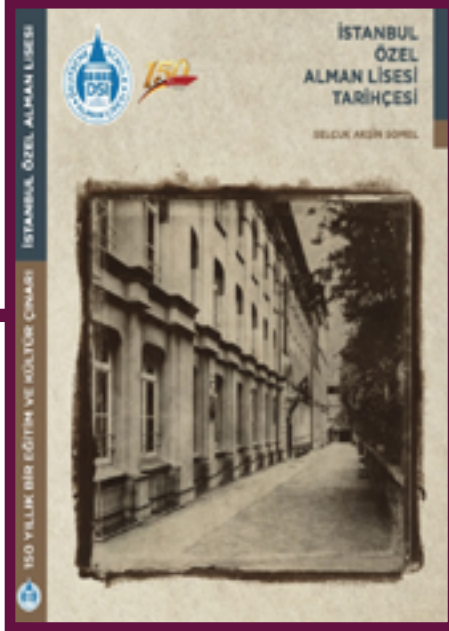

1. 100. Yılında İş Bankası

2001 yılında Tarih Vakfı'nın koordinatörlüğünde, yazarlığını Prof. Dr. Uygur Kocabaşoğlu'nun üstlendiği Türkiye İş Bankası Tarihi ve yazarlığını Orhan Koçak'ın üstlendiği Atatürk'ün Bankası isimleriyle biri akademik, diğeri prestij olmak üzere iki kitap basılmıştır. 2001 yılında başlayan bu çalışma ile Türkiye İş Bankası geçmişi kurumsal bir çerçevede ele alınmaya başlamış ve 2007 yılında İş Bankası Müzesi açılmıştır. Tarih Vakfı tarafından İş Bankası Müzesi'ne yapılan ziyarette daha önce yazılmış İş Bankası tarihinin kurumun 100. yılına giderken yeni kaynaklar ışığında güncellenmesinin kurum için gerekli ve değerli bir katkı olacağı anlaşılmıştır. 2024 yılında kuruluşunun 100. yılını kutlayacak olan Türkiye İş Bankası'nın daha önce Tarih Vakfı koordinatörlüğünde kaleme alınmış olan tarihinin güncellenmesi projesi sözleşmesi uzun, yoğun ve titiz bir ön hazırlık süreci sonrasında 22 Mayıs 2018 tarihinde imzalanmıştır. Proje yöneticisi ve danışmanı Mehmet Ö. Alkan'ın yönetiminde yazarlar Y. Doğan Çetinkaya, Özgün Akduran Erol, Murat Birdal tarafından gerçekleştirilen yoğun ve titiz bir araştırma ve yazım süreci sonrasında ortaya çıkan yaklaşık 1000 sayfalık çalışma Ekim 2020'de İş Bankası yetkililerine teslim edilmiştir.

2. 150. Yılında Alman Lisesi

İstanbul Alman Lisesi'nin kuruluşunun 150. yılı kapsamında yürütülen proje kapsam ve bütçe açısından Tarih Vakfı'nın sürmekte olan en büyük projesidir. 150. Yılında Alman Lisesi projesi, kurum tarihi kitabı (Türkçe, Almanca ve İngilizce), 150 Yıl- 150 Mezun başlığıyla 150 mezuna ait sözlü tarih çekimlerine dayanan 150 kısa biyografi kitabı (Türkçe, Almanca, İngilizce) ve Alman Lisesi belgeseli olmak üzere üç ana sacayağına sahiptir. Projenin yazarlığını Prof. Dr. Selçuk Akşin Somel'in yaptığı kurum tarihi kitabının Türkçesi tamamlanmış olup Mart 2021'de basılmıştır. Ayrıca İngilizce ve Almanca çevirisi tamamlanmış ve kuruma teslim edilmiştir. 50 mezunun sözlü tarih çekimleri ve biyografi yazımı ile Alman Lisesi belgeseli çalışmaları devam etmektedir.

3. TEB (Türk Ekonomi Bankası A.Ş.) Kurum Tarihi Projesi

2017’de kuruluşunun 90. yılını kutlayan TEB’in Cumhuriyet’in ilk yıllarında Kocaeli’nde faaliyet yürüten yerel bir bankadan, önce ulusal, sonra da küresel bir bankaya nasıl dönüştüğünün öyküsü genel olarak Türkiye iktisadi ve siyasi tarihindeki değişim ve dönüşümler, özel olarak da bankacılık sektörü bağlamında ele alınmaktadır.

TEB Kurum Tarihi araştırmasıyla, bankanın kurucuları ve kuruluş süreci; günümüze kadar geçirdiği aşamalar, kamu ve özel sektördeki diğer kurumlarla ilişkileri; toplum üzerinde bıraktığı etkiler; ortaklıklar ve birleşmeler; misyonu, vizyonu ve hedeflerindeki değişiklikler ile sahip olduğu kurum kültürü, belgelerle ve olayların bire bir tanıklarının anlatılarıyla ortaya konmaya çalışılmaktadır. Araştırma sonunda kapsamlı ve belgelerle desteklenen bir metin haline dönüştürülen TEB tarihi; kurumun beklentileri çerçevesinde bir prestij kitaba, yükseköğretim düzeyinde kaynak olacak bir akademik kitaba ve belgesel ya da kurumsal tanıtım filmine dönüştürülecektir.

Proje çalışmaları TEB üst düzey yönetimiyle kurumun ayarlaması gereken sözlü tarih görüşmelerinin sarkması sebebiyle henüz tamamlanamamıştır.

4. Gençler Tarih Yazıyor: 20. Yüzyılın On Yılları ve Kültür Tarihi

Tarih Vakfı, 2014 yılından beri “Gençler Tarih Yazıyor” projeleriyle tarih eğitiminde akademisyenlere, öğretmenlere ve öğrencilere alternatif eğitim ortamları hazırlamaktadır. Eğitim Komisyonu üyelerimiz Zeynep Adıgüzel, Erol Köroğlu, Füsun Üstel ve Efe Fırat hocalarımızın gönüllü katkısıyla organize edilen “Gençler Tarih Yazıyor” projesi “20. Yüzyılın On Yılları ve Kültür Tarihi” başlığı ile belirli bir tarih yazımı alanına yoğunlaşmayı hedefledi: Kültür tarihine... Kültür tarihini, tarihçiliğin dönemselleştirme çabasıyla birlikte düşündüğümüzde, çok yönlü ve verimli çalışma alanlarına yönelebiliriz. Son zamanlarda çeşitli çalışmalara konu olan on yıllık dönemselleştirmeler ise, kültür tarihi alanına giren konuların incelenmesini daha rahat ulaşılabilir kılmaktadır. Öğrencilerimizin kültürel tarih yazımındaki yöntemsel çeşitliliğin farkına, on yıllık dönemlendirmelerin eleştirel bir okuması üzerinden vararak, sorgulayıcı ve çözümleyici bir tarih bilinci oluşturmaya başlaması hedeflendi. Bu amaçla projede öğrencilerin belirli bir olay ya da döneme dönük kültür tarihi örneklerine yoğunlaşmasına ve bu örneklerin tarih ders kitaplarındaki anlatımdan ne yönlerden ayrıldığına ya da onlara nasıl katkıda bulunduğu dikkat etmeleri sağlanmaya çalışıldı. “20. Yüzyılın On Yılları ve Kültür Tarihi” adlı projenin bu seneki açılışı tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi nedeniyle uzaktan erişimle, online ortamda 27 Kasım 2021 Cumartesi günü 13.00’da Prof. Dr. Mehmet Ö. Alkan, Prof. Dr. Erol Köroğlu, Fırat Güllü ve Zeynep Adıgüzel’in katılımıyla düzenlenen panel ile gerçekleşti.

Projeye Katılan Okullar:

1. Ulus Özel Musevi I. Karma Ana ve İlköğretim Okulu
2. Terakki Vakfı Özel Şişli Terakki Lisesi
3. Feyziye Mektepleri Vakfı Işık Okulları İktisadi İşletmesi
4. Alman Liseliler Kültür ve Eğitim Vakfı Alkev
5. Üsküdar Sev Amerikan Okulları Eğitim A.Ş.
6. Özel Saint Joseph Fransız Lisesi
7. İlev Eğitim Kurumları A.Ş.
8. Almanya Federal Cumhuriyeti Özel İstanbul Alman Lisesi İktisadi İşletmesi
9. Ortadoğu Teknik Üniversitesi

5. Öğretmen Eğitimi Atölyeleri

Tarih Vakfı, Ortaokul - Lise öğretmen ve öğrencileriyle 2014 yılından beri devam ettirmekte olduğu Tarih Eğitimi Atölyelerine 2023 yılında farklı bir çerçeve kazandırma kararı almıştır. 2023 yılındaki projemiz, öğretmen eğitimlerine odaklanmış ve sosyal bilimler eğitimi üzerine mesleki gelişim seminerleri şeklinde gerçekleştirilmiştir. 3 güne yayılmış toplam 6 oturum şeklinde tasarlanmış olan seminerlerin her biri farklı bir akademisyen tarafından gerçekleştirilmiştir.

Eğitim Komisyonu üyelerimiz Zeynep Adıgüzel, Erol Köroğlu, Füsün Üstel ve Efe Fırat hocalarımızın gönüllü katkısıyla organize edilen seminerlerin ortak başlığı “Cumhuriyet’in Yüzüncü Yılında Sosyal Bilimler Eğitime Yeniden Bakmak-Tarih Yazımı Yöntemleri ve Sınıfta Tarihsel Malzemenin Kullanımı” olmuştur. Tartışmalara zemin oluşturmak amacıyla Ferdan Ergut’un Tarihin Hakikatleri 1 başlıklı kitabı temel kaynak olarak kullanılmıştır. 6 oturumun sonunda ortaya çıkacak tartışma notları ve diğer ürünler Tarih Vakfı tarafından aynı başlıklı bir yayına dönüştürülecektir. Yayında katkı sunan katılımcı öğretmenlerin ve okulların isimlerine yer verilecektir.

Mart-Mayıs 2023 yılında gerçekleştirilen seminer programı:

- 25 Mart 2023: I. Öğretmen Atölyesi: “Sosyal Bilimler Eğitimi ve Yöntem”
Konuşmacı: Ferdan ERGUT Moderatör: Füsün ÜSTEL
- 15 Nisan 2023: II. Öğretmen Atölyesi: Savaş Tarihine Barış Perspektifiyle Bakmak”
Konuşmacılar: Mehmet BEŞİKÇİ - Erol KÖROĞLU Moderatör: Fırat GÜLLÜ
- 13 Mayıs 2023: III. Öğretmen Atölyesi: “Ekonomi Tarihine Toplumsal Yaşam Boyutundan Bakmak
Konuşmacılar: Cengiz KIRLI, Neslişah BAŞARAN Moderatör: Fırat GÜLLÜ

Projeye Katılan Okullar:

1. Ulus Özel Musevi Okulu
2. Hisar Eğitim Vakfı
3. ODTÜ Geliştirme Vakfı Okulları
4. Özel Notre Dame de Sion Fransız Lisesi
5. Özel Enka Ortaokulu ve Lisesi
6. Almanya Federal Cumhuriyeti Özel İstanbul Alman Lisesi İktisadi İşletmesi
7. Terakki Okulları
8. Getronagan Ermeni Lisesi

6. Büyükada Rum Yetimhanesi Arşivi Oluşturma Projesi

Mayıs 2021’de imzalanan sözleşmeyle başlayan ve halen devam eden bu proje ile Büyükada Rum Yetimhanesi’ne ilişkin tüm bilgi, belge ve malzemeler toparlanarak bir arşiv oluşturulması, bu amaçla, Büyükada Rum Yetimhanesi’ne ilişkin tüm arşiv malzemelerinin Vakıf tarafından taranması, tespiti, ve birer kopyalarının alınarak Yetimhane Binası Restorasyon Projesi adına Laki Vingas, Tarih Vakfı adına Tarih Vakfı Başkanı Mehmet Ö. Alkan tarafından yürütülmektedir.

7. Hafıza, Kùltür, Miras: Rum, Ermeni ve Musevi Cemaat Müzikleri

Goethe Institut İstanbul'dan (Alman Kùltür Merkezi) Culture CIVIC – Kùltür Sanat Destek Programı çerçevesinde alınan hibe ile Aralık 2021 – Haziran 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilmesi planlanan bu projenin ana eksenini tarihsel anlatıların müzik mirası üzerinden takip edileceği bir etkinlik dizisi oluşturuyordu. Bu proje ile bireylerin eğitimleri boyunca maruz kalmış oldukları hâkim ideolojilerden arı, özcùlùkten uzak ve mevcut dışlayıcı anlatıların dönüşümüne katkıda bulunan, çok yönlü yaklaşımları savunan bir platformda buluşma sağlanması hedefleniyordu. Ancak öngörülemeyen olumsuz ekonomik gidişat ve yüksek enflasyondan dolayı proje bütçesinin yapılması planlanan proje etkinlikleri için yeterli olmadığı sebebiyle projeden çekilme kararı alındı.

8. 15 Ciltlik Cumhuriyet'in 100 Yılı Projesi

Cumhuriyet tarihinin farklı cephelerini ve 100 yıllık birikimini ele alacak kitaplar dizisine dayalı bir proje için İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne proje teklif çalışmaları Mart-Ekim 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi adına D-Sinema Destek Sistemleri ile 8 Kasım 2021 imzalanan protokol çerçevesinde 15 kitaplık bir Cumhuriyet tarihi projesinin çalışmaları 2021 yılı içinde başlamıştır. Proje çalışmaları ve kitap/makale çalışmaları 2022 yılı boyunca devam etmiştir. Ciltlerin 2023 yılı içinde basılması planlanmaktadır.

9. Milli Mücadele Yıllarında Adana'nın Tarihi

Adana Büyükşehir Belediyesi ile imzalanan sözleşme çerçevesinde yürütülen proje 10 Ağustos 2021 tarihinde başlamış, araştırmalar sonucunda ortaya çıkan “Kurtuluş Savaşı’nda Adana ve Adana’nın Kurtuluşu BELGELER” (Hazırlayan Mehmet Ö. Alkan) ve “Adana Milli Mücadelesi” (Yazar Suavi Aydın) kitapları 2021 sonunda tamamlanarak, Ocak 2022 tarihinde basıldı.

10. Milli Mücadele’de Eskişehir ve 100. Yılında Eskişehir’in Kurtuluşu

Kurtuluşunun 100. Yılında “Milli Mücadelede Eskişehir” tarihinin araştırılacağı ve yazılacağı bu projenin proje öneri hazırlık çalışmaları Mart – Ekim 2021 arasında yürütülmüş, ardından 02 Aralık 2021 tarihinde imzalanan sözleşme ile 5 kitap, 1 belgesel ve 1 sergiden oluşacak proje çalışmalarına başlanmıştır. Projenin ana yürütücülüğünü ve danışmanlığını Prof. Dr. Mehmet Ö. Alkan yürütmüştür. Tarih Vakfı ve Eskişehir Tepebaşı Belediyesi iş birliğiyle imzalanan protokol uyarınca, “Milli Mücadele’de Eskişehir ve 100. Yılında Eskişehir’in Kurtuluşu” projesi kapsamında beş kitap, bir sergi ve bir belgesel hazırlanmıştır. “Milli Mücadele’de Eskişehir ve 100. Yılında Eskişehir’in Kurtuluşu” sergisi, “Kurtuluş Savaşı’nda Eskişehir ve Eskişehir’in Kurtuluşu” adlı belgesel ve Eskişehir’de İşgal ve Direniş, Eskişehir’in Kurtuluşu, Milli Mücadelede Eskişehir’de Sol, Yunan Arşiv Kaynaklarında İşgal Eskişehir’i ve Milli Mücadele ve Eskişehir adlı kitaplardan oluşan “100. Yılında Eskişehir’in Kurtuluşu” serisi kitaplarının lansmanları Mart 2023’te yapılmıştır.

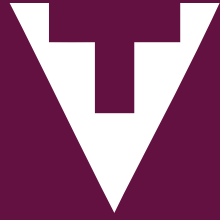

11. SHELL'in Türkiye'de 100. Yılı Belgeseli

16 Kasım 2022 tarihinde Ünite İletişim ile imzalanan sözleşme ile birlikte SHELL firmasının Türkiye'de 100 yıl boyunca gösterdiği faaliyetler ve Türkiye'deki enerji sektörünün gelişimini odak noktasına alan bir belgesel filmi yapım hazırlıklarına başlanmış ve belgesel film Temmuz ayında tamamlanmıştır.

11. Cumhuriyetin 100. Kuruluş Yıldönümü Prestij Kitap Projesi - Türkiye Mütcaahhitler Birliği

Tarih Vakfı ve Türkiye Mütcaahhitler Birliği arasında Nisan 2022'de imzalanan sözleşme ile proje faaliyetlerine başlanmıştır. Bu projenin amacı, Türkiye içerisinde 1923-2023 yılları arasında tamamlanmış bayındırlık yapıları arasından 100 adet eserden oluşan bir seçki ve bu eserlerin fotoğraflarının, açıklamalarının bulunduğu bir prestij kitap hazırlanmasıdır. Bu seçki, bahsedilen 100 yıl içerisinde tamamlanan projeler arasında döneminin öne çıkan mimarlık ürünlerinin yanında mimarlık/ inşaat ve malzeme teknolojilerinin ve/veya ekonomik hacmin, dönemlere göre öne çıktığı yapılardan oluşacaktır. Seçki içerisinde bulunan projeler arasında mimari projeler (konut, ofis, fabrika, karma kullanım vb.) ve ulaşım-altyapı projeleri (tüncl, köprü vb.) yer alacaktır. Projenin 2023 yılı sonbaharının başında tamamlanması planlanmaktadır.

**KONFERANS, SEMPOZYUM,
PANEL, ATÖLYE
VE
SÖYLEŞİLER
(2021-2023)**

SEMİNERLER

Osmanlıca Seminerleri

Tarih Vakfı Ankara'da yüz yüze Osmanlıca seminerleri düzenlendi. Seminerler her hafta cumartesi günleri 14:00-18:00 arasında yapıldı ve toplamda 12 hafta sürdü.

TARİH VAKFI

OSMANLICA SEMİNERLERİ

1. SEVİYE
Cumartesi
14:00-18:00
Başlangıç tarihi:
6 Kasım 2021

* Semineri tamamlayan kursiyerlere sertifika verilecektir.

tarihvakfiankara@gmail.com

Güneş Sok. Sönmez Apt.17/4
Aşağı Ayrancı, Çankaya

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

VESTEL TARİH SEMİNERLERİ DİZİSİ

Mehmet Ö. Alkan'ın Koordinatörlüğünde

Yönetici Ekibine Yönelik Seminerler

1. 17 AĞUSTOS 2021, MEHMET Ö. ALKAN,
II. Mahmut: Osmanlı'nın 2. Kurucusu
2. 14 ARALIK 2021, MEHMET Ö. ALKAN,
İsmet İnönü ve Liderlik Anlayışı & Adnan Menderes ve Liderlik Anlayışı

Tüm Çalışanlara ve Bayilere Yönelik Seminerler

1. 13 TEMMUZ 2021, İSMET AKÇA,
Lozan ve Sevr Anlaşmaları
2. 16 EYLÜL 2021, ERHAN KELEŞOĞLU,
Türk Dış Politikası: Eğilimler, Kırılmalar
3. 19 EKİM 2021, MEHMET Ö. ALKAN,
Cumhuriyet'in İlanı, Anlamı ve Demokrasiyle İlişkisi
4. 16 KASIM 2021, MEHMET Ö. ALKAN,
Fatih Sultan Mehmet Han: Kişiliği, Derinliği ve Vizyon

VANGELIS KECHRİOTİS ANISINA PERŞEMBE KONUŞMALARI

“Milli Mücadelenin Sosyal Tarihi”

Tarih Vakfı çatısı altında, Ağustos 2015'te kaybettiğimiz Yönetim Kurulu üyesi arkadaşımıza ithafen düzenlenen geleneksel Tarih Vakfı Vangelis Kechriotis Anısına Perşembe Konuşmaları'nı 2021-2022 döneminde Nurşen Gürboğa'nın koordinatörlüğünde “Milli Mücadelenin Sosyal Tarihi”, 2022-2023 döneminde Nazlı İpek Hüner'in koordinatörlüğünde “Tarih ve Edebiyat” başlıklarıyla gerçekleştirdik. Tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi nedeniyle etkinliklerimizin bir kısmı online platformlarda dinleyicileriyle buluştu.

“Milli Mücadelenin Sosyal Tarihi”

Tarih Vakfı Vangelis Kechriotis Anısına Perşembe Konuşmaları 2021-2022 döneminde, Nurşen Gürboğa'nın koordinatörlüğünde “Milli Mücadelenin Sosyal Tarihi” başlığı altında toplam 7 etkinlik düzenlendi.

1. 14 EKİM 2021,
RIDVAN AKIN,
“Milli Mücadele Döneminde
Türkiye Halkının
Sosyo-ekonomik Durumu”
(Çevrimiçi).

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

2. 28 EKİM 2021,
ZAFER TOPRAK,
İşgal İstanbul'unda Günlük
Yaşam: 1919-1923 (Çevrimiçi).

3. 11 KASIM 2021,
MEHMET BEŞİKÇİ,
Savaştan Sonraki Savaş: Cihan
Harbi Malul Gazilerinin
Hayata Tutunma Mücadelesi
(Çevrimiçi).

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

4. 25 KASIM 2021,
OYA DAĞLAR MACAR VE
ELÇİN MACAR,
Türkiye'ye Gelen Beyaz Ruslar
(Çevrimiçi).

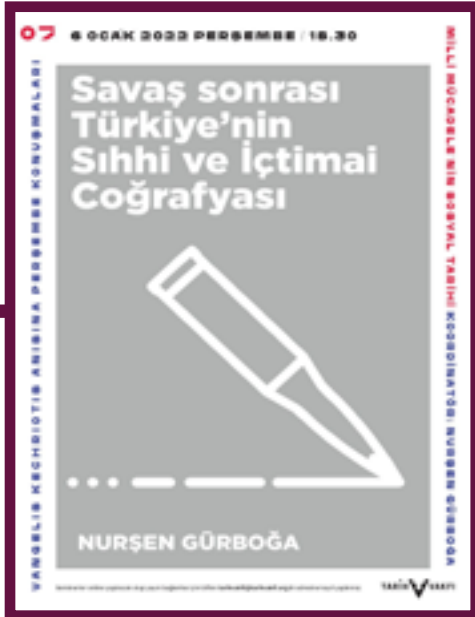
5. 9 ARALIK 2021,
EROL ÜLKER,
Mütareke Döneminde
İşçi Hareketleri, Sol ve
Milliyetçilik (Çevrimiçi).

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

6. 23 ARALIK 2021,
DAMLA DEMİRÖZÜ,
Milli Paradigmalar ve
Tarih: Türk ve Yunan Tarih
yazıcılıklarının 1921-23
Anlatıları (Çevrimiçi).

7. 6 OCAK 2022,
NURŞEN GÜRBOĞA,
Savaş Sonrası Türkiye'nin
Sıhhi ve İçtimai
Coğrafyası(Çevrimiçi)

“Tarih ve Edebiyat”

Tarih Vakfı Vangelis Kechriotis Anısına Perşembe Konuşmaları 2022-2023 döneminde, Nazlı İpek Hüner’in koordinatörlüğünde “Tarih ve Edebiyat” başlıklı söyleşilerde toplam 5 etkinlik düzenlendi:

1. 24 KASIM 2022,
ZEYNEP UYSAL,
EDEBİYATIN OMZUNDAKİ
MELEK: TARİHLE
KARŞILAŞMALARI (YÜZ YÜZE).

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

vangelis
KEŞHRIÖCİS
PERŞEMBE
KONUŞMALARI

8
ARALIK
18:00

GÜNİL: ÖZLEM
AYAYDIN CEBE

İmparatorluk Edebiyatının Kurnaz Yazarı
Viçen Tilkıyan'ın Başarısı ve Başarısızlığı
(Bu etkinlik zoom üzerinden gerçekleştirilecektir.)

TARİH VAKFI

2. 8 ARALIK 2022,
GÜNİL AYAYDIN CEBECİ,
İMPARATORLUK
EDEBİYATININ KURNAZ
YAZARI VIÇEN TILKIYAN'IN
BAŞARISI VE BAŞARISIZLIĞI
(Çevrimiçi).

vangelis
KEŞHRIÖCİS
PERŞEMBE
KONUŞMALARI

22
ARALIK
18:00

MURAT
CANKARA

Yaban'ın Tuzsuz Dili: Cumhuriyet,
Dil ve Alfabe Üzerine Bazı Mülâhazalar

TARİH VAKFI

3. 22 ARALIK 2022,
MURAT CANKARA,
YABAN'IN TUZSUZ DİLİ:
CUMHURİYET, DİL VE
ALFABE ÜZERİNE BAZI
MÜLAHAZALAR (YÜZ YÜZE).

4. 12 OCAK 2023,
ŞEHNAZ ŞİŞMANOĞLU,
19. YÜZYILDA KARAMANLICA
EDEBİYAT: ŞEHİR, TAŞRA,
KİMLİK (YÜZ YÜZE)

5. 26 OCAK 2023,
GÜLHAN BALSOY,
GEÇ OSMANLI ERKEN
CUMHURİYET POLİSİYE
EDEBİYATINDA ŞEYTAN,
TİLKİ VE KURNAZ (YÜZ YÜZE)

KÜTÜPHANE KONUŞMALARI-ANAMED

Tarih Vakfı ile Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED) Kütüphanesi ortaklığında, Yönetim Kurulu Üyemiz Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi Ayşe Ozil'in koordine ettiği Kütüphane Konuşmaları dizisi, Tarih Vakfı ve ANAMED ile bağlantılı araştırmacıların yeni çıkan kitaplarını okuyuculara tanıtmayı amaçlamıştır. Temmuz 2018'den bu yana her ayın ilk salı günü saat 18:00'de ANAMED Kütüphanesi'nde yapılan Kütüphane Konuşmaları 2020 Mart ayından itibaren ülkemizde de yaşanan Covid-19 salgını sebebiyle çevrimiçi platformda gerçekleşti.

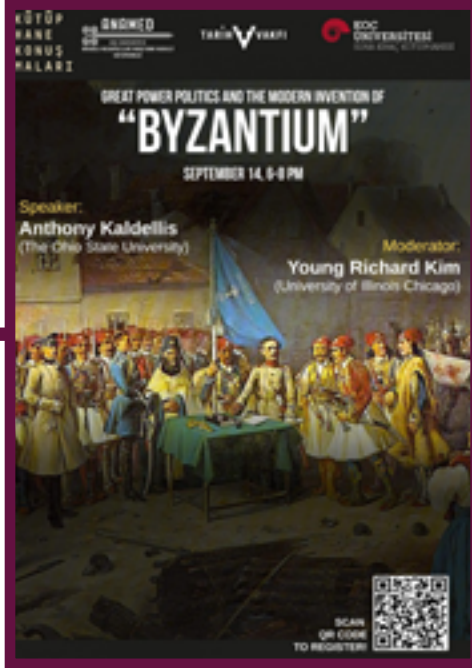
1. 6 TEMMUZ 2021,
SİNAN KAYA ve SENEM ACAR,
“Evrak-ı Metrukesi Üzerinden
Yemen’den Viyana’ya Hüseyin
Hilmi Paşa (1899- 1917)”
Moderatör: SENEM ACAR

2. 3 AĞUSTOS 2021,
GÖNÜL BOZOĞLU,
“From the Museum to the
Living Room: The Unseen
Heritages of the Greek
Communities of Istanbul”
Moderatör: Mads Daugbjerg

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

3. 14 EYLÜL 2021,
Anthony Kaldellis,
“Great Power Politics and
The The Modern Invention of
Byzantium”
Moderatör:
YOUNG RICHARD KİM

4. 5 EKİM 2021,
MATTHEW HARPSTER ve
MICHAEL JONES,
“Maritime Archaeology:
Questions, Answers And
Everything in Between”
Moderatör:
ATHENA TRAKADAS

5. 2 KASIM 2021,
VİLDAN YARLIĞAŞ,
“Saklı Kalmış Bir Hazine:
Hadi Tamer, Hayatı,
Çalışmaları, Eserleri”
Moderatör: MUSTAFA ERGÜL

6. 7 ARALIK 2021,
ALİ YAYCIOĞLU,
“Osmanlı Epir’ini
Haritalandırmak”
Moderatör:
ABDURRAHMAN ATÇIL

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

HISTORY SEMINARS(Çevrimiçi)

1991 yılındaki kuruluşundan bu yana, tarihe olan ilgiyi geliştirmeyi ve beslemeyi hedefleyen Tarih Vakfı, şimdi daha geniş bir kitleye ulaşıyor. Tarih Vakfı, hedeflerine uygun olarak Türkiye tarihi üzerine yeni bir ücretli İngilizce seminer dizisi başlattı. Nazlı İpek Hüner, Tolga Cora ve İsmet Akça koordinatörlüğünde hazırlanan, Türkiye'nin siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel tarihine ilişkin çok çeşitli konuları kapsayan bu konferans dizisi, Türkiye'nin güncel sorunlarını anlamada tarihsel bir arka plan sağlayarak imparatorluk mirasının rolünü vurgulamayı amaçlıyor.

1. 12 OCAK 2022,
SELİM DERİNGİL,
TURKISH FOREIGN POLICY
FROM EMPIRE TO REPUBLIC

2. 26 OCAK 2022,
ŞEVKET PAMUK,
MONETARY AND FINANCIAL
HISTORY SINCE THE
OTTOMAN ERA

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

**3. 02 ŞUBAT 2022,
ERHAN KELEŞOĞLU,
TURKEY'S RELATIONS
WITH MIDDLE EASTERN
COUNTRIES**

**4. 09 ŞUBAT 2022,
EVREN BALTA,
TURKEY'S RELATIONS WITH
RUSSIA - PAST AND PRESENT**

5. 16 ŞUBAT 2022,
UMUT AZAK,
RELIGION, POLITICS AND
SECULARISM IN TURKEY

6. 23 ŞUBAT 2022,
DİDEM DANIŞ,
THE HISTORY OF MIGRATION
IN TURKEY

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

7. 02 MART 2022,
İSMET AKÇA,
THE MILITARY AND POLITICS
IN TURKEY

8. 09 MART 2022,
STEFO BENLISOY,
NON-MUSLIM MINORITY
GROUPS IN TURKISH
HISTORY

9. 16 MART 2022,
ENGİN KILIÇ,
THE MAKING OF MODERN
TURKISH LITERATURE

10. 23 MART 2022,
GÜLHAN BALSOY,
POLITICS OF GENDER IN
OTTOMAN AND TURKISH
HISTORY

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

AKL-I KISSA SALI KONUŞMALARI (Çevrimiçi)

Tarih Vakfı'nda Akl-ı Kıssa Salı Konuşmaları adıyla yeni bir seminer dizisi başlattık. Nurşen Gürboğa ve Gülay Yılmaz'ın koordinatörlüğünde hazırlanan Akl-ı Kıssa'da iki haftada bir Salı günleri kadın tarihçiler konuşmacı olarak katıldılar. Bu seminer dizisinde kadın tarihçilerin çalışmaları, yayınları, araştırma gündemleri ve tarih disiplinine katkılarının görünür kılınması ve muhafazakar ve erkek egemen tarih disiplinde verdikleri varlık mücadelesine dikkat çekilmesi amaçlanmıştır.

1. 8 MART 2022, ÇİĞDEM OĞUZ,
SİYASET, TOPLUMSAL CİNSİYET VE GÜNDELİK HAYAT BAĞLAMINDA
CİHAN HARBİNDE AHLAKIN GAYESİ TARTIŞMALARI.

2. 22 MART 2022,
NİL TEKGÜL,
ERKEN MODERN DÖNEMDE
OSMANLI TOPLUMUNUN
DUYGU DÜNYASI: YENİ BİR
YAKLAŞIM.

3. 5 NİSAN 2022,
DUYGU YILDIRIM,
KARIN AĞRISI: YEMEK,
BEDEN VE BİLİM
TARİHLERİNİ BERABER
DÜŞÜNMEK.

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

4. 19 NİSAN 2022,
ESRA YAKUT,
19. YÜZYILDA OSMANLI
DEVLETİ'NDE KADINLARIN
'BOŞANMAK İSTİYORUZ'
HAYKIRIŞLARI

5. 10 MAYIS 2022,
YAPRAK ZİHNİÖĞLU,
"NEZİHE MUHİDDİN'İN
FİKİR DÜNYASI 1908-1958"
VE "CUMHURİYET'İN
TEMEL TAŞLARINDA KADIN
HAKLARI NE KADAR VAR?"

**6. 24 MAYIS 2022,
FEMİNİST PERSPEKTİFTEN
TARİH YAZIMI VE
KAYNAKLAR.**

**7. 25 EKİM 2022,
GÖRKEM AKGÖZ,
“FABRİKALAR BURDA,
KADINLAR NERDE?”: ERKEN
CUMHURİYET DÖNEMİNİN
KADINLARA MAHSUS EMEK
REJİMİ.**

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

8. 22 KASIM 2022,
FATMA GÜL KARAGÖZ,
TOPRAK HAKİMİYETİNİN
İZİNİ SÜRMEK: 1700-1750
YILLARI ARASINDA VİDİN
KADI MAHKEMESİNDE
AKTÖRLER

9. 20 ARALIK 2022,
SUNA ÇAĞAPTAY,
BİR KENTİN ANATOMİSİ:
PROUSA'DAN BURSA'YA

10. 24 OCAK 2023,
SEDEM TİMURÖĞLU,
OSMANLI
MODERNLEŞMESİNDE
KADINLARIN
TRANSNASYONAL (ULUS-
ÖTESİ) ENTELEKTÜEL
YOLCULUĞU: KANATLANMIŞ
KADINLAR, OSMANLI
VE AVRUPALI KADIN
YAZARLARIN DOSTLUĞU

11. 21 MART 2023,
ÇİĞDEM KAFESÇİOĞLU,
SURAIYA FAROQHI,
CHRISTOPH K. NEUMANN,
LEYLA KAYHAN ELBİRLİK,
GÜLAY YILMAZ,
ERKEN MODERN DÖNEMDE
İSTANBUL: BİR KİTAP
SOHBETİ (YÜZ YÜZE)

12. 25 NİSAN 2023,
FERYAL TANSUĞ,
İMPARATORLUK
DÖNÜŞÜRKEN İZMİR
VE KUZEY EGE ADALARI
RUMLARI

13. 23 MAYIS 2023,
FATMA ÖNCEL,
ÇİFTLİK MESELESİ: UZUN 19.
YÜZYILDA TESALYA VE EPİR

KÜLTÜR TARİHİ SEMİNERLERİ (Çevrimiçi)

Tolga Cora Koordinatörlüğünde

Kurulduğu 1991 yılından itibaren Türkiye’de tarihe olan ilginin gelişmesine hizmet eden Tarih Vakfı, bu amaca yönelik çalışmalarına devam etti. Türkiye’nin sosyal ve kültürel tarihine odaklanan yeni bir seminer serisi ile günümüz Türkiye’sinin kültürel hayatı ve imparatorluk mirasının rolü incelenmesi amaçlanmıştır. 7 Mart 2022 tarihinde başlayan seminerlerde konuşmacılar birbirinden farklı konuları alanın uzmanlarından dinlemek ve sorularınızı doğrudan bu uzmanlara yöneltmek şansına sahip olmuşlardır.

1. 7 MART 2022,
ARZU ÖZTÜRKMEN,
DİZİLERİMİZ VE BİZ: ANLATIM,
MEKAN VE GÖRSELLİK.

2. 14 MART 2022,
EDHEM ELDEM,
OSMAN HAMDİ BEY'DEN
CUMHURİYET'E ORYANTALİZM.

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL, ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

3. 28 MART 2022,
NAZLI İPEK HÜNER,
OSMANLI KADINININ
TARİHİNİ KENDİNDEN
BİLMEK: KADINLAR VE
KAYNAKLAR.

4. 6 NİSAN 2022,
NURSELİ YEŞİM
SÜNBÜLOĞLU,
BEDEN POLİTİKASI,
MİLİTARİZM VE TOPLUMSAL
CİNSİYET.

5. 11 NİSAN 2022,
TÜLİN URAL,
TÜRKİYE'DE GÜNDELİK
HAYATIN TARİHİ: İMKANLAR
VE SINIRLAR.

6. 25 NİSAN 2022,
MARTİN GREVE, ÇEŞİTLİLİK
VE KİMLİK MÜCADELESİ:
1950 SONRASI TÜRKİYE'DE
MÜZİK.

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL, ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

7. 15 MAYIS 2022,
PAOLO GİRARDELLİ,
TARİH VE KENTSEL MEKAN:
OSMANLI İLE AVRUPA
ARASINDAKİ İLİŞKİLERİNİN
YANSIMALARI.

8. 23 MAYIS 2022,
NERGİS ERTÜRK,
OSMANLI'DAN
CUMHURİYET'E DİL, KİMLİK,
VE MODERNİTE.

9. 30 MAYIS 2022,
BAĞIŞ ERTEN,
POPÜLER KÜLTÜRÜN “OYUN”
BAHÇESİ: POPÜLER FUTBOL
TARİHİ.

10. 6 HAZİRAN 2022,
NÜKHET VARLIK,
ERKEN MODERN
İSTANBUL'DA HASTALIK,
SAĞLIK VE ÖLÜM.

MİNERVA KONUŞMALARI: TARİHTE İSTANBUL (Çevrimiçi – YÜZ YÜZE)

Ayşe Ozil ve Ayşe Köse Badur Koordinatörlüğünde

29 Eylül 2022'den itibaren Tarih Vakfı ve Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi iş birliğiyle her ay düzenlenecek olan Minerva Konuşmaları: Tarihte İstanbul serisi Minerva Han Karaköy'de başladı. Konuşma dizisinde Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti tarihinde, farklı yüzyılları ve dönemleri kapsayacak biçimde İstanbul'un siyasi, ekonomik, toplumsal ve kentsel varlığı ele alınıyor.

1. 29 EYLÜL 2022, EDHEM ELDEM, İSTANBUL İÇİN NASIL BİR TARİH?

2. 20 EKİM 2022, UĞUR TANYELİ, MİMAR SİNAN'IN İSTANBUL'U: 16. YÜZYILDA ŞEHİRİ BİÇİMLENDİRMEK.

**3. 3 KASIM 2022,
FATİH ARTVİNLİ,
İSTANBUL'UN TIBBİ
PANAROMASI.**

**4. 15 ARALIK 2022,
SADETTİN FİDAN,
AYŞE ÖZİL,
OSMAN KARAMAN,
GALATA RIHTIM HANLARI:
KENT, TİCARET VE TOPLUM.**

5. 19 OCAK 2023,
MURAT GÜVENÇ,
1920'LERDE GALATA:
SOKAKLAR, İŞYERLERİ,
KONUTLAR

6. 6 NİSAN 2023,
AKIN SEFER,
ON DOKUZUNCU YÜZYIL
ORTALARINDA KASIMPAŞA:
GÖÇ, EMEK VE MAHALLELER

7. 27 NİSAN 2023,
MEHMET KENTEL,
GALATA'NIN SURLARINI
YIKARKEN TARİHİNİ
YAZMAK

8. 24 MAYIS 2023,
EROL ÜLKER,
İMPARATORLUK'TAN
CUMHURİYET'E
İSTANBUL'UN POLİTİK
COĞRAFYASI

YEMEK TARİHİ SEMİNERLERİ

Kurulduğu 1991 yılından itibaren Türkiye’de tarihe olan ilginin gelişmesine hizmet eden Tarih Vakfı, bu amaca yönelik çalışmalarına yemeğin sosyal ve kültürel tarihine odaklanan yeni bir seminer serisi ile devam etmiştir.

Şenol Gündoğdu’nun moderatörlüğünde 6-27 Mayıs 2023 tarihleri arasında dört farklı konu başlığı altında gerçekleşen seminerlerde katılımcılar, konuları alanın uzmanlarından dinlemek ve sorularınızı doğrudan bu uzmanlara yöneltmek şansına sahip olmuştur. Tüm seminerlere eksiksiz katılanlar seminer serisinin sonunda katılım belgesi alabilmişlerdir.

Niyet mektubunu tarihvakfiankara@tarihvakfi.org.tr adresine gönderen 5 öğrenci seminerlerden ücretsiz faydalanmıştır.

1. 6 MAYIS 2023,
ÖZGE SAMANCI,
YEMEK TARİHÇİLİĞİ
VE TEMEK TARİHİNE
YAKLAŞIMLAR

2. 13 MAYIS 2023,
PRISCILLA MARY İŞİN,
“İMPARATORLUK TAAMI:
OSMANLI MUTFAK
KÜLTÜRÜNE KUŞ BAKIŞI
YOLCULUK”

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

3. 20 MAYIS 2023,
ZAFER YENAL,
YEMEK Mİ GIDA MI? YEME-
İÇMEYE SOSYOLOJİK
YAKLAŞIMLAR

4. 27 MAYIS 2023,
MERİN SEVER,
YEMEĞİN KİMLİĞİ: BİREYEL
VE ULUSAL KİMLİK
İNŞASINDA GASTRONOMİNİN
ROLÜ

BİLİM VE DÜŞÜNCE TARİHİ SEMİNERLERİ

Kurulduğu 1991 yılından itibaren Türkiye’de tarihe olan ilginin gelişmesine hizmet eden Tarih Vakfı, bu amaca yönelik çalışmalarına bilim ve düşünce tarihine odaklanan yeni bir seminer serisi ile devam etmiştir.

“Bilim ve Düşünce Tarihi Sohbetleri” Bilim ve Düşünce Tarihçisi Doç. Dr. Derya Gürses ve alanının önde gelen akademisyenlerinden oluşan konukları arasında söyleşi formatında gerçekleşecektir. Seminer serisinin Haziran ayındaki ilk etkinliğinin ardından her ay bir konuğun katılacağı “Bilim ve Düşünce Tarihi Sohbetleri” Ekim 2023 – Nisan 2024 tarihleri arasında devam edecektir.

1. 13 HAZİRAN 2023,
PRATİK CHAKRABARTI,
18. yüzyıldan 20. yüzyıla Güney Asya, Karayipler ve Atlantik: Bilim, Tıp, Küresel ve Emperyal Tarihi.

PANELLER

MİLLİ MÜCADELEDE ESKİŞEHİR VE 100. YILINDA ESKİŞEHİR'İN KURTULUŞU TARİH PANELİ (14 MAYIS 2023)

Eskişehir Tepebaşı Belediyesi ile Tarih Vakfı arasındaki protokol uyarınca yürütülen “Milli Mücadele Yıllarında Eskişehir ve 100. Yılında Eskişehir’in Kurtuluşu” projesi kapsamında hazırlanan “Eskişehir’de İşgal ve Direniş”, “Eskişehir’in Kurtuluşu”, “Milli Mücadelede Eskişehir’de Sol”, “Yunan İşgal Kaynaklarında İşgal Eskişehir’i” ve “Milli Mücadele ve Eskişehir” kitapları, sergi ve belgesel tanıtım paneli programı, Prof. Dr. Mehmet Ö. Alkan, Prof. Dr. Kemal Yakut, Dr. Emel Akal, Doç. Dr. Nurşen Gürboğa ve Prof. Dr. Zafer Toprak’ın konuşmaları ile 14 Mayıs Cumartesi günü 15:00’da Zübeyde Hanım Kültür Merkezi’nde gerçekleşti.

MİLLİ MÜCADELEDE ESKİŞEHİR VE 100. YILINDA ESKİŞEHİR'İN KURTULUŞU

TARİH PANELİ

14 MAYIS CUMARTESİ 15:00
ZÜBEYDE HANIM KÜLTÜR MERKEZİ

Moderatör
Prof. Dr. Mehmet Ö. Alkan

Konuşmacılar

- ▼ Prof. Dr. Mehmet Ö. Alkan
Milli Mücadele’de Eskişehir ve 100. Yılında Eskişehir’in Kurtuluşu
- ▼ Prof. Dr. Kemal Yakut
20. Yüzyılın Başlarında Eskişehir’deki Sosyal ve Ekonomik Değişim
- ▼ Dr. Emel Akal
Eskişehir’de Sol Basın ve Örgütlenme
- ▼ Doç. Dr. Nurşen Gürboğa
Savaş Sonrası Anadolu İnsanının Yaşam Koşulları ve Nüfusun Yeniden İnşası
- ▼ Prof. Dr. Zafer Toprak
Mustafa Kemal 25 Ocak 1923 - Eskişehir

KİTAPLAR, SERGİ ve BELGESEL PROJELERİ TANITIMI

Eskişehir Tepebaşı Belediyesi | TARİH VAKFI

99. YILINDA CUMHURİYET'İN KURUCU DEĞERLERİ (PANEL) (7 KASIM 2022)

Kuruluşunun 100. yılını kutlamaya hazırlandığımız Türkiye Cumhuriyeti'nin üzerinde inşa edildiği ve yükseldiği değerleri ele alacak "99. Yılında Cumhuriyet'in Kurucu Değerleri Paneli" Bahçeşehir Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Tarih Vakfı ve BAU Medeniyet Araştırmaları Merkezi ortaklığıyla düzenlendi. Kurucu değerlerimizin siyaset bilimi ve tarih çalışmalarının duayenleri tarafından ele alındığı bu programda Cumhuriyet'in demokratik karakteri, sosyopolitik değerler sistemi, modern bir ulus inşa döneminin ideolojik dayanakları, çağdaşlık, bilim ve teknolojik dönüşümlere uyum, ve hürriyet olmak üzere temel kurucu değerleri süreklilik ve değişim ekseninde değerlendirilmiştir.

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

CUHURİYET’İN 100 YILI KONUŞMALARI

Cumhuriyet’in kuruluşunun 99. yılını geride bıraktık. 100. yılın içine giriyoruz. Tarih Vakfı, Nurşen Gürboğa’nın koordinatörlüğünde 15 günde bir düzenlenen panellerle 100 yıllık Cumhuriyet tarihinin kapsayıcı bir değerlendirmesini sunmayı hedeflemiştir. Cumhuriyet’in 100 Yılı Konuşmaları içinde Cumhuriyet döneminin siyasi, iktisadi, sosyal, düşünsel ve kültürel tarihi tartışılmış; yanı sıra toplumsal hareketlerden emeğe, azınlıklardan toplumsal cinsiyete, kentleşmeden eğitime ve gündelik hayata uzanan bir çeşitlilikte Cumhuriyet’in 100 yıllık birikimi ele alınmıştır.

1. 29 EKİM 2022,
İMPARATORLUKTAN ULUS
DEVLETE CUMHURİYETİN
SİYASAL VE DÜŞÜNSEL
SERENCAMI

2. 11 KASIM 2022,
AHMET DEMİREL,
CANGÜL ÖRNEK,
İSMET AKÇA,
TÜRKİYE SİYASETİNİN
100 YILI: YAKLAŞIMLAR,
DÖNEMLER.

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL, ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

3. 25 KASIM 2022, YÜKSEL TAŞKIN, EMEL AKAL, BERK ESEN, TÜRKİYE'DE SİYASİ DÜŞÜNENİN 100 YILI: SAĞ VE SOL DÜŞÜNCE DEN KEMALİZME AKIMLAR, YAKLAŞIMLAR.

4. 9 ARALIK 2022,
SUNA GÜLFER İHLAMUR ÖNER,
OSMAN SAVAŞKAN,
SEMRA CERİT MAZLUM,
TÜRKİYE'NİN KENTLEŞME VE
ÇEVRE TARİHİNİN 100 YILI.

5. 23 ARALIK 2022,
ŞEVKET PAMUK,
ALP ERİNÇ YELDAN,
AYŞE EVREN HOŞGÖR ÇİMEN,
TÜRKİYE EKONOMİSİNİN 100
YILI.

6. 3 MAYIS 2023,
SELİN PELEK,
MUSTAFA KAHVECİ,
CAN NACAR,
MUSTAFA GÖRKEM DOĞAN,
EMEĞİN 100 YILI

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL, ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

7. 17 MAYIS 2023,
UMUT AZAK,
FATMAGÜL BERKTAY,
F. CEREN AKÇABAY,
TUBA KANCI,
CUMHURİYET'İN 100 YILINDA
TOPLUMSAL CİNSİYET,
LAİKLİK VE SİYASET

8. 16 HAZİRAN 2023,
DOĞAN ÇETİNKAYA,
SERPİL ÇAKIR,
SİNAN YILDIRMAZ,
TUNCAY ŞUR,
CEMAL SALMAN,
CUMHURİYET VE
TOPLUMSAL HAREKETLER:
İŞÇİLER, KÖYLÜLER,
KADINLARI, KÜRTLER VE
ALEVİLER.

TEMEL SEVİYE SOSYAL BİLİMLER OKULU

Tarih Vakfı ve Şişli Belediyesi iş birliğinde; “Temel Seviye Sosyal Bilimler Okulu”nda Erhan Keleşoğlu, İsmet Akça, Sırrı Emrah Üçer, ve Ceren Sözeri Özda dersler vermiştir.

Uluslararası İlişkiler, Türkiye Siyasi Tarihi, Ekonomi ve Medya ve Siyaset konularının toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde, ihtiyaç duyulan bilgiye doğru kaynaklardan erişimin sağlanması için gençlerin talepleriyle hayata geçirilen “Temel Seviye Sosyal Bilimler Okulu” başlatıldı.

Program 12 Kasım Cumartesi günü başlamıştır. 32 hafta süren bir program oluşturulmuştur. Her konu başlığı sekizer hafta süreyle saat 13:00 – 16:00 arasında 3 saatlik dersler olarak işlenmektedir. 15-17 yaş aralığındaki gençlere hitap eden olan program, Duatepe Mahallesi Baruthane Caddesi No:96 Kat: 3 Feriköy adresinde, Şişli Belediyesinin Açık Ev Hizmet Biriminde gerçekleştirilmektedir.

Temel Seviye Sosyal Bilimler Okulu gençlerin kendilerini ifade edecek özgür ve güvenli alanların yaratılması; farklı fikirlere saygı, farklılıklarla bir arada olma, iletişim, süreç planlama, karar alma becerileri gibi okul dışı yeterliliklerini desteklemeye yönelik planlanmıştır.

SEMPOZYUMLAR

19. YÜZYIL OSMANLI DÜŞÜNCE TARİHİNİ YENİDEN DÜŞÜNMEK SEMPOZYUMU (14-16 EKİM)

Alp Eren Topal ve Şeyma Afacan'ın Koordinatörlüğünde

Helen Holidays sponsorluğunda Ali Eşki ve Mehmet Ö. Alkan'ın katkı ve destekleriyle planlanan sempozyum 14-16 Ekim tarihleri arasında İstanbul – Eyüpsultan, Vialand Palace Otel'de gerçekleşmiştir.

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

**19. Yüzyıl
Osmanlı Düşünce
Tarihini Yeniden
Düşünmek**

**14-16
Ekim
2022**

**Vialand
Palace Otel,
Eyüpsultan,
İstanbul**

Düzenleyiciler: Şeyma Afacan, Alp Eren Topal.
*Sempozyum Helen Holidays sponsorluğunda,
Ali Eşki ve Mehmet Ö. Alkan'ın katkı ve destekleri ile planlanmıştır.
Kamusal bir topluluğa aittir.
*Sempozyum iki dilde, ancak içeriği sınırsızdır.
*Biletler ücretsiz ya da indirimli olabilir.
<https://tarihvakfi.org.tr/en/etkinlikler/etkinlikler/19-yuzyil-osmanli-dusunme-tarihini-yeniden-dusunmek-sempozyumu/>

TARİH VAKFI

İSTANBUL DIŞINDA TARİH VAKFI

Ankara-Tarih Vakfı Ankara Tartışmaları

Tarih Vakfı Ankara tarafından dzenlenen Ankara Tartışmaları yılın baŐından itibaren evrimii olarak başlarken 22 Ekim 2021 tarihinden itibaren Tarih Vakfı Ankara'nın yeni burosunda yz yze gerçekleŐtirilmeye başlandı.

1. 22 EKİM 2021,
ÜMİT KURT,
21. Yzyıl Başlarında Osmanlı
Toplumunda Bir Pogrom
GiriŐimi: Adapazarı Adana
Olmasın!

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

2. 12 KASIM 2021,
KADİR DEDE,
Edebiyatın Ulusu, Ulusun
Edebiyatı: Erken Cumhuriyet
Dönemi'nde Ulus İnşası ve
Roman

3. 26 KASIM 2021,
AYNÜL HAYAT UYBADIN,
1960'lı ve 1970'li Yıllar
Türkiyesi'ndeki Sinema
Deneyimlerini Hatırlamak

ÜCRETLİ ONLINE SEMİNERLER

4. 10 ARALIK 2021,
ALİ MURAT İNAT,
Aşkın Tarihi

5. 24 ARALIK 2021,
FATİH ALTUĞ,
Fatma Aliye ve Emine
Semiye'de Tarih Yazıcılığı,
Karşılaşmalar ve Tercümeleler

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

6. 2 ARALIK 2022,
FERDAN ERGUT,
TARİHÇİNİN BİLGİSİ VE
ZAMAN MESELESİ.

7. 16 ARALIK 2022,
METİN YÜKSEL,
SÜLEYMANİYE'DE KAYNAK
ARATIRMASI YAPMAK.

8. 23 ARALIK 2022,
FATMA EDA ÇELİK,
OSMANLI - TÜRKİYE
TARİHİNDE “DEVLET”: TARİH
YAZIMINA “DEVLET”İN GERİ
DÖNÜŞÜ MÜMKÜN MÜ?

9. 13 OCAK 2023,
SERHAT CELAL BİRDAL,
“BÜTÜN MÜMKÜNLERİN
KIYISINDA”: 1970’LERİN
“OLAYI” NEYDİ?

10. 27 OCAK 2023,
CEYDA KARAMÜRSEL,
DİKİŞ MAKİNESİNDEN
ŞİDDET TARİHİ OKUMAK

11. 3 MART 2023,
İLBEY C. N. ÖZDEMİRCİ,
TAŞRANIN CUMHURİYET
DENEYİMLERİNDE
SEKÜLERLEŞME: FÖTR
ŞAPKALI ŞİH

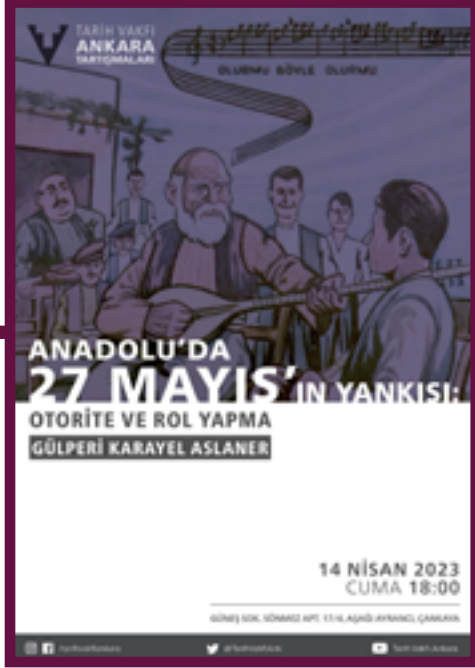
12. 17 MART 2023,
ŞENOL GÜNDOĞDU,
TAKLİT KAVRAMI
ÜZERİNDEN TÜRKİYE
MODERNLEŞMESİNE
BAKMAK

13. 31 MART 2023,
CAN EYÜP ÇEKİÇ,
ALMANLAR GİBİ UZUN
BOYLU VE KUVVETLİ NASIL
OLUNUR? TÜRK-ALMAN
İLİŞKİLERİNİN KÜLTÜREL
TARİHİNE GİRİŞ (1871-1918)

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

14. 14 NİSAN 2023,
GÜLPERİ KARAYEL ASLANER,
ANDOLU'DA 27 MAYISIN
YANKISI: OTORİTE VE ROL
YAPMA

15. 28 NİSAN 2023,
ARET KARADEMİR,
OSMANLI
İMPARATORLUĞU'NDA
MODERN BATI FELSEFESİ:
HİKMET-İ CEDİDE'NİN
ERMENİCESİ

TARİH VAKFI VE TEPEBAŞI BELEDİYESİ İŞ BİRLİĞİNDE “TARİH KONUŞMALARI”

Eskişehir’deki mütevellimiz Prof. Dr. Kemal Yakut’un katkılarıyla

Eskişehir Tepebaşı-Tarih Konuşmaları

“Tarih Konuşmaları” yaşanan pandemi nedeniyle 2021 yılında da uzaktan erişimle online gerçekleşmeye devam etti.

1. 23 ARALIK 2021,
CEREN AKÇABAY,
“Cinsiyete Dayalı Şiddetle Mücadele: Dün Bugün, Yarın” Moderatör:
Fatime Güneş

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

TARİH VAKFI

TARİH KONUŞMALARI XVII.

Türkiye'de Kadın Hareketi Tarihi

Prof. Dr. Gülhan Erkaya Balsey

Moderatör | 27 Ocak Perşembe | 19.00

Prof. Dr. Serap Suşar

Tarıkça Sempozyumları
4.000 TL

Zoom

TEPEBAS BELEDİYESİ

2. 27 OCAK 2022,
TARİH KONUŞMALARI
XVII TÜRKİYE'DE KADIN
HAREKETİ TARİHİ(Çevrimiçi)

TARİH VAKFI

TARİH KONUŞMALARI XVIII.

Millî Mücadele ve İnönü Savaşlarının Önemi

Prof. Dr. Mesut Uyar

Moderatör | 24 Şubat Perşembe | 19.00

Prof. Dr. Kemal Yakut

Tarıkça Sempozyumları
4.000 TL

Zoom

TEPEBAS BELEDİYESİ

3. 24 ŞUBAT 2022,
TARİH KONUŞMALARI
XVIII.: MİLLÎ MÜCADELE
VE İNÖNÜ SAVAŞLARININ
ÖNEMİ(Çevrimiçi)

TARİH VAKFI VE NİLÜFER BELEDİYESİ KÜTÜPHANE MÜDÜRLÜĞÜ İŞBİRLİĞİNDE “TARİH BULUŞMALARI”

Tanıl Bora'nın koordinatörlüğünde

Nilüfer Belediyesi Kütüphane Müdürlüğü'nün Tarih Vakfı işbirliği ile gerçekleştirdiği “Tarih Buluşmaları” etkinlikleri düzenlenmeye devam etmiştir.

1. 25 OCAK 2022, 158. YILINDA ÇERKES SÜRGÜNÜ(Çevrimiçi)
ELBRUZ AKSOY,
SEVDA ALANKUŞ

2. 9 MAYIS,
MUSTAFA ARSLANTUNALI, TANIL BORA, ESRA DİCLE, ESER KÖKER,
“GELECEĞİ TASARLAMAK, TOPLUMU TASARLAMAK”

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

TARİH VAKFI VE TEPEBAŞI BELEDİYESİ İŞ BİRLİĞİNDE MİLLİ MÜCADELE'DE ESKİŞEHİR VE 100. YILINDA ESKİŞEHİR'İN KURTULUŞU (17-18 MART 2023)

Tarih Vakfı ve Eskişehir Tepebaşı Belediyesi iş birliğiyle imzalanan protokol uyarınca, “Milli Mücadele’de Eskişehir ve 100. Yılında Eskişehir’in Kurtuluşu” projesi kapsamında hazırlanan beş kitap, bir sergi ve belgeselin yapımı tamamlanmıştır. Proje çıktıları 17-18 Mart 2023 tarihlerinde değerli katılımcılarımızla buluşmuştur. 17 Mart Cuma günü Milli Mücadele’de Eskişehir ve 100. Yılında Eskişehir’in Kurtuluşu sergisi, Tepebaşı Belediyesi Sergi Salonu’nda katılımcıların beğenisine sunulmuştur. 18 Mart Cumartesi günü “Kurtuluş Savaşı’nda Eskişehir ve Eskişehir’in Kurtuluşu” adlı belgesel gösterimi ve söyleşiler Zübeyde Hanım Kültür Merkezi’nde gerçekleştirilmiştir. Etkinlikler kapsamında Eskişehir’de İşgal ve Direniş, Eskişehir’in Kurtuluşu, Milli Mücadelede Eskişehir’de Sol, Yunan Arşiv Kaynaklarında İşgal Eskişehir’i ve Milli Mücadele ve Eskişehir adlı kitaplardan oluşan “100. Yılında Eskişehir’in Kurtuluşu” serisi tanıtımı yapılmıştır. Kitap lansmanının ardından yapılacak kitap satışlarından sağlanacak tüm gelir dezavantajlılara bağlanmıştır.

Eskişehir'in Kurtuluşunun 100.Yılı
Yaşasın Özgürlük!..

17 MART
CUMA
18:00
Tepebaşı Belediyesi Sergi Salonu

Milli Mücadele’de Eskişehir ve 100. YILINDA ESKİŞEHİR’İN KURTULUŞU

Sergisi

18 MART
CUMARTESİ
14:00
Zübeyde Hanım Kültür Merkezi

Belgesel Gösterimi

Söyleşi

“100. YILINDA ESKİŞEHİR’İN KURTULUŞU” SERİSİ KİTAP TANITIMI

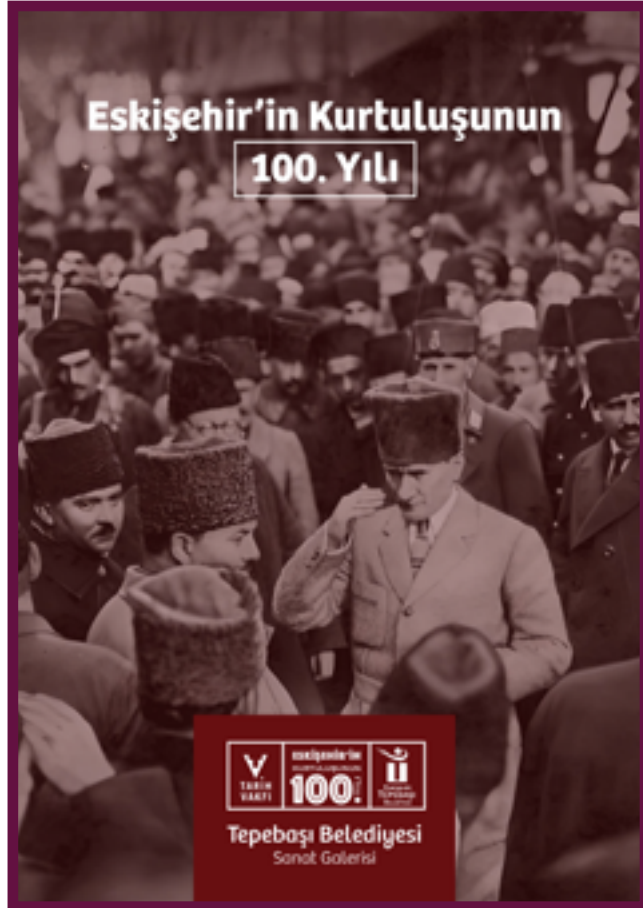
TARİH VAKFI

100.

Kitap satışından sağlanarak tüm gelir dezavantajlılara bağlanacaktır.

KURTULUŞ SAVAŞI'NDA ESKİŞEHİR VE ESKİŞEHİR'İN KURTULUŞU BELGESELİ

18 Mart Cumartesi günü “Kurtuluş Savaşı'nda Eskişehir ve Eskişehir'in Kurtuluşu” adlı belgesel gösterimi Zübeyde Hanım Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir.

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

MİLLÎ MÜCADELE'DE ESKİŞEHİR VE 100. YILINDA ESKİŞEHİR'İN KURTULUŞU SERGİSİ

Proje Genel Koordinatörü : Prof. Dr. Mehmet Ö. Alkan

Danışman ve Metin Yazarı : Prof. Dr. Kemal Yakut

Görsel Tasarım : Prof. Tevfik Fikret Uçar

Arşiv-Tarama : Öğr. Grv. Mustafa Y. Özoylumlu

Atatürk'ün Samsun'a çıkıp Millî Mücadelemizi başlattığı gün, hem O'nun hem de milletimizin elinde hiçbir maddi kuvvet yoktu. Başkomutan Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde başlayan Millî Mücadelemiz, 30 Ağustos 1922 'de kazanılan Başkomutanlık Meydan Savaşı'yla taçlandı. Topraklarımız emperyalistlerin işgalinden kurtarıldı ve milletimiz de özgürlüğüne kavuştu. Yaşanan bu şanlı mücadele, birçok millete hem örnek hem de ders oldu. Millî Mücadele'nin anlatıldığı bu önemli sergide emeği geçen Tarih Vakfı'nı tebrik ediyor; hem Büyük Taarruz 'un hem de Eskişehir'in kurtuluşunun 100. yılında, Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve tüm şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyorum.

Dt. Ahmet Ataç

Eskişehir Tepebaşı Belediye Başkanı İzmir'den başlayan işgal ve istila Eskişehir'i yutmuş, Ankara'ya dayanmıştı. Eskişehir, bıçağın kemiğe dayandığı yerd, sonrası Ankara... Eşik geçilse Sevr'den daha beter bir anlaşma ile Anadolu yok olacaktı. Daha 15 Mayıs 1919'da İzmir'in işgaliyle Eskişehir'de başlayan halkın tepki, gösteri ve örgütlenmesi gizli-den gizliye İstiklal Harbi süresince devam etti. Eskişehir'in kurtuluşu yalnızca bir şehrin kurtuluşu değil, Sakarya'dan Dumlupınar'a Mustafa Kemal Paşa komutasındaki savaş, Anadolu'nun kurtuluşu demektir. Anadolu bir kez daha büyük bir bedelle tavattun edilecekti, yani vatan kılınacaktı. Türkiye, İngiltere ve Yunanistan arşivlerinden derlenen bilgi, belge ve fotoğraflarla desteklenen bu sergi, bizi 100 yıl öncesine "Kurtuluş Savaşı'ndaki Eskişehir"e ve "Eskişehir'in Kurtuluşu"na, değerli bir yolculuğa çıkarıyor.

Prof. Dr. Mehmet Ö. Alkan

Tarih Vakfı Başkanı

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL, ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

KONFERANSLAR

CUMHURİYET TARİHYAZIMININ 100 YILI KONFERANSI (5-7 MAYIS 2023)

*Düzenleyenler: Mehmet Ö. Alkan, Cangül Örnek, Gülhan Balsoy,
Murat Dağlı, Ali Sipahi, Cihangir Gündoğdu, Nurşen Gürboğa, Y. Tolga Cora*

Tarih Vakfı'nın yeni süreli yayını Toplumsal Tarih Akademi: Osmanlı-Türkiye Çalışmaları Dergisi olarak 5-7 Mayıs tarihlerinde Bilgi Üniversitesi ile iş birliği içinde Santralistanbul Kampüsü'nde "Cumhuriyet Tarihyazımının 100 Yılı" konferansını düzenlenmiştir.

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

ÇALIŞTAYLAR

LOZAN ÇALIŞTAYI

Düzenleyenler: Mehmet Ö.Alkan, Fırat Güllü, Jonathan Conlin

Lozan Projesi (The Lausanne Project), 1922-23 olaylarını ve bunların tartışmalı mirasını araştırmak için 2017 yılında kurulmuş bir forumdur. Olağan akademik yayınların yanı sıra, podcastimiz, yakında çıkacak bir çizgi romanımız ve lise tarih öğretmenleriyle yaptığımız çalışmalar aracılığıyla konuyla ilgili son bulguları daha geniş kamuoyuyla paylaşmaya çalışıyoruz.

Bu yaz Lozan'da Türk lise tarih öğretmenlerini Yunan meslektaşlarıyla bir araya getirmeyi amaçlayan iki günlük bir çalıştay düzenledik. Katılımcılardan deneyimli kolaylaştırıcılarla çiftler halinde çalışarak, mevcut öğretim uygulamaları üzerinde düşünmeleri ve nüfus mübadelesi de dahil olmak üzere Lozan Antlaşması ve onun etrafında gelişen olayları sınıfta öğretmenin yeni yollarını keşfetmek için fikirler üretmeleri beklenmiştir. Bu fikirler daha sonra, Tarih Vakfı ve Yunanistan'da AHEDG'nin yardımıyla Lozan Projesi'nin ücretsiz olarak kullanımına sunacağı Türkçe ve Yunanca ders planlarına dönüştürülecektir. Bu planların becerilere dayalı olmasını arzu ediyor ve öğrencilerin medya okuryazarlığı ve aktif vatandaşlık için çok önemli olan diğer becerileri geliştirmelerine yardımcı olacağını umuyoruz.

**KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)**

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

Tolga Cora Koordinatörlüğünde

“Adalar ve Tarih Konuşmaları” Seminer serisi Tarih Vakfı ve Adalar Müzesi iş birliğiyle 9 Temmuz – 1 Ekim tarihleri arasında her pazar günü saat 18:00’de Adalar Müzesi’nde gerçekleşecektir. 11 hafta sürecek olan seminer serisinde her hafta farklı konuşmacılar farklı konularla birlikte Adalar’ın tarihine odaklanacaklardır.

Adalar ve Tarih Konuşmaları kapsamında 2023 Temmuz ayında toplam 4 etkinlik gerçekleşti:

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

Tarih Vakfı ve Adalar Müzesi işbirliği ile
9 Temmuz - 1 Ekim arasında

Her Pazar 18:00’de

ADALAR MÜZESİ’NDE

Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 177/1
Tel. (0216) 382 6430 / info@adalarmuzesi.org

1. 9 TEMMUZ 2023,
ÖZCAN GEÇER,
ABDÜLHAMİD'İN TERCÜMANI
RAHİP LOUIS SABUNCU'NUN
İLGİNÇ YAŞAM ÖYKÜSÜ

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

Abdülhamid'in Tercümanı
Louis Sabuncu'nun İlginç Yaşam Öyküsü
KONUŞMACI: ÖZCAN GEÇER
9 Temmuz 2023 Pazar - 18:00
Adalar Müzesi
Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 1713 Büyükdada
(214) 382 8420 / info@adalarmuzesi.org

TARİH
VAKFI

2. 16 TEMUZ 2023,
AYŞE OZİL,
BÜYÜKADA RUM
YETİMhanESİ: KURUMLAR
VE TOPLUMLAR

ADALAR VE TARİH KONUŞMALARI

Büyükdada Rum Yetimhanesi: Kurumlar ve Toplular
Konusmacı: Ayşe Ozil
16 Temmuz 2023 Pazar - 18:00
Adalar Müzesi
Aya Nikola Mevkii Yılmaztürk Cad. 1713 Büyükdada
(214) 382 8420 / info@adalarmuzesi.org

TARİH
VAKFI

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

3. 23 TEMMUZ 2023,
FATİH ARTVİNLİ,
ADALAR VE SANATORYUMLAR

4. 30 TEMMUZ 2023,
CİHANGİR GÜNDOĞDU,
SÜRGÜN ADASI: 1910 KÖPEK
SÜRGÜNÜ VE SİVRİADA

LOZAN 1923/YÜZYIL ÖNCEKİ BAŞLANGIÇ (SERGİ)

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecindeki en önemli aşamalardan biri olan Lozan Barış Konferansı sürecini konu alan “Lozan 1923/Yüzyıl Önceki Başlangıç” adlı sergisi, İBB'nin *Demokrasi Yüzyılı* etkinlikleri kapsamında 24 Temmuz saat 17:00'de açılış konuşmaları ve sergi turlarıyla birlikte Casa Botter Sanat ve Tasarım Merkezi'nde açıldı. Sergini Küratörlüğünü İzzeddin Çalışlar, danışmanlığını İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyasî Tarih Anabilim Dalı Başkanı ve Tarih Vakfı Başkanı Prof. Dr. Mehmet Ö. Alkan, tasarımını ise Tetrazon yaptı. Sergi 30 Ekim tarihine kadar gezilebilmektedir.

KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL,
ATÖLYE VE SÖYLEŞİLER (2021-2023)

KİTAPLAR

TARİH VAKFI YURT YAYINLARI

Tarih Vakfı Yurt Yayınları olarak, 2021-2023 döneminde de düşünce dünyamıza kalıcı katkılar bırakacak eserler kazandırma gayreti içinde olduk. Bu kapsamda 25'i yeni 7'si tekrar baskı olmak üzere toplam 32 kitap yayınlandı.

1. EDHEM ELDEM

MİTLER GERÇEKLER VE YÖNTEM

OSMANLI TARİHİNDE AKLIMA TAKILANLAR (2. BASKI)

Mitler, Gerçekler ve Yöntem: Osmanlı Tarihinde Aklıma Takılanlar bir Osmanlı tarihçisinin farklı dönemlere, farklı konulara dair üretken merakının ve titiz araştırmacılığının bilançosunu sunuyor. Bu kitapta bir araya gelen makalelerinde Edhem Eldem, bir resme dair genel kabul görmüş yorumlardan, bir Osmanlı bürokratının kendi hayat hikâyesini anlatırken yaptığı tercihlere; Yeniçerilerin mezarlarının akıbetinden, 19. yüzyılın başındaki bir intihal vakasına genişleyen bir yelpazede Osmanlı tarihine ilişkin bir dizi miti sorguluyor. Edhem Eldem'in bu kitabı Osmanlı tarihinin yazımına dair genel ve spesifik yöntem önerileri sunmanın yanı sıra, tarihçinin ufkunun günümüzü kapsadığını da gösteriyor. *Mitler, Gerçekler ve Yöntem* ayrıca Edhem Eldem'in Collège de France'a uzanan tarihçilik kariyeri hakkında kapsamlı bir söyleşiyi de okurlara sunuyor.

Ömer Turan ve Y. Doğan Çetinkaya'nın yayına hazırladığı bu kitap aynı zamanda Tarih Vakfı Yurt Yayınları'nın "Tarihçilerin Mutfağı: Toplumsal Tarih Kitapları" dizisinin ilk kitabı. Bu yeni dizi ile ağırlıklı olarak Toplumsal Tarih dergisinden çıkmış makaleleri bir araya getiren kitapları okurlarımıza sunacağız. Yeni dizimizin işin uzmanları kadar, genç okurlarımız tarafından da takip edileceğine inanıyoruz.

**2. MEHMET Ö. ALKAN, Y. DOĞAN ÇETİNKAYA,
TANZİMAT'TAN GÜNÜMÜZE
TÜRKİYE'DE İŞÇİ SINIFI TARİHİ 1839-2014
YENİ YAKLAŞIMLAR YENİ ALANLAR YENİ SORUNLAR
(2. BASKI)**

Toplumsal sınıfların öldüğünün genel kabul gördüğü 1990'lı yıllardan itibaren Türkiye işçi sınıfı tarihi araştırmalarında niceliksel ve niteliksel bir uyanış yaşanıyor. Hatta 2000'li yıllarda bu alanda bir bahar yaşıyoruz, zira neoliberal iktisadi ve siyasal sistem içinde yetişmiş genç kuşak tarihçiler içinden emek tarihi ile ilgilenen çok sayıda genç tarihçi çıktı. Küresel kapitalist sistem kendi karşıtı toplumsal hareketleri yaratırken yeni bir kuşak da ezilenlerin ve sıradan insanların geçmişine daha fazla ilgi duymaya başlıyordu. Elinizde tuttuğunuz kitap Tanzimat'tan günümüze modern Türkiye tarihinin farklı dönemleri üzerine bu yeni kuşak çalışmalardan bir seçme sunuyor. Okuyucu bu kitap ile hem Türkiye işçi sınıfı tarihinin farklı dönemleri üzerine eski bilgilerini tazelemek ve sorgulamak hem de bunları yeni bulgularla karşılaştırmak fırsatını elde ediyor. Dahası uluslararası işçi sınıfı ve emek tarihi çalışmalarının yıllardır ortaya koyduğu bazı akım ve eğilimlerin vurguladığı noktalar da yeni kuşak çalışmalarla Türkiyeli okuyucuya sunulmuş oluyor. Elinizdeki derleme hem konuyla yakından ilgilenenler hem de genel okuyucu için Türkiye çağdaş emek tarihi çalışmalarına bir pencere açıyor.

3. MEHMET Ö. ALKAN OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE DARBELER GENİŞLETİLMİŞ (2. BASKI)

Sadece çok partili demokrasi hayatımız değil, uzun imparatorluk geçmişimiz de darbe ve darbe girişimleriyle darp edilmiş durumda. Öte yandan, en son 15 Temmuz teşebbüsünün gösterdiği gibi, darbeler defterinin kapandığını söylemek de mümkün değil. Siyaset kültürümüzün yapısal arazlarının başında gelen bu müdahale geleneği demokrasimizin kurumsallaşmasına, sivil politik alanın yerleşik hale gelmesine ve gelişmesine engel olduğu gibi, maalesef geride insan hak ve özgürlüklerinin hiçe sayıldığı bir miras da bıraktı. Toplumsal Tarih dergisinin özel sayısından yola çıkılarak hazırlanan bu derleme, yeni eklemelerle Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde yaşanan darbe ve darbe girişimlerinin ortak ve farklı özelliklerini masaya yatırırken, karikatürlerden şarkılara, darbelerin toplumsal ve popüler yansımalarının da peşine düşüyor. Katkıda bulunanlar: Altan Öymen, Aydan Çelik, Burak Onaran, Doğan Gürpınar, Edhem Eldem, Erden Akbulut, Evren Balta, Gökhan Çetinsaya, Gülay Yılmaz, Güven Gürkan Öztan, İsmet Akça, Kaya Erdem, Kıvanç Yiğit Mısırlı, Levent Ünsaldı, M. Zafer Üskül, Mehmet Ö. Alkan, Murat Meriç, Noémi Lévy- Aksu, Selim Sezer, Taha Akyol, Turgut Çeviker, Y. Doğan Çetinkaya, Zihni Çetiner

4. TANIL BORA ANKARA RÜZGARI GENÇLERBİRLİĞİ TARİHİ (2. BASKI)

Futbol kulüpleri “hayat hikayeleri,” son yıllarda sosyal tarihçiliğin özel ilgi alanlarından biri haline geldi. Elinizdeki kitabın sunuş metninden aktaracak olursak: “Zira bir futbol kulübünün hikayesi, fonda büyük siyasi ve sosyal değişimlerin yer aldığı, sanatkarlara benzetebilecek egolarıyla ilginç şahsiyetlerin resmigeçit yaptığı uzun bir maceradır.” Cumhuriyet’le yaşıt olan Gençlerbirliği kulübünün hikayesi de, bir yanıyla, modern Türkiye tarihinin sosyal, kültürel değişimlerinin futbol sahnesindeki etkilerine ışık tutan bir hikaye. Yeni başkent Ankara’nın “tahsilli zümresine” dayanan, herhangi bir “müessese”den destek almadığı için şehrin “yegane sivil futbol ulübü” olmakla övünen bir camia... Futbolun adım adım ilerleyen endüstrileşme sürecinin bu camiayı sarsan ve değişime zorlayan sarsıntıları... Sahada, iyi günler ve kötü günler: Bir yanda Türkiye futbol birincilikleri, Türkiye kupası şampiyonlukları, masal gibi bir “Avrupa Yılı” (2003/2004)-bir yanda sıradanlaşma ve küme düşmeler- ve geri dönüşler... Türkiye futbol tarihinin en uzun süreli -çeyrek yüzyılı aşkın- kulüp başkanı olan İlhan Cavcav... Türkiye’de futbolun kurumsallaşmasında önemli rol oynayan kulüp “büyükleri” : Orhan Şeref Apak, Hasan Polat, Halim Çorbalı... Ve kimisi meşhur, kimisi “mahallesinin kahramanı” olan başka futbol efsaneleri... Elliye aşkın eski futbolcu ve yöneticiyle yapılan uzun görüşmelerle beslenen, biraz da “romanesk” anlatılmış bir tarihçe...

5. NORİKO NAKAYAMA

KÖY KADINI, MODERNİTE VE İSLAM

BİR ANTROPOLOĞUN GÖZÜNDEN 1990'LARIN TÜRKİYE'Sİ ÇEVİREN TOLGA ÖZŞEN

(2. BASKI)

Noriko Nakayama'nın bu kitabı, yabancı antropologların çalışmalarının fazla olmadığı bir dönemde, 1990lar Türkiye'sinde Zonguldak Ereğli'ye bağlı bir köyde bir yıl kalarak gerçekleştirdiği özgün araştırmaya dayalıdır. Kadın ve İslam konusunda genellikle şehirli kadınların konumunu ele alan çalışmalardan farklı olarak Nakayama "Yaşayan köy geleneğinin içinde İslam'ın anlamı nedir? Açık veya kapalı olmak nedir?" gibi soruları sorarak yeni bir yaklaşım sergilemektedir. Bu çalışma, ülkemizde baskın olan "Kemalist" veya "muhafazakar" veya "liberal" yorumlara hakim olan kadın ve din ilişkisinin "Modern mi değil mi? Veya "Modernitenin tercih edilen alternatif versiyonu mu?" gibi sorunsallarla ele alındığı ve ikilemler içinde kutuplaşmış söylemleri üreten yaklaşımları aşabilmiş olmasıyla göze çarpmaktadır. Nakayama'nın Japon bir sosyal bilimci olarak benzeri çok katmanlı süreçleri yaşayan bir toplumdaki gelmesi, kendisinin bu tür modernite ve gelenek etkileşimine özellikle duyarlı olmasını mümkün kılmıştır. Nakayama'nın bu çalışmasındaki araştırma soruları basit ikilemlere dayalı şablonlar içinde ele alınmamaktadır. Zonguldak Ereğli'nin bir köyünde kadınların modern yaşamın içinde Cumhuriyet'in kurumlarını, değişen toplumsal koşulları ve köyün özgün kültürünü nasıl birleştirdiklerine şahit oluyoruz. Dolayısıyla modern toplumsal gerçekliğin tek bir şablondan ziyade çok yönlü bir açıklama gerektirdiği açığa çıkmaktadır. Saha araştırmasına dayanan Nakayama'nın bu çalışması köy kadınının gelenek ve modernite ile ilişkilerine yönelik hem dışarıdan hem de içeriden çok başarılı bir okuma sergiliyor.

6. ARDA ODABAŞI OSMANLI MATBUAT KAPİTALİZMİ VE MİLLİYETÇİLİK (1913-1914)

Balkan Savaşları'yla birlikte Türk milliyetçiliğinin kitleleşme yoluna girmesi, kapitalist yayıncılığın desteğini alması sayesinde mümkün olabilmiştir. 1913-1914 senelerinde gerek Osmanlı medya sisteminin dönüşümü gerekse Türkçülüğün yükselişi, Balkan Savaşları ve 1913-1914 Boykotu'nun statükoyu sarstığı koşullarda matbuat kapitalizmi ile Türkçülüğün etkileşiminin sonucudur. Bu zaman diliminde payitahta gözlenen matbu canlanma, ifadesini en başta bir dergi patlamasında bulur. Milliyetçi tonlar da içeren dergi furyası, Osmanlı matbuat kapitalizminin yeni atağını ve artık "Türk matbuat kapitalizmi" yoluna girişini temsil eder. Milliyetçiliğin yükselişi bir yönüyle, kendileri milliyetçi ve hatta Türk olsun veya olmasın, kâr amacı güden yayıncıların dahliyle ilgilidir. "Kitaphane/kütüphane" olarak anılan bu yayıncı kitapçılardan başka, genç yazarlar, matbuat emekçileri ve seyirci okurlar da sürecin dinamik unsurları olarak göze çarpar. Kapitalist yayıncılığın geliştiği koşullarda görsellik, promosyon ve reklam gibi araçlar öne çıkarken piyasadaki rekabet, ifadesini giderek şiddetlenen polemiklerde bulur. Kökeninde ticari çıkar ve rekabet yatan polemikler siyasi ve ideolojik kisvelere bürünür, ulvi ideallerle perdelenir. Gazete, dergi, yıllık gibi süreli yayınların, her formda kitabın, panorama, albüm, fihrist, katalog, broşür, fotoğraf, kart, kartpostal, el ve duvar ilanı, afiş gibi matbu türlerin, dönemin yeni kitle iletişim aracı sinemanın toplamından müteşekkil "medya sistemi", mücadelenin ve dönüşümün arenası olur.

7. BURAK ASLANMİRZA İTTİHAT VE TERAKKİ CEMİYETİ'NİN KIZIL KONAK EVRAKI

Türkiye’de İttihatçılık farklı kesimler tarafından birbirinden tamamen farklı ve zıt bir biçimde algılanmaktadır. İttihatçılar II. Abdülhamid’i tahtından ettiği düşünceyle bir kesim tarafından lanetlenirken, başka bir kesim tarafından ulus devletin önünü açması noktasında adeta kutsanmaktadır. Her iki yaklaşımda ihmal edilen, İttihat ve Terakki’nin gerçekte ne olduğu meselesidir. İttihat ve Terakki tarihinin yazılmasındaki bariyerlerden biri şüphesiz algılanma biçimi kadar kaynaklarının sınırlı olmasıdır. Gizli bir örgüt olarak kurulması tarihçinin işini zorlaştıran etkenlerdendir. Hacı Adil Bey’in ailesinin, ellerindeki evraki, diğer İttihatçı ailelerden farklı olarak, koleksiyonerlere terk etmeyerek T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı’na bağışlamış olması araştırmacıların evraka kolayca ulaşmasına önemli bir katkı olmuştur. Bu çalışma, T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı’na bağışlanan Hacı Adil Bey evraki içerisinde yer alan, İttihat ve Terakki’nin yönetici zümresine ait evrakın titiz bir şekilde yayına hazırlanmasından oluşmaktadır. Çalışma, İttihat ve Terakki’nin en kritik zamanlarında Kızıl Konak’ta yapılan toplantılarda tutulan zabıtları, orada kaleme alınan genelgeleri ve 1916 Umumi Kongresi’nde kabul edilen siyasi programı içermektedir. İmparatorluğun ve Türkiye’nin siyasi ve toplumsal geleceğini çizecek çoğu hayati karar Kızıl Konak çatısı altında düzenlenen toplantılarda alınmıştır. İskan, göç, kültür, lisan, din ve ulus inşası gibi sayısız politikanın oluşumunu ve gelişimini Kızıl Konak evrakında izlemek mümkündür. Kızıl Konak evrak-ı metrukesinin izi sürüldüğünde, İttihat ve Terakki’nin, İmparatorluğu ihya etme imkanının olmadığını anladığında ulus

devlet inşasına yöneldiği ve bu yönde kararlar almaya başladığı görülecektir. Bu kitap, ihyadan inşaya uzanan uzun tarihi sürecin anlaşılmasında araştırmacılara önemli bir katkı sunacaktır.

8. KONSTANTINA ANDRIANOPOULOU, ANNA VAKALI 1821 YUNAN DEVRİMİ YUNAN TARİH YAZIMINDA YENİ YAKLAŞIMLAR

Konstantina Andrianopoulou ve Anna Vakali'nin hazırladığı "1821 Yunan Devrimi: Yunan Tarihyazımında Yeni Yaklaşımlar" kitabı Tarih Vakfı Yurt Yayınları'ndan çıktı! Konstantina Andrianopoulou ve Anna Vakali tarafından hazırlanan, alanında önemli isimlerin katkıda bulunduğu "1821 Yunan Devrimi: Yunan Tarihyazımında Yeni Yaklaşımlar" kitabı Ocak ayı ile birlikte raflarda yerini aldı.

1821'de başlayan Yunan bağımsızlık savaşının aktörleri 'devrim' ve 'yerel ve ulusal kimlik' gibi kavramları nasıl algılıyorlardı? Yunan devriminin öncülerinin oynadıkları rol neydi ve kişisel güzergâhları nasıl şekillenmişti? Farklı sosyal sınıflar devrime hangi saiklerle katılmışlardı? Devrimin liderliği için siyasi mücadele ve çatışma mevcut muydu? Yunan ulusal mücadelesinin enternasyonal bir etkisi var mıydı ve 19. Yüzyılın uluslararası hareketleriyle ilişkisi neydi? Avrupa'dan devrime katılan Filhelenler ne uğruna savaştılar? Osmanlılar Yunan devrimine nasıl tepkiler verdiler? Modern Yunan devletinde devrimin hafızası nasıl inşa edildi?

Bunlar elinizdeki derleme kitabın cevap vermeyi hedeflediği soruların bazıları. Bu girişimin gayesi, 200. Yıldönümü vesilesiyle 1821 Yunan devrimine ilişkin çağdaş Yunan tarihyazımının yeni yaklaşımlarının örneklerini Türkiyeli okura ulaştırılabilir kılmaktır. Bu çalışma, Yunan devrimiyle ilgili Türk tarihyazımında var olan boşluğu bir nebze doldurmaya çalışıyor. Yunan devriminin Tepedelenli Ali Paşa'nın sonu ve yeniçerilerin imhası ile eş zamanlı olarak gerçekleşen ve Osmanlı topraklarındaki başka milli hareketlerin takip ettiği ilk ulusal devrim olduğunu düşünürsek bu boşluk daha da büyük önem kazanıyor. Elinizdeki derleme kitap Türkiyeli okura 1821 Yunan devrimini ve onun öznelerini, Güneydoğu Avrupa'nın ve Osmanlı İmparatorluğu'nun tarihini etkileyen dinamik bir değişim süreci olarak sunuyor.

9. BARIŞ ÇATAL SABIHA SERTEL HAYATI VE ENTELEKTÜEL MİRASI

Sabiha Sertel 1895'te Selanik'te doğdu. 1919'da çıkan Büyük Mecmua'da "Türk Feminizmi"ni ilk kez ismiyle zikreden kendisidir. Evliliği de sıra dışıydı. İlk kez Yahudi Dönme cemaatinden bir kadın, cemaat dışında bir evlilik gerçekleştirdi. Zekeriya Sertel ile evlilikleri İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin yüksek düzeyde ilgisine mazhar oldu. Dahası mahkemede yargılanan ilk Türk kadın gazetecidir. Üstelik çok fazla bilinmese de Amerika'da sosyal hizmetler eğitimi alarak memleketin ilk sosyal hizmetler uzmanı vasfını kazandı. Yazdığı yazılar nedeniyle basında sıkça polemiklerle karşı karşıya kaldı. 1937'dedöneminCumhuriyet gazetesinin hedefindeydi. Bu yazılarda kendisine "Bolşevik Dudu", "vatan haini" bile dendi. Dönmeliği ve Yahudi kökleri teşhir edildi. Sabiha Sertel yine sözünü esirgemedi ve yazmaktan vazgeçmedi. Sabiha Sertel, "Fikre Artık Yeter Tahakkümünüz" başlıklı yazısını yazdığında tarih 5 Kasım 1945'i gösteriyordu, 50 yaşındaydı ve daha Tan Gazetesi'nin bir baskın sonucu talan edilmesi ve yıkıma uğratılmasına neredeyse bir ay vardı. Türkiye Komünist Partisi üyesiydi. Sürgüne gittikten sonra partiye yardımcı olmak için altı ülke (Fransa, Macaristan, Almanya, Çekoslovakya, Bulgaristan, Sovyetler Birliği) değiştirdi.1968'de Bakü'de hayata gözlerini yumdu. Elinizdeki derleme, onun farklı entelektüel alanlara yaptığı katkıları odağına alan araştırmacıların ve kişisel tanıklıkların ışığında kendisinin yaşamına başka açılardan bakmayı amaçlıyor.

10. SUAVİ AYDIN ADANA MİLLİ MÜCADELESİ

Adana Vilâyeti Mondros Mütarekesi'ni takiben Britanya ve Fransa kuvvetlerince ivedilikle işgal edilmiş ve bu işgalin tetiklediği direniş, en erken bir tarihte (1919 yılının ilk aylarında) başlamıştır. Bu yüzden "ilk kurşun"un atılışı da haklı olarak yine bu bölgeye izafe edilir. Suriye işgalini Kilikya'yı işgal hevesiyle birleştiren Fransa, giderek genişleyen bu direniş karşısında bocalamış ve ne kadar kuvvet yığarsa yığsın bu mücadele ile baş edemeyeceğini anlaması neredeyse iki yıl almıştır. Bu mücadele sürecinde giderek gelişen askerî çıkmaz Fransız siyasetinin merkezine oturmuş ve işgalde ısrar eden Clamenceau hükûmetinin yıkılmasına neden olarak, Milli Mücadele'nin kapanan ilk cephesinin Adana olmasını sağlamıştır. Adana ve çevresinin gelişen işgale karşı sıcak çatışmayla yüz yüze kalan ve kendi içinden direniş örgütleyerek savaştan iki bölgeden biri olduğu görülür. Batı Anadolu gibi, Adana ve (Maraş ve Antep dahil olmak üzere) geniş anlamıyla Kilikya, yurdun savaşın acılarını bizzat yaşamış ve işgalin yarattığı bütün sorunlarla yüzleşmiş ikinci mıntıkasıdır. Bu yüzden öncelikle buradaki savaşın bitirilmesi Ankara Hükûmeti'nin başlıca meselesi haline gelmiştir. Zira bu sayede batıdaki savaşın zaferle sonuçlanması sağlanabilecekti. Fransa ile buradaki savaşı bitiren Ankara Antlaşması (20 Ekim 1921), hem Adana Milli Mücadelesi'nin zaferini ilân etmiş, hem de Ankara Hükûmeti'nin ilk diplomatik başarısı olarak, Fransa gibi büyük bir müstevliyi savaş dışı bırakmasını mümkün kılmıştı. Ankara Hükûmeti, örnek bir Kuvây-ı Milliye örgütlenmesi deneyimini de burada kazanmış ve Ankara'nın liderliğini, burada geliştirdiği sevk ve idare yeteneğiyle kanıtlamıştır. Bu bakımdan Adana Milli Mücadelesi, İstiklâl Harbi içinde herhangi bir cephe değil, hem diplomatik hem de askerî açıdan en önemli mücadele alanlarından biridir. Bu kitap, bu deneyimin önemli ve özgün yönlerini ele alan bir çalışma olarak, Adana'nın kurtuluşunun yüzüncü yılı münasebetiyle kaleme alınmıştır.

11. MEHMET Ö. ALKAN *KURTULUŞ SAVAŞI'NDA ADANA VE ADANA'NIN KURTULUŞU* BELGELER

5 Ocak 1922, Adana'nın Kurtuluş Günü'dür. Emperyalizme karşı yürütülen Millî Mücadele içinde Adana'nın kurtuluşu, yalnızca bir şehrin kurtuluşu değil, aslında Türkiye'nin kurtuluşuna ve bağımsızlığına giden en büyük adımlardan ve heyecanlardan biri olmuştur. Fransız kuvvetlerine karşı yaklaşık üç yılı aşkın süren kurtuluş mücadelesi yerel direniş hareketi olarak başlamış, sonra da Kuva-yı Milliye'nin bir parçası haline gelmişti. Mustafa Kemal Paşa, Birinci Dünya Savaşı'ndaki son görev yeri olması nedeniyle tanıdığı bu coğrafyadaki savaş ve Adana'nın kurtuluş süreciyle yakından ilgilendi. İşgalcilere karşı kararlı, örgütlü ve yaygın bir direniş yürütüldü. Sonunda TBMM Hükümeti ile Fransa arasında 30 Ekim 1921'de imzalanan Ankara Antlaşması, Fransız kuvvetlerinin yalnızca Adana'dan değil, Türkiye'den çekilerek savaş dışı kalmasına neden oldu. Bu, Batı Cephesi'ne büyük bir soluk aldırarak ve zaferle sonuçlanacak olan Büyük Taarruz hazırlıklarını rahatlatıyordu. Antlaşma'ya göre Kasım 1921 ile Ocak 1922 arasında Adana'nın aşamalı olarak tahliye süreci başlamış ve nihayet 5 Ocak 1922'de tamamlanmıştı. Kurtuluş Savaşı'nda Adana ve Adana'nın Kurtuluşu BELGELER adlı eserde yer alan belgeler, yoğun bir çalışma sonucunda ATASE, TİTE, T.C. Cumhurbaşkanlığı Osmanlı ve Cumhuriyet Arşivleri, TTK Kitaplığı ile yerel ve ulusal basın taraması sırasında bulunan binlerce belge arasından seçilmiştir. Belirlenen belgeler kronolojik olarak hem orijinali hem de çevrimyazılılarıyla birlikte verilmiştir. Böylece araştırmacıların arşiv referanslarıyla birinci elden yararlanacağı belgeler bütünü oluşmuştur

Savaş sürerken, 1920'de Adana'da, basılmış olan Bütün Türk Milletine ve Türk Askerlerine Vaziyetimiz ve Cihan Vaziyeti -Hakkında Talimat- başlıklı adeta "Adana'nın Kurtuluş Manifestosu" olarak nitelenebileceğimiz kitapçık derlemenin en başında verilmiştir.

12. ERDAL ÇİFTÇİ, VEYSEL GÜRHAN, MEHMET REZAN EKİNCİ OSMANLI DEVLETİ'NDE YURLUK-OCAKLIK VE HÜKÜMET SANCAKLAR

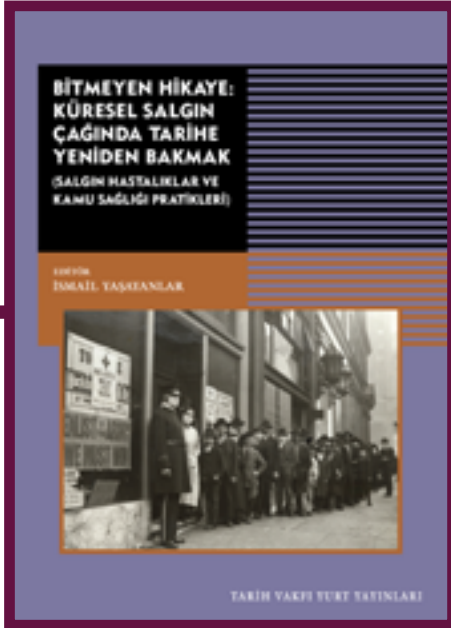
Yurtluk-ocaklık ve hükümet sancaklar, Osmanlı Devleti'nin 1514 Çaldıran Savaşı sonrasında bölgedeki yerel Kürt hanedanlar ile yaptığı bir anlaşmanın sonucu olarak, I. Selim döneminde ortaya çıkmış olup, merkezileşmenin Tanzimat uygulamaları çerçevesinde imparatorluk yapısında oluşturduğu yeni düzen ile birlikte, bu sancak yönetimleri de 19. Yüzyıl ortasında sona ermiştir. Osmanlı Devleti için yaklaşık olarak üç asırlık bir süreyi kapsayan bu yönetim pratiğinin doğru bir şekilde anlaşılması ve analiz edilmesi bu derleme çalışmanın öncelendiği amaçlardandır.

Yurtluk-ocaklık ve hükümet sancakları konu edinen çalışmalar bulunsa da ortaya çıkan literatür bu sancakların ne derecede bir serbesti içerisinde olduklarına indirgenmiş bir tartışmayla sınırlı kalmıştır. Retrospektif yaklaşımlardan azade olarak bu çalışmada farklı yazarlar yine farklı yurtluk-ocaklık ve hükümet sancaklara odaklanmakta, bazı yazarlar ise karşılaştırmalı bir perspektif ile bu sancakları okuyuculara sunmaktadırlar. Bu sancaklar ile ilgili doğrudan veya dolaylı olarak çalışmalar yapmış yazarları bir araya getiren bu derlemeçalışma literatürde ilk olma özelliğini taşımaktadır.

13. İSMAİL YAŞAYANLAR BİTMEYEN HİKAYE: KÜRESEL SALGIN ÇAĞINDA TARİHE YENİDEN BAKMAK *SALGIN HASTALIKLAR VE KAMU SAĞLIĞI PRATİKLERİ*

İki yılı aşkın süredir küresel salgın COVID-19 ile beraber yaşıyoruz. Salgın gündelik hayatımıza karantina, seyahat sınırlamaları, sosyal mesafe, dezenfeksiyon ve maske kullanımı gibi alışkanlığa dönüşen yeni zorunlulukları dahil etti. Hastalığın yayılma hızı ve ortamı, varyantların ortaya çıkışı, tedavi alternatifleri ve özellikle de aşı meselesi hala önemli bir gündem maddesi olarak zihinlerimizi meşgul etmekte. Esasen hayatlarımızda yaşadığımız bu değişim, tarihsel perspektiften değerlendirildiğinde hiç de yeni değil. Veba, cüzam, çiçek, kolera, frengi, sıtma, tüberküloz, influenza, trahom ve HIV gibi pek çok hastalık ortaya çıktığı ve yayılım gösterdiği zamanlarda, binlerce hatta milyonlarca kişinin hayatını kaybetmesine sebep olurken bir yandan da toplumsal ve bilimsel devrimlere öncülük etti. Toplumsal Tarih dergisinde yayınlanan özel sayıyı temel alan bu derleme, yeni yazı ilaveleriyle salgın hastalıklar tarihini kamu sağlığı pratikleri perspektifinden bütüncül bir şekilde ele alırken, salgını tecrübe eden 21. Yüzyıl bireylerinin “bitmeyen hikaye”nin bir parçası haline nasıl geldiklerini gözler önüne seriyor.

14. MEHMET Ö. ALKAN

**OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİM:
ZAFER TOPRAK ARMAĞANI**

15. MEHMET Ö. ALKAN

**OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİM:
ZAFER TOPRAK ARMAĞANI
(2.BASKI)**

Prof. Dr. Zafer Toprak'ın çok geniş bir akademik ilgi alanı var. İktisat tarihi başta olmak üzere, toplumsal ve siyasal tarih alanlarında çok değerli makale ve kitaplar yazmıştır. 1982 yılında yayınlanan ve "opus magnum" olarak niteleyebileceğimiz Türkiye'de Millî İktisat adlı eseri kendi alanında temel bir eser, bir klasik haline gelmiştir. Türkiye'de toplumsal tarih çalışmalarına yeni bir boyut getirmiş, öncülük etmiştir. Makalelerine bakıldığında solidarizm, korporatizm, para-militarizm, milli iktisat, feminizm, popülizm, narodnizm, müstehcen edebiyat... gibi konularda kendi alanındaki ilk olan yazılar ve araştırmalar yayınlamıştır. Bu yanı sıra da birçok kitap, tez ve makalenin yazımına öncülük ettiği gibi yenilerine de ilham kaynağı olmuştur. Son dönem Osmanlı ve Cumhuriyet'in ilk dönemleri için Zafer Toprak Hoca'nın en azından birkaç makalesine atıf yapmadan yazı yazmak neredeyse imkansızdır. Zafer Hoca, yalnızca üniversite sınıflarında anlattığı dersler, koridorlarda öğrencilerle kurduğu ilişkilerle mektepli öğrencilerine değil, üniversite dışı sempozyum, konferans ve konuşmalarıyla da ufuk açıcı olmuş, alaylı öğrencilerine de yol gösterici olmuştur. Kendisinin üniversite ve kültür hayatımıza, tarih alanına ve Tarih Vakfı'na yaptığı katkıların yanı sıra Vakfımızın kuruluş sermayesi olan Yurt Yayınları'na, Toplumsal Tarih dergimize ve elbette hayatımıza yaptığı katkılara ve 76. Yaşına dostlarının küçücük bir teşekkür ifadesi olarak "çam sakızı tarihçi armağanı" kabilinden bu eseri takdim ediyoruz.

Mehmet Ö. Alkan tarafından "hocalara armağan" geleneğini sürdürmek ve bu geleneği sonraki kuşaklara aktarmak gayesi ile derlenen Aydın Babuna, Ayşe Buğra, Selim Deringil, Edhem Eldem, Selçuk Esenbel, François Georgeon, Asım Karaömerlioğlu & Murat Yolun, Çağlar Keyder, Murat Koraltürk, Nicole van Os, Nadir Özbek, Şevket Pamuk, Ayşegün Soysal, İlhan Tekeli, Erik-Jan Zürcher'in makaleleriyle katkıda buldukları Zafer Toprak'a Armağan kitabı aynı zamanda okurlar için de bir kaynak eser niteliği taşımakta.

16. İHSAN ERDİNÇLİ OSMANLI'DA MEYHANELER VE MÜDAVİMLERİ KEYİF, GÜNAH VE SUÇ ARASINDA (2. BASKI)

Osmanlı Devleti'nde içki; İslâm hukukunun etkisiyle şer'î ve kanunen yasaklanmış, hatta padişahlar gerekli gördükleri zaman yayınladıkları fermanlar aracılığıyla genel içki yasağı getirmiş, meyhaneleri de kapatmıştır. Özellikle içki ve meyhane yasakları uygulayan IV. Murat ve cezalandırılacağını bile bile padişahın karşısında içki içme cesareti gösteren Bekri Mustafa'nın hikâyesi, içki tüketimini yasaklama ve buna yönelik karşı çıkışların popüler anlatıdaki bir yansıması olarak konuya ilgi duyan herkesçe bilinmektedir. Devlet idaresi açısından yasak, dini bakımdan ise günah olmasına rağmen hem canlarını hem de ahretlerini tehlikeye atma pahasına Osmanlı toplumunun çeşitli kademelerinde yer alan Müslümanlar arasında içkiden uzak duramayanlar önceki ve sonraki yüzyıllarda da olmuştur. 19. Yüzyılın ortalarına gelindiğindeyse cezalandırılma korkusu yaşamadan meyhanelere giden, mekân içerisinde yaşadığı sorunları dava edebilen, içki adabı konusunda edindiği tecrübeleri paylaşmaktan çekinmeyen kimselerle karşılaşmak olasıdır. Dikkate alınması gereken önemli bir konu, gayrimüslim Osmanlı tebasına yine İslâm hukuku çerçevesinde sınırlı bir serbestiyet tanınmış olmasıdır. Üstelik genel içki ve meyhane yasakları her padişah tarafından uygulanmamıştır. Hatta müdahalelerde bulunanlar dahi bir süre sonra genel yasakları kaldırmıştır. O halde hukukî meşruiyeti olan içki tüketimine ve meyhanelere yönelik yasaklayıcı yaklaşımın mantığı nedir? İşte bu çalışma, genel kanının aksine, Osmanlı Devleti'nin İstanbul'un bütününde içki tüketimi ve meyhaneleri kökten yasaklama

dönük bir politika gütmeyi ileri sürmektedir. Esasında Müslümanlara yasak olan içki ve meyhaneler; genel olarak asayiş ve düzen merkezli bir yaklaşımla geniş çaplı ihlaller ve tehditler yaşandığında geçici sürelerle genel yasak kapsamına alınmıştır. Osmanlı Devleti'nde, 19. Yüzyılın ikinci çeyreğinden itibaren içki, saklanması gereken bir alışkanlık olmaktan çıkarak bazı kesimlerce modern görünmenin bir parçası haline gelmiştir.

17. HAYDAR TEMÜR, DEMOKRAT PARTİ'DE PARTİ İÇİ MUHALEFET (1946-1960)

Kendisi de Cumhuriyet Halk Partisi içinde muhalefet hareketinin sonucu olarak kurulan Demokrat Parti'nin tüm siyasi hayatı boyunca parti içi mücadeleler yaşamıştır. Bu mücadeleler sonucunda Demokrat Parti içinden Millet Partisi, Öz Demokratlar Partisi, Türkiye Köylü Partisi ve Hürriyet Partisi çıkmıştır. Ancak Demokrat Parti içindeki mücadele bunlarla sınırlı değildir. 1951'de Parti Meclis Grubunda 61 milletvekilinin kendi hükümetlerine güvensizlik oyu vermesi, 1955'te yine Meclis Grubunda hükümetin düşürülmesi gibi geniş çaplı muhalif hareketler görülmüştür. Partinin kurucuları ile diğer üyeleri, Meclis Grubu ile Genel İdare Kurulu, partinin kurduğu hükümetler ile Meclis Grubu arasındaki mücadeleler, partinin yerel örgütleri ile merkezi yönetimi arasındaki mücadelelerle eklemlenmiş, partinin örgütleri ve kurulları da kendi içinde bütünlüğe sahip olmamış, her bir kurul ve yerel örgüt iki ya da daha fazla hizbin mücadelesine sahne olmuştur. Demokrat Parti'de parti içi muhalif hareketlerin yapısı, hedefleri ve politik söylemleri baştan, önceden belirlenmiş olmayıp; ülke konjonktüründeki, partinin genel politikalarındaki ve diğer partilerle ilişkilerindeki değişime paralel olarak şekillenmiştir. Bu şekillenmede parti içi mücadelenin kendi dinamikleri (karşılıklı sertleşmeler ya da yumuşamalar, pazarlıklar, verilen ödümler, geri çekilmeler vb.) de önemli ölçüde belirleyici olmuştur. Bu nedenle, bu çalışmada Demokrat Parti'nin siyasi yaşamı boyunca kendi içinde ortaya çıkan küçük ya da büyük tüm muhalif hareketlenmeler, durağan bir neden-sonuç ilişkisi içinde değil dinamik süreçlerin parçası olarak ele alınmaya çalışılmıştır.

18. ÜMİT KURT, GÜNEY ÇEĞİN
KIYAM VE KİTÂL
OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E DEVLETİN İNŞASI
VE KOLEKTİF ŞİDDET
(2. BASKI)

Kıyam ve Kıtâl, Osmanlı ve Türkiye tarihçiliğinin, isyan (kıyam) ile kitlesel katliamların (kıtâl) sarkaç gibi işlediği, mağduriyet ve maduniyet ilişkisinin iç içe girdiği tarihsel sekanslarına odaklanıyor. Osmanlı'nın son dönemini biçimlendiren milliyetçi ideolojiler ile politik şiddet pratikleri arasındaki ilişkiselliğin merkeze alındığı çalışma dört ana patikaya sahip. İlk patikada 19. Ve 20. Yüzyılın başında etnik mühendislik ve homojenleştirme projeleri çerçevesinde kitlesel şiddet repertuvarlarının İmparatorluktan çıkışı nasıl belirlediği dönemin iktidar mühendisliği ve pratikleri üzerinden ele alınıyor. Osmanlı Ermenilerinin imhası ve Kürt coğrafyasında şiddet rejiminin aşama aşama inşası, üçüncü patikanın konusu. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan sosyo-tarihsel güzergâhta Balkanlar'da şiddetin anatomisi, ulus-devletin tesisi sürecinde mezarlıkların yok edilişi, Osmanlı medreselerindeki muhtelif dönüşümler, Arap imgesinin Türk medeniyetçiliğinin tekelinde nasıl araçsallaştırıldığı gibi az ele alınmış pek çok mesele son dönemin "yeni" tarihçileri ve araştırmacılarının özgün katkıları ve müdahaleleriyle tartışılıyor.

19. ŞEYMA ERSOY AK, ŐEFİKA ŐEHVAR BEŐİROĐLU
BİR MUHABBET KUŐU
POSTMODERN GÖSTERGELER IŞIĞINDA ZEKİ MÜREN
(3. BASKI)

Şeyma Ersoy ak ve Őefika Őehvar BeŐirođlu tarafından hazırlanan kitap, Zeki Müren'in sanat yaşamına odaklanarak disiplinlerarası bir araştırma sunuyor. Cumhuriyet'in kurulmasının ardından hızla yayılan ve gelişen modernleşme dalgası ile müzikal ve sosyo-kültürel yapının deđiŐimi, toplumsal cinsiyet kurgularının da farklılaşmasıyla beraber gelmiştir. Kurulan gazinolar ve popülerleşen Türk makam müziği de değişen kültürel sistemlere bir örnek olmaktadır. Bu çok katmanlı durum, dönemin elverdiği üzere "yıldız" bir sanatçı olan Zeki Müren'in sanat yaşamı ile bu kitapta incelenmektedir.

"Tarihsel etnomüzikoloji yöntemiyle geliştirilen bir monobiyografi" olarak tanımlanan eserde cinsiyet kuramları, postmodern kavramlar ve queer durum ışığında Zeki Müren'in söylemleri ve bir figür olarak varlığı, müzikal kimliği ve sosyo-kültürel alanda temsiliyeti açıklanıyor. Kitapta Zeki Müren'in radyo, plak ve gazino solistliği gibi farklı dönemlerine resimli örnekler verilerek odaklanılıyor. Yazılı, görsel ve işitsel kaynak incelemelerinin yanı sıra dönemin süreli yayınlarından ve derinlemesine görüşmelerden de faydalanılarak sosyoloji, felsefe, tarih ve kültür teorileri müzikolojik sahada kullanılıyor. Kuramsal çerçevesiyle akademisyenlere, müzikal incelemesi ile ise tüm müzikseverlere hitap eden bir çalışma olan bu kitap Tarih Vakfı Yurt Yayınları aracılığı ile okurlarıyla buluşuyor.

20. SEVGİ ADAK, ALEXANDROS LAMPROU TEK PARTİ DÖNEMİNİ YENİDEN DÜŞÜNMEK DEVLET, TOPLUM VE SİYASET

Tek parti dönemi, Cumhuriyet tarihinin üzerinde en çok çalışılmış dönemi olmasının yanında, aynı zamanda bağlamından en çok koparılmış, mitleştirilmiş ve siyasallaşmış dönemidir. Döneme odaklanan, çok farklı bakış açıları ve siyasi pozisyonlardan yazılmış, zengin bir literatür olsa da, bu literatür, büyük oranda, elit odaklı, devleti, merkezi yönetimin politikalarını ve ideolojik tartışmaları öncelleyen bir perspektifi yansıtır. Bu perspektif, devleti ve toplumu, kendi içlerinde homojen ve birbirine karşıt olarak resmetme eğilimindedir.

Elinizdeki derleme kitap, tek parti döneminin ve bu döneme ilişkin tarih yazımının, yeni bakış açıları ve sorular ışığında yeniden değerlendirilmesi gerektiği tespitinden yola çıkıyor. Kitabı oluşturan bölümler, tek parti Türkiye'sinin, mevcut literatürde egemen olan "otoriter rejim - muhafazakar halk" ya da "çevre - merkez" gibi ikiliklere dayanan analizlerin ortaya koyduğundan çok daha karmaşık dinamiklerle şekillenmiş olduğunu gösteriyor.

Erken Cumhuriyet döneminin farklı yönlerine eğilen yazılar, her düzeyde devlet-toplum ilişkilerine ve karşılaşmalarına bakıyor. Devlet içi ayırım ve gerilimleri yadsımayan, toplumsal aktörlerin gücünü teslim eden ve gerek ulusal gerekse ulusaşırı bağlamda, aktörler ve kurumlar arası etkileşim ve müzakereleri dikkate alan analizler sunuyor. Böylelikle kitap, tek parti dönemi otoriter rejimini, devletin gündelik pratiklerine odaklanarak ve modernleşmeye içkin muğlaklık ve tutarsızlıkları göz ardı etmeden anlamayı öneriyor.

21. KEMAL YAKUT

100. YILINDA ESKİŞEHİR'DE İŞGAL VE DİRENİŞ

Temel motivasyonu 100. Yılında Eskişehir'in kurtuluşunun kutlanması, yeni belge ve bilgiler çerçevesinde sürecin yeniden değerlendirilmesi olan 100. Yılında Eskişehir'de İşgal ve Direniş başlıklı bu kitap farklı kaynak gruplarının ışığında Eskişehir'de dört yıl boyunca sürdürülen mücadeleye eğilmektedir. Osmanlı Arşivi, ATASE, TİTE arşivleri ve süreli yayınlar kullanılarak hazırlanan bu çalışmada Eskişehir'in işgal ve direniş yıllarının serencamı ana hatlarıyla ortaya konulmaktadır. Eskişehir'in Milli Mücadelesi çok taraflı bir mücadele özelliği taşımaktadır. İstanbul Hükümeti, Kuva-yı Milliye (daha sonra Heyet-i Temsiliye ve TBMM Hükümeti), İngiltere ve Yunanistan bu mücadelenin taraflarıdır. İngiltere'nin işgal pratiği pasif olmakla birlikte Kuva-yı Milliye'nin hareket kabiliyetinin ve Heyeti Temsiliye'nin iktidarının genişlemesine karşı bir set görevi görmesi açısından dikkat çekicidir.

Yunanistan'ın İzmir'i işgal etmesi milliyetçi tepkiyi bu ülkeye yöneltmiş ve Yunanlılık ile Rumluk üzerinden bir direniş sergilenmesine yol açmıştır ve bu durumun tipik örneklerinden biri Eskişehir'dedir. Din adamı, tüccar, eşraf ve toprak ağası gibi toplumsal kesimler de mücadelenin içerisindeydi. Bu yönüyle diğer Anadolu kentleri ile benzerken, farklılaşan yanı ise işçi sınıfı ve aydınların burada sol örgütlenmeyi canlandırmasıdır.

Bu kitabın amacı Eskişehir'deki siyasi, ideolojik ve askeri mücadelenin bu yönlerini öne çıkarmak, iki kez işgale uğrayan şehrin tarihsel bir fotoğrafını çekmek, uğranılan yıkımı göstermek ve yüzyılın başında hakim olan çok kültürlü yapının savaş sonunda kaybolup gittiğini ortaya koymaktır. Yüz yıl sonra kararlı ve fedakâr bir şekilde haksız işgallere karşı direnen Kuva-yı Milliyecileri hatırlamak ve gelecekte savaş yerine barışı öncelemek bu kitabın dayandığı anlayıştır.

22. KEMAL YAKUT**100. YILINDA ESKİŞEHİR'İN KURTULUŞU**

Yunan süvari birlikleri 19 Temmuz 1921 tarihinde hava kararırken girdikleri Eskişehir'den uzun soluklu bir mücadelenin ardından 1922 yılının 2 Eylül sabahı çıkmak zorunda kalırlar. Bu süreç ardında bir yanıla kurtuluş coşkusunu diğer yanıla da büyük bir tahribat bırakır. Aslında Yunanistan ordusunda iki vicdan, iki tavır bulunuyordu. İlki bu savaşın İngiliz emperyalizminin savaşı olduğunu, Yunan gençlerinin Anadolu'nun bozkırında işi olmadığını ifade eden sosyalistlerin vicdanıydı. İkincisi de "kaba" Yunan milliyetçiliğinin Megalo İdea uğruna Anadolu'yu yakıp yıkan, tahrip eden saldırgan tutumuydu. Ağustos-Eylül 1921'de Haymana'da başlayıp Eskişehir'e, ardından da İzmir'e kadar uzanacak uzun bir hatta tahribata kalkışan bu ikinci tavırdı.

Elinizdeki kitap, iki kez işgale uğrayan ve gerçekte de iki kez kurtuluşu başaran Eskişehir'in hikayesini kapsıyor. Söylenenin aksine İngiliz işgali simgesel değildi ve Heyet-i Temsiliye/TBMM iktidarının Anadolu'da kökleşmesine karşıydı. İngiliz güçleri Eskişehir gibi stratejik yerleşimleri elde tutmak için sıcak savaşı bile göze almıştı. Kitap, İngiliz işgalinden kurtuluşla başlamakta ve Sivrihisar'dan Eskişehir'e kadar olan bölgenin kurtuluşuyla devam etmekte. Kurtarılan yerleşim yerlerinde yaşanan şiddet ve dram çoğu ilk kez kullanılan belgelerle ortaya konulmaktadır.

Eskişehir'in nihai kurtuluşu ise Türk birliklerinin 2 Eylül 1922 sabahı şehre girmesiyle sağlanır. Savaşın sonu büyük bir yıkımdır. Şehrin büyük bir bölümü tahrip edilmiş, beşerî ve ekonomik kaynaklarına büyük zarar verilmişti.

Bu kitap, bir yandan destansı direnişi gözler önüne sererken öte yandan da adeta savaşın, şiddetin acımasızlığının bir fotoğrafını çekmektedir.

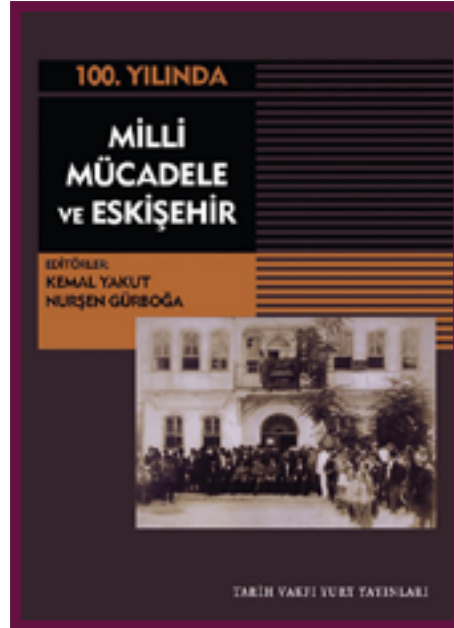

23. KEMAL YAKUT, NURŞEN GÜRBOĞA 100. YILINDA MİLLİ MÜCADELE VE ESKİŞEHİR

Türkiye'deki tarih yazımında Milli Mücadele'nin siyasi ve askeri yönlerini ele almak her dönem ilgi çekmiştir. Milli Mücadele dönemi bir yandan Osmanlı İmparatorluğu'nun çözüldüğü, Anadolu ve Trakya'nın işgale uğradığı, büyük bir siyasal iktidar boşluğunun ortaya çıktığı bir dağılma sürecidir. Bir yandan da işgal kuvvetlerine karşı siyasi ve askeri mücadelenin verildiği, yeni bir siyasal erkin Büyük Millet Meclisi etrafında örgütlendiği ve giderek yeni bir devlete evrildiği bir kuruluş ve kurtuluş dönemidir.

Elinizde tuttuğunuz Milli Mücadele ve Eskişehir başlıklı kitap, Milli Mücadele'nin ve Eskişehir'in Milli Mücadelesi'nin farklı alanları üzerine çalışmalarından oluşuyor. Kitabın amacı sadece Türkiye arşivleri, kaynakları üzerinden değil, Yunanistan belgeleri üzerinden de hazırlanmış çalışmalardan bir seçki hazırlamaktır.

Milli Mücadele'yi ve Milli Mücadele'de Eskişehir'i çeşitli yönleriyle ele alan bu kitap, halkın işgallere karşı örgütlenmesini, bütün kaynaklarıyla savaşa katılmasını, Müdafaa-i Hukuk hareketinin yaygınlaşmasını ve Yunan kaynaklarında Eskişehir'in işgali ile Yunan tarih yazımında Milli Mücadele'nin değerlendirilmesi gibi çok yönlü bir perspektife sahiptir. Kitap aynı zamanda bir direniş öyküsünü içermektedir.

24. MEHMET Ö. ALKAN 100. YILINDA MİLLİ MÜCADELE'DE ESKİŞEHİR'DE SOL

Eskişehir halkı Milli Mücadele boyunca bütün gücüyle işgallere karşı örgütlenecek savaşın yükünü omuzlamış ve destansı bir mücadele yürütmüştür. Odunpazarı Mitingi'nde ülkenin kurtuluşu için ant içen binlerce Eskişehirli dört yıl boyunca büyük fedakârlık gösterir. Çeşitli adlarla Kuva-yı Milliye birlikleri oluşturmakla yetinmemiş, ülkenin çeşitli yörelerinden savaşa katılmak üzere şehre gelen Kuva-yı Milliye birliklerinin ihtiyaçlarını karşılamıştır.

Cer Atölyesi'nde oluşturulan İmalât-ı Harbiye ordunun ateş gücünü arttırmış, Eskişehir, adeta Milli Mücadele'nin askeri karargâhı haline getirilmiştir. Halkın fedakarlığına yakından tanıklık eden Mustafa Kemal Paşa, 15 Ocak 1923'te Eskişehir'e yaptığı ziyarette, "Efendiler! Eskişehir'i ve Eskişehir halkını çoktan tanırım. Eskişehir halkı, içinde ve yakınında düşman kuvveti mevcut olduğu ve bizim de elimizde kuvvet bulunmadığı zaman çok büyük vatanperverlik, milliyetperverlik, azim ve kahramanlık göstermiştir" ifadesini kullanarak Eskişehir Milli Mücadelesi'nin özel bir öneme sahip olduğuna işaret etmiştir.

Milli Mücadele'de Eskişehir'de Sol başlıklı bu kitap, Eskişehir'de Milli Mücadele'nin farklı bir yönüne ışık tutmaktadır. Eskişehir'de sol hareketin ortaya çıkmasının dinamiklerini, solun örgütlenmesini ve etkilerini ele alan bu çalışma, kendi alanında bugüne dek yapılan en kapsamlı çalışmadır.

Mehmet Ö. Alkan tarafından yayına hazırlanan, birbirinden değerli tarihçilerin birincil kaynaklardan titizlikle araştırarak ürettiği makalelerden ve belgelerden oluşan bu kitap, sadece Eskişehir'in Milli Mücadelesi açısından değil, Türkiye'de solun tarihi açısından da önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır.

25. MEHMET Ö. ALKAN, AYŞE OZİL 100. YILINDA YUNAN ARŞİV KAYNAKLARINDA İŞGAL ESKİŞEHİRİ

Yunanlıların “Küçük Asya Seferi” olarak isimlendirdikleri Anadolu işgali 15 Mayıs 1919’da başlamış, yaklaşık 3.5 yıl sürmüş, 9 Eylül 1922’de son bulduğunda ise ardında acı, göz yaşları, memleketini terk etmek zorunda kalmış insanlar, demografisi değişmiş bir Anadolu, kısaca telafisi imkânsız bir toplumsal tahribat bırakmıştır. Yunanistan’da 1922 olaylarının 100. yılında çok sayıda akademik ve edebi eser yayımlandı. Maalesef Türkiye’de, savaşın “muzaffer” tarafı olmasına rağmen konuyu siyasal, toplumsal ve ekonomik yönleriyle ele alan eserler çok sınırlı.

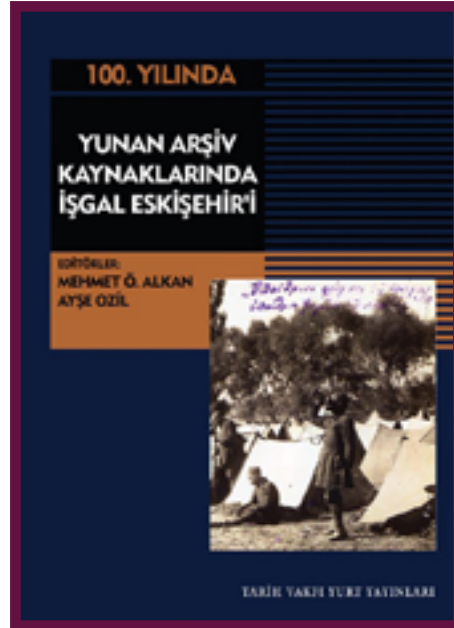
Yunan Arşiv Kaynaklarında İşgal Eskişehir’i başlıklı bu kitabın başında, Mehmet Ö. Alkan’ın işgal sürecini daha iyi anlamak, kimi unutulmuş ve fakat önemli konulara dikkat çekmek amacını taşıyan “Küçük Asya Seferi’nden Küçük Asya Felâketi’ne: Anadolu Barışına Son Veren İşgal” başlıklı makalesi yer almakta.

Foti Benlisoy’a ait. “Anne Eskişehir’i aldık, artık Istrabımız Bitti’: Eskişehir’in İşgali ve Yunan Ordusunda ‘Moral Kriz’” başlıklı makalede uzayan işgal sürecinde Yunanistan ordusundaki asker ve subayların yaşadığı moral krizi işleniyor.

Çiğdem Kılıçoğlu Cihangir iki değerli makalesi ile bu derlemeye katkı yaparken, “Anadolu’da Bir Yunan Kralı: Konstantinos’un Kütahya-Eskişehir Cephesini Ziyareti” başlıklı ilk makalesi Yunanistan Kralı Konstantinos’un İzmir’den başlayıp Eskişehir Cephesi’ne kadar süren gezisini birincil kaynaklara dayanarak hazırladığı özgün bir araştırma olarak dikkati çekmekte.

Çiğdem Kılıçoğlu Cihangir’in “Küçük Asya Harekâtı ve Yunan Solu: Rizospastis Gazetesi Örneğinde Kütahya ve Eskişehir’in İşgali” başlıklı ikinci makalesi ise Yunan solunun Küçük Asya Seferi’ne bakışını Yunan solunun sözcüsü durumundaki Rizospastis gazetesine bakarak değerlendirmekte. Stavros Anestidis’in “1922 Öncesi Eskişehir’de Rum Varlığı” başlıklı makalesi Küçük Asya Araştırmaları Merkezi’nin Sözlü Tarih Arşivi’nden yola çıkarak 1922’den itibaren Anadolu’dan Yunanistan’a gelen Rum göçmenlerin kültür, gelenek ve hatıralarına ilişkin anekdotları ortaya koymakta.

Elçin Macar’ın, “Eskişehir’deki Katolik Faaliyetleri” başlığını taşıyan makalesi Eskişehir’in işgali öncesinden başlayarak işgal dönemi dahil Katoliklerin faaliyetlerini özetlemekte ve kısaca Assompsiyonistler olarak anılan “LesAugustins de l’Assomption” adlı grubun Eskişehir’deki izini sürmekte.

26. MEHTAP ÖZSOY
PAVLİDİS'TEN UĞUR'A
GİRESUN'DA SİNEMANIN TOPLUMSAL TARİHİ (1914-1990)
YENİ SİNEMA TARİHİ ÇALIŞMALARI YÖNTEMLER -
YAKLAŞIMLAR

Odağına seyir deneyimini ve hafızayı alan yeni sinema tarihi çalışmaları içinde konumlanan Giresun'da Sinema, hem yeni sinema tarihi hem de toplumsal tarih sahasındaki araştırmalara sinema seyir deneyiminin perspektifinden özgün bir katkı aralamaktadır. Devlet arşivleri, süreli yayınlar, il yıllıkları, sinema salonlarında çekilmiş fotoğraflar, telefon rehberleri, sinema hikâyeleri gibi çeşitli kaynaklardan yola çıkan, aynı zamanda sosyal bilimlerde, bilhassa yirminci yüzyıl sonlarında önemli tartışma başlıkları haline gelen tarihyazımı, bellek çalışmaları, sözlü tarih, toplumsal tarih gibi birçok konuya değinen bu çalışmada, on dokuzuncu yüzyıl sonlarından yirminci yüzyıl sonlarına kadarki süreçte yaşanan toplumsal, ekonomik, kültürel ve politik dönüşüm Giresun'daki sinema serüveni takip edilerek tartışılmaktadır. Kitapta, Giresun'daki sinema salonları ile sinema seyircisi, etnik ve dini çatışmalardan cumhuriyetin ilk yıllarındaki modernliğin inşasına, fabrikalaşmadan, apartmanlaşmaya, darbelerden küreselleşmeye kadar pek çok önemli yaşanmışlığın ve dönüşümün tanığı olarak karşımıza çıkmaktadır. Dahası çalışmada, tüm bu dönüşümlerle yeniden inşa edilen kentlerin kaderi ve sinemanın yazgısının ne denli iç içe olduğunu Giresun'dan bakarak görmekteyiz.

27. DİNÇER DEMİRKENT BİR ANAYASAL İMKÂN OLARAK 1921 ANAYASASI

Türkiye’de siyasal bölünmüşlük içinde, yüz yıl öncesinin belirli kişileri, olayları ve belgeleri hakkında bazı belirgin saflaşmaları tespit etmek mümkündür. Birinci Meclis ve 1921 Anayasası da bu saflaşmalar içinde yer almıştır. Anayasal tarihimiz bakımından Cumhuriyet sayfasını açan 1921 Anayasası’nın, yapılışından yüz yıl sonra, ortaya çıktığı tarihsel koşullar ve getirdiği ilkeler bağlamında tartışılması bu nedenle önem taşır. Anayasa’nın getirdiği özgün ilkeleri tanımlamak ya da tarihsel koşulların kesin bir dökümünü yapmak kadar 1921 kuruluşunun açıklığını ve sunduğu anayasal imkânı bugüne taşımak, tarihçiler ve anayasa hukukçuları için çekicidir. Geçen yüzyılda hak ettiği akademik ilgiyi görmeyen, anayasa kitaplarında geçiş sürecinin zorunu düzenlemesi ya da geçici uzlaşma metni olarak yorumlanan, muhtariyete(özerklik) ilişkin hükümleri sessizlikle geçiştirilen 1921 Anayasası’nın, 21. yüzyılın ilk çeyreğinde siyasal yelpazenin neredeyse her kanadında yeniden ilgi uyandırmaya başlamasının bu çekicilikte etkisi olmadığını söyleyemeyiz. Elinizdeki eserde yer alan metinler 1921 Anayasası’nın hem tarihsel hem de güncel siyasal önemini yeniden masaya yatırıyor.

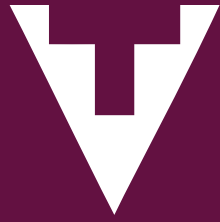

28. BURCU KURT, İSMAİL YAŞAYANLAR OSMANLIDAN CUMHURİYETE SALGIN HASTALIKLAR VE KAMU SAĞLIĞI (2.BASKI)

Toplumları en çok etkileyen unsurlardan olan salgın hastalıkları, sosyal ve ekonomik tarih çalışmaları bağlamında ele almak yeni bir yönelim olarak görülse de esasen bir mecburiyettir. Özellikle Sanayi ve Fransız devrimleri sonrası Avrupa'da dönüşen devlet yapısı ve bu dönüşümün bir nüvesi olan "sağlıklı" vatandaş düşüncesinin ortaya çıkması, kamu sağlığı uygulamalarının yaygınlaşma ve modernleşme sürecini de beraberinde getirmiştir. Bu sürecin bir parçası olarak devletin temel vazifesi sağlıklı vatandaşlar, işçiler ve askerler yetiştirmek olmuş, bu durum devlet-toplum ilişkisinde karşılıklı çıkara dayalı bir denge kurulmasının ve gündelik hayatta hem kısa, hem de uzun vadeli bazı temel pratiklerin yer edinmesinin önünü açmıştır.

Elinizdeki kitap salgın hastalıklar ve kamu sağlığı uygulamalarını, çeşitli tarihsel dönemlerde devlet ve toplum perspektifinden inceleyen bir çalışmalar bütünüdür. Kitaptaki yazılar, kamu sağlığı ve kenti sıhhileştirme çabaları ve çerçevesinde mekan ve kurum özelinde bazı değerlendirmelerde de bulunarak, imparatorluğun ve cumhuriyetin genel sağlık politikası hakkında fikir vermektedir. Bu çalışma, bir taraftan Osmanlı İmparatorluğu'ndan Türkiye Cumhuriyeti'ne uzanan zaman diliminde devletin sağlıklı vatandaşlar yetiştirmek için tesis ettiği kurumları, bireylerin bu uğurda nasıl seferber edildiğini inceleyerek, devletin sağlık politikaları bağlamında zihniyet değişimini ele almakta; diğer taraftan ise toplumun belirleyiciliğine ve sağlık tarihinin ulusları aşan özelliğine dikkat çekerek, sınırların sadece devletleri birbirinden ayıran bir hattan ibaret olmadığını gözler önüne sermektedir.

DERGİLER

(TARİH VAKFI İKTİSADİ İŞLETMESİ'NE – TARİH VAKFI DÖNER SERMAYE TİCARET VE SANAYİ İŞLETMESİ- BAĞLI)

Yayın yönetmenliğini Erhan Keleşoğlu'nun yürüttüğü ve 19 yıllık bir yayın hayatını geride bırakan Toplumsal Tarih dergisi geniş bir dağıtım ağı ile Migros ve zincir kitapçıları dahil Türkiye'de birçok bayide okurlarıyla buluşuyor. Toplumsal Tarih'in, Güncel ve Tarih Vakfı'ndan Haberler sayfaları Tarih Vakfı'nın düzenlediği proje, iş birliği ve etkinliklerin duyurulması için önemli bir kanal oluyor.

Pandemi koşulları uzun zamandır planladığımız Toplumsal Tarih'i e-dergi olarak da yayımlama çalışmalarımıza hız ermemize vesile oldu. Mayıs 2020'den itibaren Toplumsal Tarihi elektronik olarak da yayımlamaya başladık, geriye dönük sayıların dijital ortama aktarılması çalışmalarını da ilerlettik. Şu an 300. Sayımızdan itibaren Toplumsal Tarih'e elektronik ortamda Google Play ve Kobo platformları üzerinden ulaşabilirsiniz. Dergimizin geçmiş sayılarını e-dergi biçiminde dijital platformlardan sunma hazırlıklarımız da devam ediyor.

**1. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 325, OCAK 2021**

**2. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 326, ŞUBAT 2021**

**3. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 327, MART 2021**

**4. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 328, NISAN 2021**

5. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 329, MAYIS 2021

6. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 330, HAZİRAN 2021

7. TOPLUMSAL TARİH
SAYI:331, TEMMUZ 2021

8. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 332, AĞUSTOS 2021

**9. TOPLUMSAL TARİH
SAYI:333, EYLÜL 2021**

**10. TOPLUMSAL TARİH,
SAYI:334, EKİM 2021**

**11. TOPLUMSAL TARİH
SAYI:335, KASIM 2021**

**12. TOPLUMSAL TARİH
SAYI:336, ARALIK 2021**

13. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 337, OCAK 2022

14. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 338, ŞUBAT 2022

15. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 339, MART 2022

16. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 340, NİSAN 2022

17. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 341, MAYIS 2022

19. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 343, TEMMUZ 2022

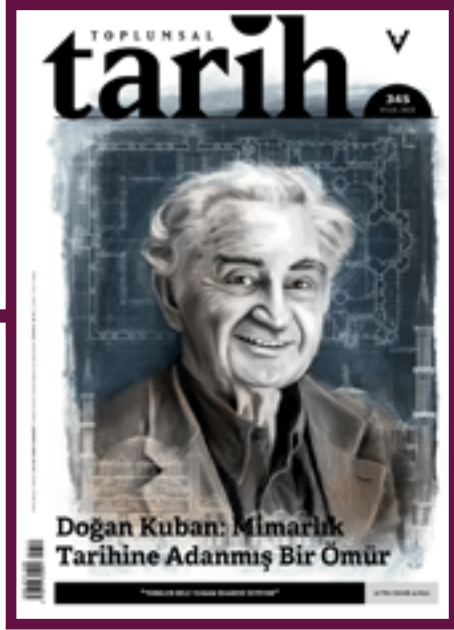
18. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 342, HAZİRAN 2022

20. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 344, AĞUSTOS 2022

21. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 345, EYLÜL 2022

22. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 346, EKİM 2022

23. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 347, KASIM 2022

24. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 348, ARALIK 2022

25. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 349, OCAK 2023

26. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 350, ŞUBAT 2023

27. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 351, MART 2023

28. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 352, NİSAN 2023

29. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 353, MAYIS 2023

30. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 354, HAZİRAN 2023

31. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 355, TEMMUZ 2023

32. TOPLUMSAL TARİH
SAYI: 356, AĞUSTOS 2023

2021 OCAK- 2023 AĞUSTOS TARİHLERİ ARASINDAKİ TOPLUMSAL TARİH DOSYALARI

- Ocak 2021 Sayı:325:** “Teşkilât-ı Esasiye Kanunu (1921 Anayasası) Yüz Yaşında”
- Mart 2021 Sayı:327:** “1821 Yunan İhtilâlî'nin 200. Yıldönümü: Tarihyazımı ve Yeni Yaklaşımlar”
- Nisan 2021 Sayı:328:** “50. Yılında 12 Mart'ı Hatırlamak”
- Ağustos 2021 Sayı: 332:** “İslam, Bizans ve Osmanlı Dünyasında Astroloji ve Münecimler”
- Eylül 2021 Sayı: 333:** “100. Yılında Sakarya Savaşı”
- Ekim 2021 Sayı: 334:** “Bizans Kapadokya'sında Yaşam ve Maddi Kültür”
- Ocak 2022 Sayı: 337:** “Adana'nın Kurtuluşu 5 Ocak 1922”
- Şubat 2022 Sayı:228:** “Reşad Ekrem Koçu, İstanbul Ansiklopedisi ve Arşivi”
- Mart 2022 Sayı:339:** “Savaş ve Barışın Sularında: Akdeniz'de Osmanlı Hâkimiyeti”
- Nisan 2022 Sayı:340:** “Birinci Dünya Savaşı'nın Mağlupları”
- Mayıs 2022 Sayı:341:** “Türkiye 68'ini Globalleştirmek”
- Haziran 2022 Sayı:342:** “Ukrayna ve Rusya: Tarih Üzerinden Savaş”
- Temmuz 2022 Sayı:343:** “Ezop'un Osmanlı Coğrafyasındaki Maceraları”
- Ağustos 2022 Sayı: 344:** “100. Yıl Dönümünde Büyük Taarruz”
- Eylül 2022 Sayı: 345:** “Doğan Kuban: Mimarlıkta Tarihyazımına ve Korumaya Adanmış Bir Ömür”
- Ekim 2022 Sayı: 346:** 1. Dosya: “1922 Rum Göçü ve Savaşa İnsani Açıdan Bakmak”
2. Dosya: “Roma'ya Yürüyüşün 100. Yılı: İtalya'da Faşizmin İktidara Gelişi”
- Kasım 1922 Sayı: 347:** “Türk İç Savaşı 1919-1922”
- Aralık 2022 sayı 348:** “Türkiye'de Bizans Çalışmaları”
- Ocak 2023 Sayı:349:** “100. Yılında Mübadeleyi Hatırlamak”
- Şubat 2023 Sayı:350:** “100. Yıldönümünde Türkiye İktisat Kongresi”
- Mart 2023 Sayı:351:** “Türkiye'de Kadın Hareketinin Yüzyılı”
- Nisan 2023 Sayı:352:** 1. Dosya: “Ebeler, Kadın Hekimler, Uygunsuz Kızlar: Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da Kadınlar, Toplumsal Cinsiyet ve Tıp”
2. Dosya:” Dijital Beşerî Bilimler: Yapay Zeka ve Biz”
- Mayıs 2023 Sayı: 353:** “ Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemlerinde Seçimler”
- Temmuz 2023 Sayı: 355:** “100. Yılında Lozan Barış Antlaşması: Pandora'nın Kutusu Açıldı mı?”
- Ağustos 2023 Sayı:356:** “Doğa ve Doğaüstü arasındaki Kaygan Zemin:Acaib ve Garaib”

1. TOPLUMSAL TARİH AKADEMİ, 1. SAYI, ARALIK 2022, ÖZNE VE TOPLUM OTO/BİYOGRAFİK ANLATILAR

Toplumsal Tarih Akademi'nin ilk sayısını "Özne ve Toplum: Oto/Biyografik Anlatılar" olarak adlandırdık. Alanlarında uzman araştırmacıların hazırladığı ve farklı benlik belgelerine odaklanan beş araştırma makalesi, farklı belge türlerinin oto/biyografik anlatılarda kullanılmasına dair sorular soran iki belge incelemesi, oto/biyografi alanında çıkmış olan üç kitaba dair kitabiyat yazıları ve benlik anlatılarına dair yakın dönemde yapılmış olan bir sempozyumun raporuyla ilk sayımızı size sunuyoruz; bu genişleyen benlik anlatıları alanına katkı sunacağı umuduyla ve heyecanıyla. Ama hatırlama ve hatırlanmanın, tıpkı bu sayının sayfalarında incelenen benlik belgelerindeki temel istek gibi, Toplumsal Tarih Akademi'nin başladığı bu yeni bir yolculuğun da bir parçası olduğunu unutmamak gerekiyor. Toplumsal olanın önemini yadsımadan, biyografik dönüşümün beşeri bilimleri insan odaklı bir anlatıya davet ettiği bir tarihyazımının da bir ürünü bu sayı. İnsansız büyük anlatıları eleştiren ve toplumu, bireyi öncülleyen bir tarih anlatısı geleneğinden gelen, yani geçmişe dair yaygın anlatıların karşısına farklı hatırlama biçimlerini koyma çabasının bir sonucu. Bu amaç için "o dönemleri yaşamış" bireylerin bıraktıklarından daha iyi bir sözcü/ kaynak bulabilir miyiz? Benlik belgelerine özgü problemlerden arî olduğumuzu iddia edemesek de, mesela eril ve belli bir sınıfa ya da statü grubuna mensup insanların ürettiklerini inceleyen metinler bu sayımızın ağırlığını oluştursa da, yine de bu yazıların her biri öznenin hareket edildiğinde tarihin nasıl farklı hatırlanabileceğine ve inşa edilebileceğine yönelik çabaların ürünleri.. Bu sayıyı gerek dönem, gerek kaynak, gerek ise yaklaşım ve odak bakımından çeşitli yazılardan oluşturduk. Nazlı Vatandaş'ın vakanüvis Esad Efendi üzerine olan incelemesi, daha önce incelenmemiş bir kaynak olan Esad Efendi'nin mecmualarında yer alan oto/biyografik notlardan hareketle bize bu tür yazıların geçmişini düşünmeye davet ediyor. Denis Ljuljanović üç farklı kuşaktan milliyetçi siyasetçilerin hatıratlarından hareketle Arnavut milliyetçiliğinin anlatılarının nasıl oluştuğuna ışık tutarken, nesiller arasındaki farklılıkların bu anlatılara nasıl yansıdığını gözler önüne seriyor. Abdulhamit Kırmızı askerlik hizmetindeki bir gencin günlüğüne odaklandığı makalesinde, bir yandan günlüklerin hatırat gibi benlik belgelerinden farklarını ortaya koyarken diğer yandan da günlüğün sunduğu bilgiler ile aynı kişinin ilerleyen yaşında ve toplum tarafından bilinen bir kişi olduğunda ortaya çıkan biyografik anlatı arasındaki ilişkileri inceleyiyor ve bizi biyografi üzerine düşünmeye yönlendiriyor. Burak Onaran ise Talât Aydemir'in hatıratları üzerinden benlik belgelerindeki zamansallığı vurguluyor. Aydemir'in siyasi bir aktör olarak yaşadığı günü anlatırken aslında kendisinin gelecekte nasıl anılanacağını tahayyül ederek yazdığını ve bunun 1960'lardaki siyasal bağlam açısından ne anlama geldiğini ortaya koyuyor. Bu dört makalenin oluşturduğu dosyamızı Fatma Coşkuner'in ünlü Ressam İvan Konstantinoviç Ayvazovski üzerine olan makalesi izliyor. Coşkuner'in araştırması etnik kimlikler arasında sıkışan bir ressamın biyografisi ile yine ulusal sınırlarla tahdid edilen sanat tarihi anlatılarına alternatif olarak ressamı daha kapsayıcı bir Karadenizlilik kimliği çerçevesinde incelemeyi öneriyor. Toplumsal Tarih Akademi, araştırma makalerinden daha serbest bir dille kaleme alınan, tarihçi ile incelediği belge arasındaki ilişkiyi, belgelere dair farklı yaklaşımlarını, araştırma notlarını kapsayan "belgeler" kısmını da içerecek. Bu sayımızın odağının bir parçası olarak Belgeler kısmında farklı kaynakların benlik anlatılarındaki yerlerine dair görüşler, öneriler ve örnekler sunuyoruz. Bunların ilkinde, Dzovinar Derderian, cüzzamlı karısından boşanmak isteyen Semerci Krikor'un İstanbul'daki Ermeni Patrikhanesi'ne yazdığı bir dilekçeyi ince-

liyor. Derderian, on dokuzuncu yüzyılın ortasında çok yaygın olan arzuhallerin özneyi ve onu çevreleyen toplumla olan ilişkisini anlamak için nasıl kullanılabileceğine dair önerilerini bize sunuyor. Zeynep Devrim Gürsel ise “Fotoğrafın Biyografisi ve Fotoğraftakilerin Biyografisi” arasındaki ilişkiyi göç ve kopan hayatlar bağlamında inceleyerek, görsel kaynakların oto/biyografik kaynaklar olarak nasıl kullanılabileceğini kendi araştırmasının aşamalarıyla beraber okuyucuyla paylaşıyor. Yukarıdaki çalışmalar belirli şekillerde hatırlamak ve hatırlanmak arasındaki ilişkiyi gözler önüne seriyor. Bu açıdan da Toplumsal Tarih Akademi’nin ilk sayısının benlik belgelerine odaklanması bir raslantı değil. Aslında dergimiz de ilk sayısıyla beraber sadece şu anda bu dergiyi okuyacaklar için değil, gelecekteki okurları için de bir biyografik not bırakıyor. Bu not, 2022’nin sonlarında akademik kalite açısından güçlü, yayın kurulu ve yazarlarıyla eşitlikçi, çoğulcu ve müşterek üretime önem veren, tarih çalışmalarında farklılık sunmayı hedefleyen bir dergi olarak yayın hayatına başlamış olmasıdır. Bu başlangıçta dergimizin ilk tasarımını üstlenerek büyük bir özveri ile destek olan Gökhan Pahlı’ya, sayfa tasarımlarını gerçekleştiren Hilal Rakıcı’ya, makalelerin İngilizce özetlerinde son okuma yapan Christin Zurbach’e, dergimizin toplantılarında bize yardımcı olan Tarih Vakfı çalışanlarına, üst üste gerçekleştirdiğimiz bir çok toplantıya katılan ve fikirleriyle, önerileriyle, eleştirileriyle ilk sayımızı şekillendiren tüm Yayın Kurulu üyelerimize ve makalelere hakemlik yaparak katkıda bulunan akademisyenlere teşekkürlerimizi sunmak isteriz.

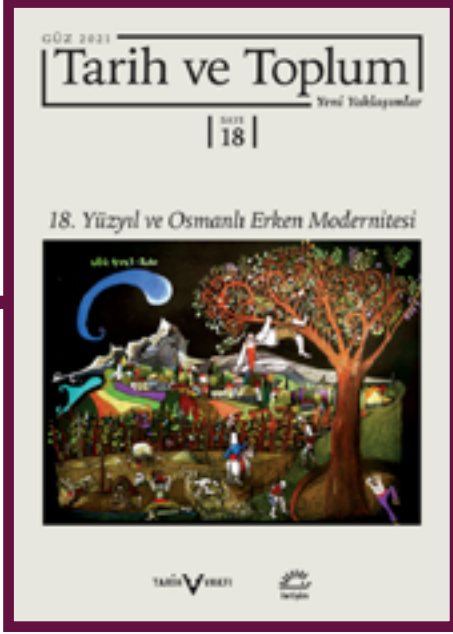

2. TOPLUMSAL TARİH AKADEMİ, 2. SAYI, HAZİRAN 2023 ALTYAPI,

Toplumsal Tarih Akademi'nin ikinci sayısını "Altyapı" olarak adlandırdık. Bu sayıda yer alan dosyada beş adet özgün araştırma makalesi bulunuyor. Elvan Cobb'un İzmir ile Aydın arasındaki tarihi demiryolu hattı üzerine kaleme aldığı çalışması, yabancı sermaye grubunun yerli bürokrasinin bilgilerini yeterince kullanamaması ve buna bağlı olarak yaşadığı aksaklıklar ve başarısızlıklar inceleniyor. Nurçin İleri erken cumhuriyet dönemi gazetelerinin sütunlarında altyapı şebekelerine hâkim olan yabancı şirketlerden şikayetçi olan yurttaşların sesini gün ışığına çıkarıyor ve bu şikayetlerin millileştirme sürecine katkılarını inceliyor. Mehmet Kentel İstanbul su şebekesi tarihine Pera ile Kasımpaşa arasındaki eşitsizlikler perspektifinden bakıyor ve özgün harita içerikleriyle katkı sağlıyor. Özel sayıda yer alan çalışmaların su meselesine odaklanmasına şaşmamalı, zira su temel bir insan ihtiyacı olduğu gibi kamu sağlığı ile yakından ilgilidir. Üstüne üstlük Birleşmiş Milletler tarafından suya erişimin temel bir insan hakkı olduğu tescil edilmiştir. İsmail Yaşayanlar'ın makalesi de Bursa su şebekesinin tarihini kamu sağlığı mevhumunun yeşermesinin tarihiyle beraber ele alıyor. Onur İnal ise cumhuriyetin erken dönem su politikalarına ulus devletin oluşumu ve tahkimatı açısından eleştirel bir şekilde yaklaşıyor. Özgün araştırma makaleleri altyapı şebekelerinin toplumsal tarihçiliğini iletirken aynı zamanda çevre tarihi alanında da önemli sözler söylüyor. Yazarların bu vurgularını okurlarımızın ilgiyle karşılayacağına inanıyoruz. Toplumsal Tarih Akademi dergisinin bu sayısı yine altyapı şebekelerine ilişkin meselelere odaklanan belge inceleme ve kitabiyat kategorisinde sekiz yazı içeriyor. Ayşe Ozil odağı haberleşme şebekelerinin erken tarihine, postanelere çeviriyor ve Galata'nın tarihi postanelerinden gelmiş geçmiş mektup zarflarının birer tarih kaynağı olarak kullanılmasının olanaklarını sorguluyor. Ecem Doygun cumhuriyet dönemi ulusal su şebekesi tarihçiliğinin arşiv derdine değindiği makalesinde değerli birincil kaynakları gün ışığına çıkarıyor. Feyza Daloğlu İskenderun örneğinden hareket ederek haritaların tarihçiler için taşıdığı belge hüviyeti üzerine okurları eleştirel bir tartışmaya davet ediyor. Bilgi Üniversitesi bünyesinde yer alan Silahtarğa Elektrik Fabrikası Arşivi (SEFA) çalışma grubunun üyeleri Amed Gökçen ve Lütfiye Çetin, Silahtarğa Santrali arşivinde yer alan zengin belge koleksiyonu üzerindeki kataloglama ve dijitalleştirme çalışmalarını anlatıyor ve bazı ilginç belge örnekleri paylaşıyor. Fulya Özkan, Begüm Adalet'in *Hotels and Highways: The Construction of Modernization Theory in Cold War Turkey* başlıklı kitabını inceliyor. Alp Yücel Kaya, demiryolları tarihine ilişkin bir dizi güncel kitabı eleştirel bir perspektifle inceliyor ve tanıtıyor. Alaaddin Tok, *On Barak'in Powering Empire: How Coal Made the Middle East and Sparked Global Carbonization* adlı kitabını değerlendiriyor. 1950'ler Türkiye'de karayolları şebekesinin genişlemesi ve modernizasyonu açısından dönüm noktasıydı. Sinan Yıldırım, Cavit Orhan Tütengil'in 1960'ların başında kaleme aldığı sosyolojik karayolları incelemelerini tarihçiler kamuoyunun dikkatine sunuyor. Toplumsal Tarih Akademi dergisinin altyapı özel sayısının hazırlanmasında dergi editörleri Nurşen Gürboğa, Firuzan Melike Sümertaş ve Yaşar Tolga Cora'nın çok değerli katkıları oldu.

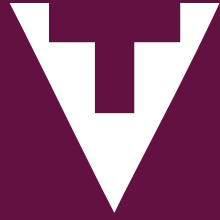

TARİH VE TOPLUM YENİ YAKLAŞIMLAR

Tarih Vakfı, İletişim Yayınları birlikte uzun bir hazırlık süreci ardından 2021 yılında *Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar* dergisini Y. Doğan Çetinkaya ve Kerem Ünüvar'ın Genel Yayın Yönetmenliklerinde yeniden yayın hayatına soktu. Dergi çıkarken, entelektüel heyecanı ve eleştireliliğini kaybetmeden, katı bir vesikacılık ile dogmatik bir kuramcılığa sıkışmadan, akademinin “yüksek” koridorlarına kapanmadan, açık, yalın, sıcak ve samimi bir ifade ve üslupla çağdaş yaklaşımları, yöntemleri ve tartışmaları gündeme getirmeyi arzuladığını ilan etti. “Derdi olan” yazarlar ile okuyucuyu buluşturmak, tarihçi ile okuyucuyu hemdert etmek istiyordu. *Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar*, Osmanlı/Türkiye tarihine odaklanan tarih yayıncılığında sınırlanmak, “Türkiyat dergisi olmamak” adına adımlar attı. 2022 yılında Tarih Vakfı'nın bir başka akademik dergi olarak *Toplumsal Tarih Akademi*'yi yayımlama kararı alması üzerine ortak yayın süreci sonlandırıldı.

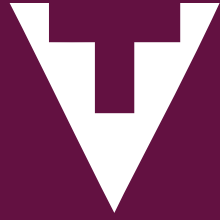
BİLGİ BELGE MERKEZİ

Tarih Vakfı Bilgi Belge Merkezi dijitalizasyon çalışmaları sebebiyle 2017 yılının Mayıs ayında Yönetim Kurulu kararıyla ancak özel başvuru yoluyla kullanıma geçti. Bu süre içerisindeki yararlanma talepleri Yönetim Kurulu kararlarıyla yapıldı. Osmanlı ve Türkiye tarihi açısından çok kıymetli arşiv malzemelerine ve koleksiyonlarına sahip olan Bilgi-Belge Merkezinin arşivinin dijitalizasyon çalışmaları bir yandan devam ederken diğer yandan da söz konusu çalışmayı tamamlamak için yeni fon arayışları da sürmektedir. Ayrıca TSİP arşivi dijitalleştirme projesi sona erdirilerek Yönetim Kurulu kararı ile Çağatay Anadolu'nun bağışladığı ve yayınlanmasında bir sakınca olmadığına dair belgenin ibraz edildiği TSİP arşivinin vakfın internet sitesinde yayınlanması için maddi imkan olmamasından dolayı ilk genel kurulumuzda Mütavelli Heyet'in onayına sunulmasına kadar geçici olarak TUS-TAV sitesinde yayınlanmasına karar verildi.

Vakıf arşivlerindeki koleksiyonların dijitalleştirilmesi programını takip etmek, dijitalleştirme için fon sağlamak, bu amaca yönelik projeler geliştirmek amacıyla 7 Ekim 2021'de Tarih Vakfı Arşiv Komisyonu (TVAK) kuruldu. Çağatay Anadolu, Esra Danacıoğlu, Gülay Kayacan, Muazzez Pervan, Enis Rıza Sakızlı, Ebru Bedriye Şeremetli, Orhan Silier, Bülend Tuna, Gürel Tüzün'den oluşan TVAK, Vakıf arşivlerinin dijitalleştirilmesi için önemli atılımlarda bulundular. TVAK'ın pilot proje olarak hazırladığı TSİP Arşivi'nin Dijitalleştirilmesi Projesi başarıyla tamamlandı. TVAK ayrıca Ocak 2022'de Tarih Vakfı Arşivlerinin mevcut durumu, sorun alanları ve çözümlere ilişkin ayrıntılı bir rapor hazırladı. TVAK'ın Ocak 2022'de arşiv komisyonu çalışma ilkeleri, yöntemi ve karar alma mekanizması kapsamında da bir Yönerge hazırladı. Böylece Vakıf arşivlerinin dijitalizasyonuna yönelik kapsamlı bir çerçeve ve yol haritası oluşturuldu. TVAK üyeleri Çağatay Anadolu, Esra Danacıoğlu, Gülay Kayacan, Muazzez Pervan, Enis Rıza Sakızlı, Ebru Bedriye Şeremetli, Orhan Silier, Bülend Tuna, Gürel Tüzün'e katkılarını için teşekkür ederiz.

TARİH VAKFI

TARİH VAKFI YÖNETİM KURULU

Mehmet Ö. Alkan
(Yönetim Kurulu Başkanı)

Nurşen Gürboğa
(Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı)

Yaşar Tolga Cora
(Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı)

Başak Tuğsavul
(Başkan Yardımcısı)

Gökhan Çetinsaya
(Sayman)

Nazlı İpek Hüner
(Genel Sekreter)

İlmon Hançer
(Üye)

Pandeli Laki Vingas
(Üye)

Silven Salamon Ovadya
(Üye)

Saadet Özen
(Üye)

Mete Tunçay
(Üye)

2021-2023 DÖNEMİNDE DEĞİŞEN YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Y. Doğan Çetinkaya

Ayşe Ozil

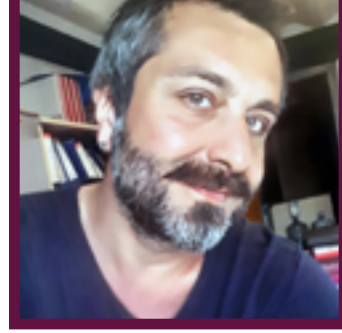
Buket Kitapçı Bayrı

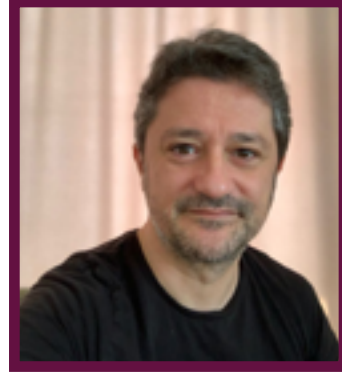

TARİH VAKFI ÇALIŞMA EKİBİ

Ali Eryüzlü
(Genel Koordinatör)

Erhan Keleşoğlu
(Toplumsal Tarih Dergisi Yayın Yönetmeni)

Hilal Rakıcı
(Toplumsal Tarih Sayfa tasarımcısı)

Aşkın Yücel Seçkin
(Teknik Danışman ve Uygulama)

Levent Oktar
(İdari Koordinatör)

Meral Çağlayan
(Muhasebe Sorumlusu)

Tamer Mertan
(İdari Asistan)

Melike Turan
(Toplumsal Tarih Yardımcı Redaktör)

Bilgilerinize sunarız.

**Saygılarımızla,
Tarih Vakfı Yönetim Kurulu**

1. Mehmet Ö. Alkan (Yönetim Kurulu Başkanı)
2. Nurşen Gürboğa (Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı)
3. Yaşar Tolga Cora (Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı)
4. Başak Tuğsavul (BYönetim Kurulu Başkan Yardımcısı)
5. Nazlı İpek Hüner (Genel Sekreter)
6. Gökhan Çetinsaya (Sayman)
7. İlmon Hançer (Üye)
8. Pandeli Laki Vingas (Üye)
9. Silven Salamon Ovadya (Üye)
10. Saadet Özen (Üye)
11. Mete Tunçay (Üye)

Genel Koordinatör: Ali Eryüzlü